Kamniški OBČAN

Št. 6 | 53. leto | Kamnik, 25. april 2014

Pohod v spomin na vrednote generala Maistra

S tradicionalnim 9. Maistrovim pohodom je bil v soboto, 12. aprila, sklenjen niz prireditev ob prazniku Občine Kamnik. Že pred osmo uro so se pri spomeniku Rudolfa Maistra na Trgu talcev zbrali številni mladi in starejši pohodniki, veliko jih je prišlo iz sosednje občine Komenda, pohoda se je udeležilo tudi 41 učenk in učencev OŠ Izlake in OŠ Zagorje, ki so se sprehodili po točkah, povezanih z Rudolfom Maistrom.

Več na 3. strani

Foto Janja Zorman Macura

Kamniški zbornik je zakladnica znanja in kulturnega bogastva

Kamnik se ponaša ne le z bogato zgodovino, pač pa tudi z bogatim kulturnim življenjem. Med kulturno bogastvo sodi tudi Kamniški zbornik, ki se bliža svoji šestdesetletnici. Pred dnevi je izšel in bil javnosti predstavljen dvaindvajseti Kamniški zbornik oziroma enajsti po vrsti od leta 1996, ko je občina Kamnik po večletnem premoru nadaljevala tradicijo izdajanja zbornikov od prve knjige leta 1955. Ta pomembna knjiga, ki skozi raznovrstne podatke in pričevanja o občini in občanih ohranja Kamnik in Kamničane, izhaja na dve leti. **O njenem pomenu in vsebini ter naravoslovna razprava Alenke Mihorič o florističnem bogastvu Kamniškega vrha na 6. in 7. strani.**

2013 - slabo poslovno leto družbe Velika planina

Na sredini seji občinskega sveta Občine Kamnik je bilo predstavljeno **Letno poročilo družbe Velika planina d.o.o. za leto 2013**. Na poslovanje družbe so v lanskem letu močno vplivale splošne **gospodarske razmere**: manjša kupna moč prebivalstva ter posledično manjše število obiskovalcev, kar kaže tudi poslovni rezultat. **Prihodki iz poslovanja** so **nižji za cca 40.000 evrov**, **poslovni odhodki** pa so se v primerjavi s predhodnim letom povečali za **11,9 %,** zaradi česar bo potrebno nameniti **posebno pozornost povečevanju prihodkov, dodatni racionalizaciji stroškov ter večjo pozornost razreševanju stalnih likvidnostnih problemov družbe**. Prihodki od opravljanja **gostinske dejavnosti** se v zadnjih letih **povečujejo**, zaradi tega bi bilo smiselno, da se v letošnjem letu uredi tudi **gostinski lokal pri spodnji postaji nihalke** ter s tem delno nadomesti izpad prihodkov iz naslova neobratovanja sedežnice. **Več na 3. strani**

FINESA PLESA

Foto: Simon Podgoršek

V nedeljo, 6. aprila je **kamniška izpostava Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti** organizirala **drugo območno revijo kamniških plesnih šol** z naslovom **Finesa plesa**. Na odru **Doma kulture Kamnik** se je predstavilo preko **100 plesalk in plesalcev KUOD Bayani**, **Plesnega kluba Šinšin**, **Glasbene šole Kamnik**, **Plesne šole ART** in **Studia Dansa**. Gledalci so lahko uživali v predstavitvi izjemnih plesnih točk najrazličnejših plesnih žanrov kot so balet, show dance, breakdance, hip hop, swing, čačača, indijski in orientalski ples, tribal fusion in sodobni ples.

Reportažo objavljamo na 8. strani.

ZNANOST MLADINI

V začetku aprila so se v prostorih Gimnazije in srednje šole Rudolfa Maistra zbrali mladi raziskovalci in predstavili raziskovalne naloge, v katere so vložili ogromno truda in znanja. Po odločitvi komisije so se med dijaki in dijakinjami GSŠRM Kamnik uvrstitve na državno tekmovanje veselili Neža Vavpetič in Lučka Majcenovič, Selma Salihović in Rok Medveš, Neža Leben in Patricija Tome, Urban Braune in Larisa Vrtačnik, Zala Metelko, Matevž Komočar in Jure Kosmač, Liza Uršič, Ajda Sokler ter Petra Pirc in Katarina Kumer. **Več na 11. strani.**

Tradicija kresovanja na Kamniškem še prisotna, a koliko časa še?

Prvi maj je bil vedno ljudski praznik. Slovenci praznik dela tradicionalno obeležujemo s kurjenjem prvomajskih kresov, starejši pa tudi z nageljni. Na prvomajsko jutro nas običajno prebudi tradicionalna budnica lokalne godbe na pihala, marsikdo se odpravi v zgodnjih jutranjih urah na prvomajski golaž. Še pred dobrim desetletjem je na Kamniškem gorelo veliko prvomajskih kresov. Nadvse priljubljeno je bilo kresovanje na Starem gradu in na Vrhpoljah. Če je prvomajski kres na Starem gradu ugasnil že nekaj let nazaj, ga boste letos zaman iskali tudi na Vrhpoljah. Postavljanje kresa je bil vedno velik dogodek, ki je trajal kar nekaj dni, zadovoljstvo ob pripravi in postavljanju pa neizmerno. Letos bo v kamniški občini organizirano kresovanje v Mekinjah, Snoviku, Motniku in morda še kje. Po prvomajskem golažu bo dišalo Pri planinskem orlu v Stahovici, na Vrhpoljah Pri Repniku, v lovski koči v Palovčah, na Gori pri sv. Miklavžu, seveda pa ga bodo stregli tudi na Tradicionalni prireditvi ob dnevu delavstva v Kamniški Bistrici. Večina običajev ob prvem maju se še vedno ohranja, morda z malo manjšim zanosom kot nekdaj, pa vseeno je ta dediščina del nas. **Več o tradiciji kresovanja in anketa, v kateri smo spraševali *ali je praznik dela še vedno živ, kako ga praznujejo in kakšne spomine nanj gojijo … na straneh 4. in 5.***

Največji sejem v Komendi doslej

Sejemska tradicija v Komendi se nadaljuje. Konjeniški klub Komenda pod vodstvom Alojza Laha je na hipodromu v Komendi organiziral 19. spomladanski sejem kmetijske, gozdarske, komunalne in gradbene mehanizacije. V štirih sejemskih dneh od četrtka, 10. aprila, do nedelje, 13. aprila, je sejem, na katerem se je predstavljajo 500 razstavljavcev, obiskalo kar 85.000 obiskovalcev, kar je preseglo vsa pričakovanja. Organizatorji so bili po končanem sejmu upravičeno zadovoljni, saj je sejem dosegel svoj vrh kot največji sejem doslej z največjim obiskom in obsegom razstavnega prostora ter bogato vsebino.

Več na 2. strani.

Kamničan za veliko noč ponovno olepšal Vatikansko baziliko

Za Kamničana Petra Ribiča in Sabino Šegula so dnevi pred veliko nočjo še posebej pomembni in razburljivi. Florista iz Biotehniškega centra Naklo sta že četrtič za veliko noč krasila baziliko sv. Petra v Vatikanu. V treh dneh sta sestavila aranžmaje, ki so krasili oltarni del bazilike, Berninijeve stebre nad oltarjem in ograjo nad kripto. Skupna dolžina dekoracije je dosegla 80 metrov. Petru in Sabini je zaupana tudi okrasitev kakšnega od drugih delov v vatikanskih prostorih, kjer lahko bolj izrazita in izživita svojo ustvarjalnost. Tako sta doslej okrasila kapelo v apostolski palači, zasebno kapelo papeža v domu Svete Marte, ob lanski božični okrasitvi pa sta okrasila tudi ložo, iz katere papež tradicionalno podeli svoj blagoslov urbi et orbi. **Več na strani 9.**

Dragi bralci, naslednja številka časopisa Kamniški občan izide 9. maja.

Rok za oddajo člankov je petek, 2. maja, za oglase in zahvale pa sreda, 7. maja, v uredništvu v Kamniku, Glavni trg 25 (stavba med občino in pošto), tel.: 01/83 91 311, 041/662-450, e-naslov: sasa.mejac@siol.net

Časopis Kamniški občan lahko prebirate tudi v elektronski izdaji na www.kamnik.si

Največji sejem v Komendi doslej

Sejemska tradicija v Komendi se nadaljuje. Konjeniški klub Komenda pod vodstvom Alojza Laha je na hipodromu v Komendi organiziral 19. spomladanski sejem kmetijske, gozdarske, komunalne in gradbene mehanizacije. V štirih sejemskih dneh od četrtka, 10. aprila, do nedelje, 13. aprila, je sejem, na katerem se je predstavljajo 500 razstavljavcev, obiskalo kar 85.000 obiskovalcev, kar je preseglo vsa pričakovanja.

S stiskom rok organizatorjev in gostov je bil 19. spomladanski sejem v Komendi odprt (z leve): idejni oče sejmarske dejavnosti v Komendi in predsednik Konjeniškega kluba Komenda Lojze Lah, podžupan občine Komenda Roman Koncilija, predsednik Kmetijsko-gozdarske zbornice Cvetko Zupančič, državna sekretarka na Ministrstvu za kmetijstvo in okolje mag. Tanja Strniša, predsednik Zadružne zveze Slovenije Peter Vrisk, vodja odbora za sejme pri KK Komenda Stane Štebe, predstavnika iz pobratene Sremske Mitrovice.

Organizatorji so bili po končanem sejmu upravičeno zadovoljni, saj je sejem dosegel svoj vrh kot največji sejem doslej z največjim obiskom, obsegom razstavnega prostora in bogato vsebino. Organizatorjem je uspelo na vseh področjih, tako glede organizacijsko-tehničnih priprav in izvedbe sejma **pod vodstvom Staneta Štebeta**, kot tudi prometne organiziranosti, saj je poseben izziv ustrezno urediti promet in dostop tolikšnega števila obiskovalcev v majhni Komendi. Zato se je za zelo modro odločitev pokazala možnost parkiranja v poslovni coni Komenda, od koder so Kambusovi avtobusi na sejemsko prizorišče in nazaj brezplačno prepeljali kar 15.000 obiskovalcev.

Sejem je skupaj z organizatorji in soorganizatorji v četrtek, 10. aprila, odprla Tanja Strniša, državna sekretarka za kmetijstvo na ministrstvu za kmetijstvo in okolje. **Idejni oče sejmarske dejavnosti v Komendi, predsednik Konjeniškega kluba Komenda ter častni občan Občine Komenda Lojze Lah** je kot prvi mož organizacije že ob odprtju sejma poudaril, da je v letih programske širitve in razvoja v Komendi zrasel sejem, ki po nekdanjem sejmu v Kranju uspešno in prepoznavno nadaljuje več kot poltisočletno tradicijo Gorenjskega sejma. *»Sejem v Komendi je pripravljen na nove vsebine. Treba je začeti pospešeno razmišljati o kmetijskem podjetništvu, ekološkem kmetijstvu oziroma kmetovanju, o turističnih usmeritvah in vsebinah na kmetijah ter o domači pridelavi hrane na neupravičeno poraščenih in opustelih zemljiščih. To bodo nedvomno jutrišnje vsebine kmetijske politike v državi in sejem ima pri tem pomembno nalogo in vlogo,«* je poudaril Lah.

Da ima sejem v Komendi pomembno vlogo na področju kmetijstva in pri usmeritvah v kmetijski politiki je poudarila tudi **državna sekretarka za kmetijstvo mag. Tanja Strniša** in dodala, da si na ministrstvu prizadevajo ustvariti stabilne pogoje za kmetijstvo.

Ponudba sejma je bila na 32.000 kvadratnih metrih razstavnih površin s 500 razstavljavci kmetijske mehanizacije, opreme in orodja, izdelkov za vrtičkarstvo, gradbeništvo, komunalno inštalacijske dejavnosti, pridelovalci domačih pridelkov in kmetij …še posebej obsežna in raznolika. Med obiskovalci je bilo veliko mladih, ki jih je zanimalo kmetijstvo in različne dopolnilne dejavnosti na kmetiji, domačiji, kar je tudi pokazatelj svetlejše prihodnosti kmetijskih dejavnosti in obstoja kmetij.

Organizatorji – zagnani in delovni člani Konjeniškega kluba Komenda so največji sejem v Komendi doslej, na katerem je na 32.000 kvadratnih metrih sodelovalo 500 razstavljavcev, z zadovoljstvom in upravičenim ponosom razkazali državni sekretarki na Ministrstvu za kmetijstvo in okolje mag. Tanji Strniša in drugim gostom.

Odprtje sejma so pospremili domači godbeniki Godbe Komenda, komendske mažoretke ter članice in člani Folklorne skupine DU Komenda.

V okviru sejma je bilo organiziranih več drugih za obiskovalce koristnih in zanimivih dogodkov, med njimi strokovna predavanja ter razstava krav in telic različnih pasem Govedorejsko poslovnega združenja iz Domžal. Razstava, ki je potekala vsak dan, je bila vselej deležna zanimanja obiskovalcev, prav tako tudi vsakodnevni prikaz varnega dela z motorno žago v izrednih razmerah ter delo s cepilniki in gozdarsko prikolico. Vse bolj se namreč zavedamo, da nepravilno in neodgovorno delo v gozdu lahko privede do težkih posledic, poškodb ali celo smrtnih žrtev.

Noben sejem v Komendi ne mine brez odlične gostinske ponudbe in zabave, v petek zvečer so skupaj z znanimi ansambli nastopili Gadi, v soboto pa Modrijani.

Zadovoljna z uspešno izvedbo sejma sta tako vodja odbora za sejem Stane Štebe, kot Alojz Lah, predsednik KK Komenda in oče sejma, ki ob organizaciji prvega sejma pred devetnajstimi leti, na katerem je sodelovalo le pet razstavljavcev kmetijske mehanizacije, ni slutil, da se bo komendski sejem razvil v enega največjih sejemskih dogodkov v Sloveniji. **Prihodnje leto bo za Komendo še posebej slovesno, saj bodo praznovali dvajsetletnico sejmov in šestdesetletnico Konjeniškega kluba Komenda**.

Besedilo in fotografije: VERA MEJAČ

Bogata čebelarska tradicija skozi razstavo

V preddverju in po hodnikih Občine Kamnik je do konca maja na ogled zanimiva razstava slik, panjskih končnic ter orodja in pripomočkov čebelarjev, ki prikazuje bogato čebelarsko dediščino na Kamniškem ter pomen ohranjanja naravne in kulturne dediščine. Je plod dobrega sodelovanja KUD Tone Kranjc in Čebelarskega društva Kamnik, ki deluje pod okriljem Čebelarske zveze Slovenije.

KUD Tone Kranjc Kamnik, ki je član zveze slovenskih likovnih društev, prireja samostojne razstave in sodeluje tudi z drugimi društvi v mnogih skupnih projektih, med njimi je odmeven Mednarodni likovni bienale Velika planina. Likovni dogodek, ki ga že vrsto let organizirajo na prelepi Veliki planini odmeva zaradi lepot narave in udeležbe številnih umetnikov iz domovine, Italije, Avstrije, Hrvaške, Bosne, Črne gore in celo iz Indije. Tudi letos pričakujejo mednarodno udeležbo.

Člani **Čebelarskega društva Kamnik** so z velikim veseljem sprejeli pobudo po skupni razstavi bogate čebelarske dediščine na Kamniškem, ki šteje vsaj štiristo let. Z razstavo želijo opozoriti tako na bogato kulturno dediščino, kot na skrb za ohranitev naravne dediščine, saj zastrupljanje okolja in vodnih virov povzroča pripadanje rastlinskih in živalskih vrst, med katerimi so tudi čebele. Na Kamniškem kljub neugodnim obetom za čebelarstvo vztraja še preko sto čebelarjev s tri tisoč čebeljimi družinami.

Naj bodo čebelice še naprej čebelarjem in nam, ljubiteljem čebelarstva in čebeljih pridelkov, prave prijateljice!

SAŠA MEJAČ

Nakladni panj in čebelji vosek.

Kolo, s katerim je Franc Koncilja prevažal čebele na ajdovo pašo v Podgorje.

ROKOVNJAŠKA TRŽNICA LUKOVICA
OTVORITEV V SOBOTO, 26. APRILA, OB 8. URI

ODPRTA VSAKO SOBOTO OD 8. DO 13. URE
v središču Lukovice poleg gostilne Furman
informacije 041/704 701 in 041/629 523

Prodaja ekološke zelenjave ter izdelkov (siri, mesnine, zelišča, čebelarski pridelki) Znamke »Zakladi ČRNI GRABEN«

Turistično-informacijski center Kamnik
tel: +386 1 831 82 50,
www.kamnik-tourism.si

Kamnik

KOLEDAR PRIREDITEV

MATIČNA KNJIŽNICA KAMNIK
Ljubljanska cesta 1, Kamnik

Torek, 13. 5. 2014, ob 19.00 v dvorani Matične knjižnice Kamnik
Grega Hočevar: USTVARJEN ZA GIBANJE
Z avtorjem se bo pogovarjal triatlonec Miro Kregar in urednik založbe Ciceron Andrej Poznič.

DOM KULTURE KAMNIK

Torek, 6. maja 2014, ob 20.00 v Klubu Kino dom
Torki v Klubu Kino dom
VEČER STAND UP KOMEDIJE
Vstop prost, prostovoljni prispevki dobrodošli
Priporočamo rezervacijo miz preko: 041 360 399 ali info@domkulture.org

Sreda, 7. maja 2014, ob 20.00 v Galeriji DKK
Otvoritev razstave
MLADI SLOVENSKI FOTOGRAFI: UJETI V MOMENT
Organizator: Foto klub Kamnik
Vstop prost!

Četrtek, 8. maja 2014, ob 17.00 in 20.00
Angleška gledališka skupina GSŠRM
NEUMRLJIVI / THE IMMORTALS
Muzikal v angleščini
Vstopnina: 10 eur / 8 eur – mladi do 26 let in upokojenci

Sobota, 10. maja 2014, ob 20.00
RANKO BABIĆ: MOŠKA COPATA
Dobrodelna monokomedija
Organizator: Leo klub Kamnik
Vstopnina: 15 eur

Torek, 13. maja 2014, ob 20.00 v Klubu Kino dom
Torki v Klubu Kino dom
TONI CAHUNEK: SVET STAV
Predvajanje dokumentarnega filma in pogovor z avtorjem
Vstop prost, prostovoljni prispevki dobrodošli
Priporočamo rezervacijo miz preko: 041 360 399 ali info@domkulture.org

Več informacij na: www.domkulture.org
Rezervacije in prodaja vstopnic:
Dom kulture Kamnik, Fužine 10, 1240 Kamnik
Ponedeljek in petek od 9.00 do 14.00, torek, sreda in četrtek od 9.00 do 17.00.
tel. številka: ***041 360 399 ali 01 839 76 06***
e-pošta: ***info@domkulture.org***
www: www.mojekarte.si
TIC Kamnik ter prodajna mesta mojekarte.si
in uro pred prireditvijo na blagajni Doma kulture Kamnik

BUDNARJEVA DOMAČIJA

sobota, 15. marec, od 15. ure dalje:
Izdelovanje ptičjih hišic

ZAVOD ZA TURIZEM IN ŠPORT V OBČINI KAMNIK
Glavni trg 2
1241 KAMNIK

Sobota, 26. april, od 8h – 13h tržnica, Glavni trg,
Okusi Kamnika podeželje in EKO
V soboto bo na Glavnem trgu ponovno živilska tržnica Okusi Kamnika podeželje in EKO.

MEDOBČINSKI MUZEJ KAMNIK
Muzejska pot 3
1241 KAMNIK

Petek, 9. maj ob 18.00 - grad Zaprice
Otvoritev razstave slik Andreja Schlegla SAHARA

TEK WINGS FOR LIFE
Tekli bomo za tiste, ki tega ne zmorejo!

Nedelja 4. maj, štart ob 12. uri iz Ljubljane
Trasa bo potekala čez Šentjakob, Domžale, mimo vasi Šmarca in vse do Kamnika, kjer se bo obrnila čez Podgorje, Komendo, Cerklje na Gorenjskem, proti Brniku, Kranju, potem se bo obrnila proti Škofji Loki, Medvodam in Ljubljani.

PODEŽELSKO DRUŠTVO UTRIP, POD LIPO DOMAČO – MOTNIK

Sobota, 26. april, ob 18h, kulturni dom Motnik
Jurjevanje, fletno v Motniku.
Nastopilo bo Društvo upokojencev Komenda, Vodice, Cerklje in Bukovica-Šinkov Turn.

Foto: Janja Zorman Macura

Pohod v spomin na vrednote generala Maistra

S tradicionalnim 9. Maistrovim pohodom je bil v soboto, 12. aprila, sklenjen niz prireditev ob prazniku Občine Kamnik. Že pred osmo uro so se na Trgu talcev zbrali številni mladi in starejši pohodniki, veliko jih je prišlo iz sosednje občine Komenda, pohoda se je udeležilo tudi 41 učenk in učencev OŠ Izlake in OŠ Zagorje, ki so se sprehodili po točkah, povezanih z Rudolfom Maistrom.

Pohod se prične pri spomeniku generala Rudolfa Maistra, poteka mimo Maistrove rojstne hiše na Šutni, Gimnazije in srednje šole Rudolfa Maistra Kamnik, na 660 m visoko Veliko špico in nazaj v Kamnik. Tako kot vsako leto so pohodnike budno spremljali izkušeni planinski vodniki Planinskega društva Kamnik in člani Društva general Maister Kamnik.

V imenu organizatorja pohoda je zbrane pozdravil podpredsednik Društva general Maister Kamnik Rudolf Pfajfar, nato pa se je župan Marjan Šarec pohodnikom zahvalil za njihov doprinos k prazniku občine Kamnik, saj se že deveto leto, ne glede na vreme, spomnijo na vrednote generala Maistra, v sebi nosijo njegov pogum in duh ter jim zaželel prijeten in varen sončen sobotni korak. Nato se je skupaj s pohodniki odpravil do Maistrove rojstne hiše na Šutni, kjer so z minuto molka počastili spomin na velikega kamniškega rojaka.

Doživite Kamnik v času prvomajskih praznikov

Na Zavodu za turizem in šport v občini Kamnik so za prvomajske praznične dni pripravili nekaj namigov za odkrivanje kotičkov Kamnika in okolice, ob tem pa lahko prisluhnemo zgodbam, ki jih pripoveduje bogata zgodovina. Z mestno-turističnim avtobusom Kamnik bus se bomo od sobote, 26. aprila, do nedelje, 4. maja, popeljali brezplačno, ob vsaki vožnji pa prejeli kupon za različne ugodnosti. Turistični ponudniki Kamnika so se združili in vsem uporabnikom Kamnik busa v času prvomajskih praznikov podarjajo številne ugodnosti.

V Termah Snovik poleg termalnega razvajanja pripravljajo posebne kolesarske in pohodniške pakete in bogato animacijo za najmlajše. Oddih v naravi doživimo v **neokrnjeni naravi doline Kamniške Bistrice**, sprostitev ter krepitev fizičnega in energijskega telesa v **Naravnem zdravilnem gaju Tunjice**. **Velika planina** je vselej lepa, še posebej pa v teh dneh, ko je prekrita z mnogimi spomladanskimi cvetlicami, predvsem z vijoličastim žafranom. Razveseljiva je tudi novica, da od minule sobote **ponovno obratuje tudi nihalka.**

Mnoge poti v tem času vodijo v biser slovenske vrtne kulture, **Arboretum Volčji Potok**, kjer so tudi letos pripravili tradicionalno spomladansko razstavo tulipanov, cvetja, vrtnarstva in vrtne opreme. V neposredni bližini parka se nahaja eno najlepših slovenskih golfskih igrišč z 18 luknjami - **Golf Arboretum.**

Izlet in doživetja zaokroži kulinarično razvajanje z lokalnimi jedmi pod znamko **Okusov Kamnika,** ki jih ponujajo izbrani kamniški gostinski ponudniki.

REVIZIJA POSLOVANJA DRUŽBE VELIKA PLANINA D.O.O.

OCENA: »NEZADOVOLJIVO«

Na sredini seji občinskega sveta Občine Kamnik je bilo predstavljeno **Letno poročilo družbe Velika planina d.o.o. za leto 2013**. Na poslovanje družbe so v lanskem letu močno vplivale splošne **gospodarske razmere**: manjša kupna moč prebivalstva ter posledično manjše število obiskovalcev, kar kaže tudi poslovni rezultat. **Prihodki iz poslovanja** so **nižji za cca 40.000 evrov**, **poslovni odhodki** pa so se v primerjavi s predhodnim letom povečali za **11,9 %,** zaradi česar bo potrebno nameniti **posebno pozornost povečevanju prihodkov, dodatni racionalizaciji stroškov ter večjo pozornost razreševanju stalnih likvidnostnih problemov družbe**.

Stanje družbe je glede na podatke takšno: družba ima **vseh obveznosti do dobaviteljev 137.708 evrov**, **vseh odprtih obveznosti 198.520 evrov**, **stanje denarnih sredstev** na tekočem računu je 2. aprila znašalo **15.766 evrov**, potrebe po denarju do 31. maja pa znašajo **130.000 evrov**. Prihodki od opravljanja **gostinske dejavnosti** se v zadnjih letih **povečujejo** (leta 2010 približno 180.000 evrov; leta 2013 približno 320.000 evrov), zaradi tega bi bilo smiselno, da se v letošnjem letu uredi tudi **gostinski lokal pri spodnji postaji nihalke** ter s tem delno nadomesti izpad prihodkov iz naslova neobratovanja sedežnice. Dodatna gostinska ponudba bi pomenila pozitivne učinke tako za družbo kot za dolino Kamniške Bistrice.

Lani je **Občina Kamnik dokapitalizirala** družbo Velika planina d.o.o. v višini **231.000 evrov**.

2013 - slabo poslovno leto družbe

V uvodu letnega poročila je **direktor družbe Dušan Bombač** zapisal, da je bilo lansko poslovno leto slabše od načrtovanega in predvsem slabše kot v poslovnem obdobju pred tem. Nenaklonjene vremenske razmere, slabša kupna moč obiskovalcev kot posledica gospodarske krize, dvig DDV-ja ob nespremenjenih cenah, ob koncu leta pa še zaustavitev sedežnice, ki je pomenila izgubo zimske sezone, so dejavniki, ki so slabili poslovne rezultate družbe.

Zaustavitev sedežnice Šimnovec kratkoročno tudi vnaprej pomeni **izgubo bistvenega dela prihodkov v prevozni dejavnosti**. Ker sedežnica omogoča tudi dostop do gostišča Zeleni rob, ki ustvarja glavnino prihodkov v gostinski dejavnosti, njena zaustavitev vpliva tudi na zmanjšanje prihodkov v tej dejavnosti. **Upad prihodkov** naj bi **zaradi zaustavitve sedežnice** znašal **do 30 % na letni ravni**, zato so potrebni ukrepi, s katerimi bo družba nadomestila izpad prihodkov, z reorganizacijo poslovanja pa zmanjšala stroške. Zaradi neobratovanja nihalke kot posledica februarske naravne ujme bo **izpad prihodkov** v tem letu predvidoma še **vsaj 10% večji od načrtovanega izpada**.

Zanimanje potrošnikov za turizem, ki ga nudi Velika planina, se sicer povečuje, a so stroški za vzdrževanje zastarelih naprav izjemno visoki, posledično pa primanjkuje razvojnih sredstev. Zastarele niso le žičniške naprave, pač pa tudi objekti za gostinsko dejavnost in namestitev.

Revizija izdala mnenje s pridržkom

Na **pobudo Občine Kamnik** je bila opravljena tudi **revizija družbe Velika planina d.o.o.**. **Revizor mag. Aleksander Kupljenik** je predstavil **revizijsko poročilo** in opozoril na **nenamensko uporabo sredstev družbe**. Na podlagi objektivne presoje dokazov, ki omogočajo izdajo neodvisnega mnenja v zvezi s poslovanjem družbe, je bilo podano **mnenje s pridržkom**.

Z opravljeno notranjo revizijo so bila pridobljena zadostna in razumna zagotovila, da družba v zvezi z vodenjem poslovnih knjig in knjigovodskih listin **ni v celoti delovala v skladu z zakoni in SRS**. Računovodsko poročanje družbe v obdobju od 1. januarja 2012 do 31. decembra 2013 je bilo v posameznih delih v pomembnem neskladju z opredelitvijo zanesljivosti. V poročilu je objektivno navedeno stanje (izdelava bruto bilance ter računovodskih izkazov za leto 2012 in 2013), sodila (določila zakonov, SRS in internih aktov) in vzroki ugotovljenih nepravilnosti (napake v izkazih, nenamenska raba sredstev dokapitalizacij, tveganja pri avansnih plačilih). Celotno revizijsko mnenje o zanesljivosti računovodskega poročanja posameznih računovodskih kategorij (kapital, terjatve, obveznosti, osnovna sredstva) je podano kot **»nezadovoljivo«,** saj pri nekaterih posameznih ciljih revidiranja (pravilnost izkazovanja kapitala, terjatev, obveznosti in višine osnovnih sredstev) notranji revizor ni pridobil ničesar v povezavi z zanesljivostjo poročanja, kar bi vplivalo na oceno neuspešnosti notranjih kontrol ali na neprimernost obvladovanja tveganj.

Družba bi morala imeti **ustrezne finančne načrte**, tako srednjeročne kot letne, ki bi predvidevali načrtovane prihodke in odhodke, višino obračunane amortizacije, višino amortizacije, ki ostane po pokritju izgube, načrtovano višino investicij ter vire za izvedbo teh investicij. **Na ta način bi bilo poslovanje podjetja ter poraba sredstev dokapitalizacij transparentnejše**. Poročevalec je opozoril na spremljanje porabe med bruto in neto zneski, organi družbe morajo biti pri tem pazljivi, da družba uporablja neto zneske, DDV namreč ne sodi med stroške poslovanja. Kljub temu je mag. Kupljenik pohvalil družbo, da je **poslovanje zadnjih treh let boljše kot v preteklosti, zmanjšala se je tudi razlika med terjatvami in obveznostmi**.

Rebalans proračuna 2014: 700.000 evrov za dokapitalizacijo družbe

Na seji je bil po **skrajšanem postopku** sprejet tudi **rebalans občinskega proračuna** za letošnje leto, s katerim želi občinska uprava med drugim zagotoviti dodatna sredstva za financiranje kohezijskih projektov (dodatno zadolževanje), poleg tega pa tudi **spremeniti namen sredstev**, ki so bila v proračunu zagotovljena za **dokapitalizacijo družbe Velika planina d.o.o.** Tako je bil sprejet **dodaten sklep**: sredstva v višini **700.000 evrov**, ki so v letošnjem proračunu še na razpolago za dokapitalizacijo, se lahko sprostijo samo pod določenimi pogoji: do 190.000 evrov za poplačilo zapadlih in prevzetih obveznosti po izdelavi programa prestrukturiranja družbe, do 80.000 evrov za stroške plač in tekočih odhodkov po izdelavi programa kadrovske reorganizacije družbe, do 50.000 evrov za investicijsko vzdrževalna dela na objektih po izdelavi poslovnega načrta družbe za leto 2014, pred nakupom alternativne oblike prevoza namesto sedežnice je potrebno pripraviti program ekonomske upravičenosti nakupa, sredstva v višini 380.000 evrov ostajajo namenjena za sedežnico Šimnovec. Potrebne dokumente mora potrditi Nadzorni svet družbe Velika planina d.o.o..

KATJA URANKAR,
dip. kom. (UN)

Nagrada Snovalec 2014 projektu Trnič na vsako mizo

Projekt *Trnič na vsako mizo* je eden izmed treh ponosnih dobitnikov naziva Snovalec 2014. Pri Zavodu za turizem in šport v občini Kamnik so trnič, tradicionalni velikoplaninski sir, konec marca znova predstavili širši slovenski javnosti.

Med 43 prijavami na poziv **Snovalec**, s katerim sektor za turizem javne agencije SPIRIT Slovenija spodbuja uresničevanje inovativnih idej s področja turizma, je strokovna komisija izbrala tri izstopajoče projekte, katerih avtorji prejmejo **naziv Snovalec 2014**. Med nagrajenimi projekti je tudi ***Trnič na vsako mizo***, ki obuja tradicijo trdega sira značilne hruškaste oblike z Velike planine. Strokovna komisija Snovalca pozdravlja ta primer dobre prakse, kako pozabljeno tradicionalno regionalno živilo pretvoriti v invencijo na državni ravni.

Nagrado Snovalec 2014 sta v sredo, 23. aprila, na Eko konferenci prevzeli Katarina Marinovič in Urška Kolar, direktorica Zavoda za turizem in šport v občini Kamnik.

Pastirji so trniče postopno nehali izdelovati in tradicija se je skoraj izgubila, le po zaslugi nekaj redkih posameznikov se je ohranila v obliki izdelave trničev kot spominkov, pri Zavodu za turizem in šport v občini Kamnik pa si s projektom *Trnič na vsako mizo* ob podpori strokovnjakov in lokalnih gostincev prizadevajo trnič obuditi kot kulinarično posebnost, ne le spominek.

Trnič, trdi sir značilne hruškaste oblike so v zadnjih stoletjih poleti med pašo na Veliki planini iz skute, smetane in soli izdelovali pastirji. Vedno v paru, saj s svojo obliko ponazarjajo ženske prsi. Po izročilu so jih podarjali izvoljenkam kot dokaz ljubezni in zvestobe, celo obljube zakona.

Trnič je bil kot pomemben del projekta **Okusi Kamnika**, ki izpostavlja za kamniško okolje značilne jedi, v njegovem okviru konec marca tudi prvič vseslovensko predstavljen, obeležili pa so ga še s prvim dvotedenskim **Praznikom trniča**. Na Zavodu pa si prizadevajo ponuditi trnič po vsej Sloveniji v izbranih restavracijah in trgovinah, prav tako pa s predstavitvami na različnih dogodkih po Sloveniji in ob različnih priložnostih **trnič postaviti na vsako (slovensko) mizo**.

Eksplozivne in nevarne snovi zapuščajo KIK

V podjetju KIK Kemijska industrija Kamnik v stečaju pripadniki Slovenske vojske odstranjujejo nevarne snovi, pirotehniki logistične brigade pa črni smodnik. Aktivnosti bodo predvidoma potekale do konca maja, zaradi uničevanja črnega smodnika pa lahko občasno na območju nekdanjega podjetja opazimo zgoščen dim. Za varnost okoliških prebivalcev skrbijo pristojne službe, zagotavljajo na ministrstvu za notranje zadeve.

Kot smo že pisali, se je zaradi opustitve proizvodnje v podjetju KIK in lanskem stečaju podjetja varnostna in okoljska problematika na celotnem območju močno poslabšala, podjetje pa ni imelo več denarja za vzdrževanje in varovanje objektov s skladiščenimi vnetljivimi in eksplozivnimi snovmi. Zato je vlada zagotovila sredstva in v okviru delovne skupine, ki jo **vodi Ministrstvo za notranje zadeve in vključuje predstavnike več resorjev, tudi Slovenske vojske, sprejela vrsto ukrepov za varnost prebivalcev in zaščito okolja.**

Slovenska vojska je s svojo pirotehnično ekipo izdelala operativno izvedbeni načrt čiščenja in uničevanja nevarnih sredstev in snovi v kompleksu KIK in ga v okviru prve etape izvedla lansko jesen. Takrat so uničili glavnino eksplozivnih in nevarnih sredstev in odpravili najbolj kritična tveganja, del so jih odpeljali in varno uskladiščili. V drugi fazi, ki jo bodo izvajali do konca maja, bodo uničili približno 15 ton črnega smodnika, več ton nevarnih kemikalij bodo odpeljali ali ustrezno uskladiščili, predvidoma jeseni pa naj bi izvedli še zadnjo fazo odstranitve nevarnih sredstev z območja KIK-a.

Voščilo in povabilo župana Marjana Šarca na prireditve ob prihajajočih praznikih

Spoštovane občanke, spoštovani občani,

dovolite mi, da Vam čestitam ob dnevu upora proti okupatorju, 27. aprilu, ter mednarodnem prazniku delavstva, 1. maju, največjemu praznovanju socialnih in gospodarskih dosežkov mednarodnega delavskega gibanja

Hkrati Vas vabim, da se udeležite ***slovesnosti ob dnevu upora proti okupatorju, ki bo v petek, 25. 4. 2014, ob 18. uri,*** *v centru Kamnika-Park Evropa pri Plečnikovi železniški postaji. Slavnostni govornik bo podpredsednik Policijskega veteranskega društva Sever Ljubljana Zvone Logar.*

S tradicionalno prvomajsko budnico Mestne godbe Kamnik pa se v Vaši družbi veselim tudi ***tradicionalne prireditve ob mednarodnem prazniku delavstva v četrtek, 1. maja 2014, ob 11. uri, v Kamniški Bistrici.***

Vaš župan Marjan Šarec

Iz poslanskih klopi

Družinska podjetja so hrbtenica slovenskega gospodarstva

Kot vse kaže bo 25. april odločilen. Morda gremo še letos na predčasne parlamentarne volitve. Glede na dolgotrajno stopicanje na mestu, to ni tako slaba rešitev. Evropska komisija nas opozarja, da dlje, kot bomo odlašali z reformami, bolj bodo boleče in neprijetne. S strani Evropske komisije je Slovenija dobila devet priporočil (opozoril); odpraviti moramo prevelik proračunski primanjkljaj, zmanjšati javno porabo, sanirati bančni sistem, vzpostaviti boljši nadzor nad bankami, zmanjšati administrativne ovire, olajšati zaposlovanje in odpuščanje delavcev, skrajšati trajanje sodnih postopkov, izboljšati upravljanje državnega premoženja in prestrukturirati prezadolžena podjetja. Vse to najverjetneje ve že vsak obrtnik, ki ima vsaj malo kontakta z državo. Največja žalost pa je to, da natančno vemo, kaj moramo storiti, vendar tega ne storimo, ker se vse ustavi pri sindikalistu Štruklju ali pri izsiljevanju katere izmed koalicijskih strank. Več kot očitno je, da Slovenija danes potrebuje politike, ki si bodo upali povedati tudi neprijetno plat slovenske zgodbe o uspehu in ne bodo obupali ob prvem govoru poklicnih sindikalistov ali prvi grožnji »večnih« koalicijskih partnerjev.

Sam še vedno verjamem, da smo Slovenci delovni in vztrajni ljudje. Številni naši rojaki po svetu so zaradi slovenskih značajskih lastnosti uspešni in prodorni podjetniki. Kaj nam gre doma tako narobe, da naše značajske lastnosti in delovne navade ne morejo priti do izraza? Da bi lažje odgovoril na zastavljeno vprašanje, sem pogledal našo razvitost v primerjavi s sosednjimi državami v različnih obdobjih in tudi v različnih sistemih. Podatki za leto 1910 kažejo, da je tedanje ozemlje Slovenije dosegalo že 80% razvitosti Italije. Leta 1913 je bila razvitost slovenskih dežel v primerjavi s povprečjem v Avstro-Ogrski naslednja: Kranjska 77%, Štajerska 91% in Primorje celo 92%. Tik pred drugo svetovno vojno je razvitost Slovenije dosegla 74% razvitosti Avstrije, 80% razvitosti Italije. V času socializma je Slovenija v primerjavi s sosednjimi državami začela nazadovati. Leta 1986 smo dosegali le še 47% razvitosti Avstrije in 55% Italije. Z osamosvojitvijo je Slovenija znova začela dohitevati sosede in leta 2007 dosegla 90% razvitosti Avstrije in 94% Italije. Nato je prišla gospodarska kriza, ki je razblinila naše upe, da bomo v nekaj letih dokončno prehiteli severne in zahodne sosede. Politika nacionalnega interesa je v zadnjih dvajsetih letih preprečevala nujne reforme, zato Slovenija gospodarske krize ni pričakala pripravljena, posledica tega pa je, da smo začeli izgubljati celo v primerjavi z nekdanjimi socialističnimi državami, pred katerimi so imeli veliko prednost pred osamosvojitvijo. Kaj nam povedo te številke? Vsak si lahko odgovori sam. Jaz v njih vidim dve stvari: prvič, obujanje demokratičnega socializma nas ne more rešiti, in drugič, s pravo vizijo in jasno usmeritvijo še vedno lahko ujamemo razvitejše.

Verjamem, da smo Slovenci ob normalnih davčnih obremenitvah, z racionalno potrošnjo države in boljšim upravljanjem tistega, kar imamo, sposobni dohiteti razvitejši svet. Verjamem v ljudi, ki so dinamični, podjetni, notranje motivirani in predani. Ljudi, ki imajo bistre ideje in ki sledijo svojim sanjam. Ne želim prodajati puhlic, želim povedati v kaj verjamem in za to tudi nekaj narediti. S kolegi smo prejšnji teden vložili zakon o pavšalni obdavčitvi mikro podjetji, ki bi davčno razbremenil zlasti družinska podjetja. Podjetja, ki bodo ustvarila 100.000 evrov letnega prometa, bodo državi plačala 4.000 evrov davka. S tem bo konec nesmiselnega zbiranja fiktivnih računov, s katerimi so si podjetniki zniževali davčno osnovo.

MATEJ TONIN, poslanec

Kje nas čevelj žuli?

Že več let me bode v oči ozek pločnik, ki vodi na začetek poti na Stari grad. Vedno, ko sem se in se še sprehajam s svojima vnukoma, me je strah, da bo kateri omahnil in padel pod drveči avto v neposredni bližini ali pa bo avtomobil zaradi nepazljivosti ali izgube zavesti šoferja zaneslo na pločnik. Kdo bo odgovarjal, ko se bo enkrat zgodila po vsej verjetnosti smrtna nesreča otroka ali starejšega občana? Kdo je dovolil postavitev zidu ob pločniku? Kdo ne poskrbi vsaj za odbojno ograjo na tem delu ob zidu? Ali zakaj ne narišejo prehoda za pešce tam, kjer je vstop na pot na Stari grad? Pri sedanjem stanju je veliko varneje nepravilno prečkati cesto na tem mestu kot iti po pločniku. Za ilustracijo prilagam fotografijo, ki tudi ponazarja, da se marsikdo odloči za tako prečkanje ceste.

In še za dodatek: Kot star Kamničan sem zgrožen nad stanjem gostišča na Starem gradu. Taka prestižna točka in tako zanemarjena! Sedaj je vsaj prehod po dvorišču pred gostiščem spet možen, dolgo časa pa je bil zaprt in zaklenjen z obeh strani.

M. R.

SD

Vsem občankam in občanom čestitamo ob dnevu upora proti okupatorju ter 1. maju, prazniku dela.

Socialni demokrati

O negi na domu in o pomoči socialno ogroženim

Stranka DeSUS se ne zavzema le za gospodarsko rast, za čisto in zdravo okolje, za delovna mesta, za kakovostno, brezplačno in vsem dostopno šolstvo ter zdravstvo, temveč tudi za socialno pravičnost in za dostojno življenje vseh prebivalcev Slovenije. Zato je razumljivo, da namenjamo posebno pozornost tudi tistim prebivalcem, ki so manj premožni in revni. Mednje sodi tudi večina upokojenih. Vlade so namreč zadnjih dvajset let skrbele predvsem za privilegije najbolj premožnih.

Zato ni čudno, da so se kljub veliki gospodarski rasti v preteklih obdobjih zniževale povprečne pokojnine v primerjavi s povprečnimi plačami. To razmerje se je znižalo za več kot 25 odstotnih točk od prejšnjih 85% na 59%, kar je mnoge upokojence pahnilo v revščino. Iz blagajne Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje RS se je pred več kot desetletjem odvzel znaten del sredstev upokojencem na način, da se je obveznost delodajalcem za vplačilo v pokojninsko blagajno znižala na polovico. To naj bi bil začasen ukrep, namenjen dvigu konkurenčnosti naših podjetij. Vplačana sredstva delodajalcev v pokojninsko blagajno so se letno znižala za okoli poldrugo milijardo evrov. Zato trenutno slovenski delodajalci vplačujejo za upokojence bistveno manj kot zaposleni, kar je izjema med državami EU.

Začasna rešitev je postala stalna. Od tedaj pokojninsko blagajno sofinancira tudi državni proračun. Delodajalci višjih prihodkov na račun nižjih prispevkov za pokojninsko blagajno niso uporabili za večjo konkurenčnost podjetij, temveč predvsem za sporne prevzeme podjetij, kar je državo še bolj osiromašilo.

V času vlade Janeza Janše so se znatno znižali davki najbolj premožnim, kar je dodatno vplivalo na nižjo socialno in zdravstveno varnost prebivalstva. Tudi danes, ko še hitreje narašča število revnih, peščica najbolj premožnih postaja vse bolj premožna. Vse več je tudi oseb, ki zaradi revščine nimajo dostopa do zdravljenja in je njihovo zdravljenje prepuščeno zdravnikom prostovoljcem, kot je naš častni občan in človekoljub, zdravnik dr. Aleksander Doplihar, ustanovitelj in kljub visoki starosti vodja ambulante prostovoljcev v Ljubljani za osebe brez obveznega zdravstvenega zavarovanja.

Občina Kamnik se, kar mi je kot podžupanji posebej v ponos, zelo angažira prav na socialnem in zdravstvenem področju, da bi se tako zmanjšale socialne in zdravstvene stiske občanov, ki jih povzročajo socialno neobčutljive in neodgovorne vlade. Opažam pa, da imajo včasih občani premalo informacij o tem, kaj nudi Občina Kamnik občanom na socialnem in zdravstvenem področju, da bi se lahko v primeru socialne stiske lahko obrnili na prave občinske strokovne službe, ki jim pomagale.

Zato je stranka DeSUS na zadnji seji Občinskega sveta Občine Kamnik prosila občinske strokovne službe za pregled storitev socialne narave, ki jih nudi Občina Kamnik socialno ogroženim občanom. Prav tako smo zaprosili za pregled storitev socialne narave za starejše prebivalce, ki potrebujejo nego na domu ali v domovih starejših občanov, pa si teh storitev s svojimi dohodki oziroma z dohodki gospodinjstev, v katerih živijo, ne morejo privoščiti. Prosili smo tudi za opis postopkov, kako lahko posameznik uveljavlja posamezno vrsto pomoči.

Odgovor občinske strokovne službe, ki bo mnogim občanom nedvomno v pomoč, bo objavljen v Kamniškem občanu in na občinski spletni strani.

mag. JULIJANA BIZJAK MLAKAR, podžupanja in predsednica DeSUS OO Kamnik

Pomlad prinesla novo ime in novo vodstvo

Letošnji prvi pomladni dan ni prinesel le novega letnega časa, ampak tudi spremembe v dosedanji Listi Toneta Smolnikarja - Za Kamnik. Na ta dan je namreč v Kamniku potekal kongres stranke, na katerem so bile potrjene nekatere spremembe, ki so se nakazovale že nekaj časa.

Lista Toneta Smolnikarja - Za Kamnik, ki je bila ustanovljena pred lokalnimi volitvami 2006 in oblikovana v stranko v letu 2010, se je preimenovala v **LTS - Lista za Kamnik** (skrajšano ime ostane: LTS - Za Kamnik).

Sprememba imena ne pomeni prelomnice v dosedanjem načinu dela, saj stranka ostaja odprta za vse, ki želijo prispevati svoj delež k razvoju naše občine in je edina v lokalnem političnem prostoru, ki združuje ljudi različnih prepričanj.

Na kongresu je bilo izvoljeno tudi novo vodstvo: predsednica stranke je postala Marija Mošnik, izvoljena pa sta bila tudi dva podpredsednika: Branko Hafner in Vido Repanšek. Na kongresu, ki je potekal v sproščenem vzdušju, je bilo predstavljeno dosedanje delovanje liste, v letu lokalnih volitev pa se nismo mogli izogniti tej temi. LTS - Za Kamnik bo nastopila na jesenskih lokalnih volitvah in se potegovala za svetniška mesta v občinskem svetu, saj si želi nadaljevati delo v korist občanov in občine.

LTS – Lista za Kamnik

Praznik dela še vedno živ, a manj pomemben

Prvi maj je mednarodni praznik delavstva. Če se ga je nekoč praznovalo s slovesnimi pohodi, proslavami in veselicami, pa danes predstavlja predvsem dela prost dan. Od konca 19. stoletja se ga je zaznamovalo s shodom delavcev oziroma izletom in s kulturno prireditvijo, govori ter veselico. Po drugi svetovni vojni so bile v kontekstu komunizma pomembne različne sestavine praznika. Med njimi obvezno izobešanje zastav, proslavljanje raznih delovnih uspehov z odpiranjem tovarn in drugih objektov, vojaško in civilno parado, ognjemet na predvečer praznika ter druženja ob kresovih, pogostitvah in lokalnih proslavah s političnimi govorniki. Od sedemdesetih, še bolj pa osemdesetih let 20. stoletja je praznik 1. maj postajal vedno bolj povezan z odhajanjem ljudi na izlete in krajša potovanja, vedno pogosteje so ga preživljali z delom na počitniški ali stanovanjski hiši, vedno manj je bilo proslav in dekoriranj z zastavami, transparenti... Danes se prvi maj ne razlikuje dosti od drugih praznikov, ki nam pomenijo predvsem to, da nam ne bo treba na delo. Povprašali smo mimoidoče, ali je praznik dela še vedno živ, kako ga praznujejo in kakšne spomine nanj gojijo.

Janez: Prvi maj mi že od nekdaj pomeni veliko. Prav je, da imajo tudi delavci svoj, sproščen dan. Zagotovo je danes ta praznik manj popularen, kot je bil včasih. Ali ni to čudno? Danes, ko bi morale biti delavske pravice bolj cenjene, pa se skorajda nihče več ne postavi zase. Se zgodi, da mi kdo reče, da tudi včasih ni bilo vse krasno. Saj res ni bilo, a zadovoljstvo pri delu je bilo vsekakor večje, kot je danes. Delovna morala ljudi je bila boljša. Danes delavec ni vreden veliko, pred leti je bilo drugače. Ni bilo strahu pred izgubo službe, dela je bilo, kolikor si hotel. Še vedno najraje preživljam prvi maj v Kamniški Bistrici. Bilo je sproščeno in zabavno. Vsak je dobil liter vina in klobaso. Pa rdeč nagelj.

Alenka in Bogomir: Praznik dela žal nima več takega pomena, kot ga je imel. Meniva, da bi bilo dobro, če bi spet pridobil na pomenu. Na praznovanje prvega maja imava krasne spomine. Med drugim se spominjava še parade v Ljubljani, pa čeprav nisva živela v Kamniku, sva se udeležila tudi prvomajskega srečanja v Kamniški Bistrici. Včasih je bilo veliko več veselja, nismo živeli v »svinčenih časih«, kot nekateri radi rečejo. Nikoli nisva bila pristaša politike, a priznava, da smo včasih živeli boljše, bolj brezskrbno. Tako smo se veselili demokracije, a smo danes daleč od nje. Prvega maja se veseliva, saj greva z družbo praznovat na Jošta, če pa je lepo vreme, se lahko zgodi, da gremo na prvomajski kres. Šele pred dobrim mesecem sva se preselila v mesto, zato še spoznavava, kaj se bo dogajalo okrog praznika v Kamniku.

Veronika: Včasih smo majhen prvomajski kres naredili kar doma, dan kasneje pa smo šli na piknik v Kamniško Bistrico. Sedaj se zapeljemo na kratek izlet, denimo v Arboretum ali na Bled. Za letos se še nismo dogovorili, kam gremo. Zagotovo je bil praznik dela včasih posebno doživetje, danes je to druga pesem. Dela ni. Tudi sama sem brez službe. Manjka nam pozitivnosti, vzpodbud za odpiranje novih delovnih mest, a ta trenutek ne vem, kako bomo do tega prišli. Žalostno je, da je vsak dan več brezposelnih. Verjamem, da se bo tudi to enkrat spremenilo in upam, da čim prej.

Anica: Za prvi maj smo šli običajno v Kamniško Bistrico. Krasne spomine imam na ta družabna in zabavna srečanja. Fino se nam je zdelo, saj je bil dela prost dan. Še danes na ta dan, pa čeprav sem že zelo v letih, rada odidem na izlet. Ta stara navada je ostala v meni. Ko gledam nazaj, mislim, da nam je bilo zelo lepo. Bilo je težko, a boljše kot vidimo in poslušamo zadnja leta. Vsi smo imeli delo. Danes je toliko ljudi brez dela, kar je zares hudo. Koliko ljudi izgubi in ne najde dela tik pred upokojitvijo ali pa mladi ne dobijo prve zaposlitve. Grozljivo in žalostno.

Gregor: Praznika dela ne praznujem, saj v naši družini ni bilo te tradicije. Tudi pri prijateljih opazujem, da je pomembno, kako so doživljali take praznike starši ali stari starši. Veselim se počitnic, ki jih bom preživel doma. Praznik dela je pomemben, predvsem za tiste, ki opravljajo težka dela ali delo, ki jim ni všeč. Seveda me skrbi, kako bo z delom v prihodnje. Ko na televiziji vidim, koliko ljudi je brezposelnih, kakšne težave imajo mladi pri pridobitvi zaposlitve, me zaskrbi.

Laura in Nuša: Že nekaj let z družinama, sorodniki in prijatelji hodimo na prvomajski golaž v Volčji Potok. Odlična družba in super vzdušje. Včasih gremo s prijatelji tudi na kresovanje. Kako bomo letos preživeli ta dan, se še nismo pogovarjali. Veseli sva, da imamo prvomajske počitnice, a obenem se nama zdi pomembno, da se praznuje tudi praznik dela. Za prihodnost naju še ne skrbi. Prepričani sva, da bova šli iskat delo v tujino, če ga tu ne bova našli.

Zemka: Prvi maj rada praznujem. Z družino ali s prijatelji. Po navadi se dogovorimo, kje bomo praznovali. Rada se spominjam kresovanja na Starem gradu ali praznovanja v Kamniški Bistrici, a tudi če greš na Rožnik ali na Hrvaško, je lepo. Opažam, da nas je dandanes na organiziranih prireditvah manj kot nekdaj. Prepričana sem, da mladina pozablja na pomen prvega maja, na našo zgodovino. Mladi se danes ne zavedajo, v kakšnih razmerah so delali naši stari starši in kako velika in pomembna vrednota je vsakršno delo. Ne potrebujemo veliko v življenju, a delo, ki nas veseli in je tudi primerno plačano in ovrednoteno, je eden izmed pomembnih dejavnikov za srečno življenje.

Pogovarjala se je: BOJANA KLEMENC

KOMUNALNO PODJETJE d.d. KAMNIK Cankarjeva 11

KOMUNALNO PODJETJE KAMNIK d.d.
KAMNIK, Cankarjeva 11

Vsem občankam in občanom čestitamo ob 27. aprilu in 1. maju.

TRADICIJA KRESOVANJA NA KAMNIŠKEM ŠE PRISOTNA, A KOLIKO ČASA ŠE?

Prvi maj je bil vedno ljudski praznik. Slovenci praznik dela tradicionalno obeležujemo s kurjenjem prvomajskih kresov, starejši pa tudi z nageljni. Na prvomajsko jutro nas običajno prebudi tradicionalna budnica lokalne godbe na pihala, marsikdo se odpravi v zgodnjih jutranjih urah na prvomajski golaž. Koliko v naših koncih še pomeni tradicija prvomajskih obredov? Da je prvi maj iz leta v leto manj delavski praznik, ampak vse kaj drugega, najbrž ni treba posebej poudarjati. Navkljub vsesplošni gospodarski krizi vse bolj stopa v ospredje pomen prostih dveh dni, za nekatere teden prvomajskih počitnic, podaljšan vikend, priložnost za piknik in druženje, za nekatere pa kljub vsemu običajen delovni dan.

Od kod tradicija prvomajskega kresa?

V starem Rimu se je mesec maj pričel med floralijami, praznikom, ki je bil poimenovan v čast boginji pomladi in cvetja, Flori. To je bil čas petja, plesa in parad, okrašenih s cvetjem. Rimljani so, ko so osvajali druge dežele, tja ponesli tudi svoje običaje. Ob prihodu v keltske dežele so ugotovili, da so tam za prvi maj že imeli praznik, ki so mu rekli beltane. Na predvečer praznika so Kelti, za katere se je nov dan pričel zvečer, ugasnili vse ognje. In ko je sonce vzšlo, so ljudje na vrhu hribov ali pod svetimi drevesi prižgali kresove, s katerimi so pozdravili poletje in oživljenje narave. Živino so odpeljali na pašnike, bogove pa so prosili za zaščito. Floralije so se kmalu prepletle z beltanom. Nemško govoreča in skandinavska ljudstva so imela svojo enačico beltana - walpurgo. Praznovanje se je pričelo na walpurgino noč s prižiganjem kresov, s katerimi so želeli odgnati čarovnice in hudobne duhove. Kakšen je bil pomen teh prvomajskih običajev? Prvotno so s takimi obredi želeli zagotoviti rodovitnost poljščin in nenazadnje tudi živine ter ljudi, toda povečini je ta pomen postopno utonil v pozabo, običaji pa so se ohranili le kot priljubljena praznovanja.

Zakaj je 1. maj pravzaprav praznik delavcev?

Parade in demonstracije, značilne za novodobni prvi maj, so se pričele v Severni Ameriki. Zakaj prav tam? Industrijska revolucija je s seboj prinesla nove stroje, ki so delali neprekinjeno, zato so lastniki tovarn od zaposlenih pričakovali, da vsak dan, razen ob nedeljah, delajo do 16 ur. Zveza obrtniških in delavskih sindikatov v Združenih državah in Kanadi si je prizadevala, da bi izboljšala življenje delavcev, zato je zahtevala, da se s 1. majem 1886 uvede osemurni delavnik. Delodajalci večinoma niso hoteli ugoditi tej zahtevi, zato je tistega dne pričelo stavkati na tisoče delavcev. Neredi na trgu Haymarket v Čikagu (Illinois) so dali ameriškemu delavskemu gibanju prve mučenike, pri tem pa so jih podprli tudi združeni delavci iz Anglije, Francije, Italije, Nizozemske, Rusije in Španije. Leta 1889 je svetovni kongres socialističnih strank na sestanku v Parizu razglasil, da bo 1. maj 1890 dan mednarodnih demonstracij v podporo osemurnemu delavniku. Od takrat naprej je ta dan vsakoletna priložnost, da delavci javno zahtevajo boljše delovne razmere. Na prvomajskih praznovanjih so poleg boja za osemurni delavnik prišle na plan tudi zahteve po političnih svoboščinah, predvsem za enakopravno, splošno, direktno in tajno volilno pravico. V začetku 20. stoletja pa je postajal vedno bolj aktualen tudi boj proti militarizmu in imperializmu, boj za mir. Pri nas so 1. maj kot državni praznik uzakonili leta 1948.

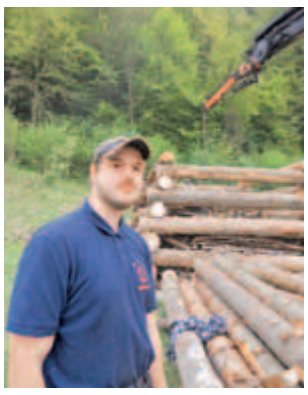

Priljubljena kresovanja v kamniški občini počasi izumirajo

Še pred dobrim desetletjem je na Kamniškem gorelo veliko prvomajskih kresov. Nadvse priljubljeno je bilo kresovanje na Starem gradu in na Vrhpoljah. Če je prvomajski kres na Starem gradu ugasnil že pred nekaj let, ga boste letos zaman iskali tudi na Vrhpoljah. Zadnjih dvanajst leti, je kresovanje na športnem igrišču na Vrhpoljah organizirala skupina neveljskih in vrhpoljskih fantov. Prijatelji Nejc, Matej, Luka, Mitja in Tine, vsi od malih nog gasilci, so se pri rosnih štirinajstih letih odločili za pripravo kresa na vrhpoljskem igrišču. Tine pravi, da šele danes razume, da jih je najstniška radovednost in naivnost gnala v ta dogodek, saj si nihče v najbolj norih sanjah ni predstavljal, da bo postal vrhpoljski kres eden največjih v kamniški občini.

Postavljanje kresa je bil vedno velik dogodek, zadovoljstvo ob pripravi in postavljanju pa neizmerno. Priprave so pogosto stekle nekaj dni prej, saj je bilo potrebno pripraviti prostor. Tine se spominja, da je bil povod za pripravo prvega kresa predvsem želja, da prijatelji v gozdu podrejo drevo, zadnjih nekaj let, ko je kres dosegel višino tudi devet metrov in več, pa je bilo potrebno boljše načrtovanje in mehanizacija. Prvi kres pred dvanajstimi leti so želeli narediti le zase, a na koncu je prišlo kresovat kar lepo število vaščanov. Brezskrbni večer, kjer se ob soju ognja najde čas za sproščeno druženje ob pogovoru in pesmi, je obrodil sadove, zato so se fantje odločili, da se prvomajskega kresa lotijo malo bolj podjetno. Zadnja štiri leta so našteli tudi do tisoč obiskovalcev. Mladina, ki je zadnje desetletje pripravljala prvomajsko druženje, je ves zaslužek vlagala v obnovo vrhpoljskega športnega igrišča, saj so zanj tudi skrbeli. Vsa leta so se trudili, da je prvomajsko praznovanje potekalo brez zapletov, skupaj z neveljskimi gasilci so skrbeli za požarno varnost, prijateljice so pomagale pri pogostitvi obiskovalcev prireditve. Vse do lanskega leta, ko jih je novo priseljena soseda prijavila pristojnim službam, zaradi česar so morali zmanjšati že postavljeni kres za polovico, dosegli pa so tudi kompromis, da lahko izvedejo prireditev, če bo le ta zadnja v zgodovini tega praznovanja. Tako domačinom kot obiskovalcem se seveda zdi čudno, kako lahko nekdo, ki se je komajda priselil v vas, doseže tako odločbo, a žal je tako. Letos in morda za vedno prvomajskega kresa na Vrhpoljah ne bo več. Tine priznava, da so v pripravo prvomajskega kresa dali del sebe in mu je žal, da se bo dolgoletna tradicija prekinila.

Zanimivo kresovanje nekdaj tudi pri sv. Miklavžu

Po besedah predsednika Turističnega društva Gora Jožeta Korošca se je tradicija prvomajskega kresa na Gori pri sv. Miklavžu končala že pred petnajstimi leti, ko je na vrhu na 770 metrih, kjer je bil kres, Telekom postavil oddajnik za mobitel. Posebnost kresovanja pri sv. Miklavžu je bila vsekakor sama lokacija. Na vrhu je samo kakšnih 100 m^2 prostora, zato je bilo potrebno ves les zaradi težkega dostopa znositi na vrh. Turistično društvo Gora sedaj tradicionalno organizira prvomajsko srečanje in prvomajski golaž, saj se jim zdi pomembno, da se tradicija ohranja.

Tako Tine kot Jože Korošec se spominjata, da so bila prvomajska kresovanja obiskana predvsem s strani domačinov, vaščanov, ki jim je druženje ob glasbi in jedači pomenilo podobno kot gasilska veselica, sčasoma pa so začeli prihajati obiskovalci tudi od drugod. Tine je hvaležen, da jim stvari pri organizaciji niso ušle iz nadzora, saj se nekateri tovrstne prireditve udeležijo zgolj z enim namenom in to je kako se čim bolj alkoholno opiti. Vseeno pa je bilo vedno zelo zabavno, med drugim je imel danes zelo popularen ansambel Gadi svoj prvi nastop ravno na vrhpoljskem kresovanju.

Letos bo v kamniški občini organizirano kresovanje v Mekinjah, Snoviku, Motniku, pa morda še kje, saj se v času izida našega časopisa zaradi stroškov ponekod še niso dokončno odločili za organizacijo prvomajskega kresovanja.

Pri planinskem orlu že štirideset let prvomajski golaž

Janez Uršič je poznan po prvovrstnem prvomajskem golažu, ki že štirideset let diši vse od pete ure zjutraj. Tudi letos bodo skuhali tri vrste: gamsov, medvedov in klasični golaž, s katerimi se gostje okrepčajo ob glasbi in tako v dobri, prijateljski družbi začnejo praznični dan. Janez Uršič se spominja, da so s tradicijo prvomajskega golaža pričeli na željo stalnih gostov, po toliko letih pa zanimanje še zdaleč ni ugasnilo, nasprotno, vsako leto se na jutranjem golažu ustavi več ljudi. Tudi do 350 so jih našteli, med njimi veliko takih, ki so se na poti v ali iz hribov okrepčali z okusnim prvomajskim golažem, se pozabavali ob zvokih budnice kamniških godbenikov in ob glasbi domačinov. Janez iz izkušenj pove, da golaža okoli desete ure dopoldan ni več za dobiti. Janez začne pripravljati golaž večer prej, ko dobro prepraži vse sestavine, na prvomajsko jutro pa ga ob treh zjutraj začne kuhati. Po navadi porabi trideset kilogramov govedine, dvajset kilogramov gamsovega in deset kilogramov medvedovega mesa. Janez je prepričan, da je imel najboljše učiteljice v kuhinji. Kot pravi, je z golažem veliko dela, ves čas moraš biti zraven. Za pripravo golaža priporoča belo svežo čebulo, ki se dobro razpusti, meso mora biti ravno prav pripravljeno, zato je potrebna natančnost tako pri pripravi kot kuhi.

Po prvomajskem golažu bo dišalo tudi na Vrhpoljah Pri Repniku, v lovski koči v Palovčah, na Gori pri sv. Miklavžu in še kje, seveda pa ga bodo stregli tudi na Tradicionalni prireditvi ob dnevu delavstva **v Kamniški Bistrici**.

Večina običajev ob prvem maju se še vedno ohranja, morda z malo manjšim zanosom kot nekdaj, pa vseeno je ta dediščina del nas.

BOJANA KLEMENC

Postavljanje kresa je bil vedno velik dogodek, ki je trajal kar nekaj dni, zadovoljstvo ob pripravi in postavljanju pa neizmerno.

Firštov golaž po receptu Janeza Uršiča iz gostilne Pri planinskem orlu

Jed so pogosto stregli gostom iz vrst vladarskih družin, ki so jih v okolico privabljale Kamniško-Savinjske Alpe.

Sestavine (za 4 osebe):
- 600 g mesa kamniške divjadi, pleče (gams, srna ali jelen), (perutnina in meso zajca nista primerna)
- 500 g čebule
- 200 g svežih ali 50 g sušenih gob
- 60 g maščobe (olje, lahko tudi svinjska mast)
- 50 g korenine peteršilja
- 40 g gomolja zelene
- 70 g korenja
- 50 g kolerabe
- 4 stroki česna
- za noževo konico strte kumine
- vršiček timijana
- lovorov list
- 1 dl belega, polsuhega vina
- žlička mlete paprike
- dve žlički paradižnikove mezge

Priprava:

Čebulo očistimo in drobno sesekljamo. Na segreti maščobi prepražimo čebulo, da zarumeni, dodamo na koščke narezano meso, nekoliko prepražimo, dodamo na kocke narezano zelenjavo, sesekljane (suhe) gobe, strt česen, lovorov list, mezgo, papriko, sol in druge začimbe. Zalijemo z jušno osnovo in vinom, dušimo. Golaž naj počasi vre, dokler meso ni mehko.

OBČINA KAMNIK in MESTNA GODBA KAMNIK
vabita ob praznovanju 1. maja na

TRADICIONALNO PRVOMAJSKO BUDNICO

po naslednji (približni) časovnici:

3:30	Kamnik (Glavni trg)
3:40	KS Duplica (Bakovnik-Frezija)
4:05	KS Šmarca (Trg padlih borcev)
4:20	KS Podgorje
4:45	KS Volčji Potok (brunarica)
5:25	KS Tunjice
5:55	KS Mekinje (Pri Murki)
6:45	KS Motnik
7:00	KS Špitalič
7:40	KS Zg. Tuhinj
8:05	KS Pšajnovica
9:10	Vrhpolje (Pri Repniku)
10:10	Godič
11:00	Kamniška Bistrica

Mestna godba Kamnik se opravičuje za morebitne predčasne prihode oziroma nekajminutne zamude na prizorišča budnic.

Gostišče pri Planinskem orlu

Stahovica 20, telefon 01/83 25 410, el. naslov: pri.orlu@siol.net

odprto od 10. do 22. ure, torek zaprto

Gostilna Slovenija

Povabljeni na tradicionalni prvomajski golaž – goveji, gamsov in medvedov od 5. ure zjutraj

Za veselo razpoloženje bo skrbel ansambel Mladi orli.

Za ljubitelje domačih in divjačinskih jedi

1. MAJ

Praznik dela (znan tudi kot prvi maj) je mednarodni praznik delavstva, ki ga 1. maja vsako leto praznujejo v večini držav sveta, redka izjema so ZDA. Praznik je izvorno spomin na krvave demonstracije v ameriškem Chicagu v teh dneh leta 1886, znane pod imenom haymarketski izgred, pa tudi največje praznovanje socialnih in gospodarskih dosežkov mednarodnega delavskega gibanja. Zaradi politično levega navdiha, ki ga nosi praznik, je bil prvi maj skozi vso svojo zgodovino izstopajoči datum za demonstracije različnih socialističnih, komunističnih in anarhističnih skupin.

prijetne praznike

CALCIT

Kamniški zbornik je zakladnica znanja in kulturnega bogastva

Kamnik se ponaša ne le z bogato zgodovino, pač pa tudi z bogatim kulturnim življenjem. Med kulturno bogastvo sodi tudi Kamniški zbornik, ki se bliža svoji šestdesetletnici. Pred dnevi je izšel in bil javnosti predstavljen dvaindvajseti Kamniški zbornik oziroma enajsti po vrsti od leta 1996, ko je občina Kamnik po večletnem premoru nadaljevala tradicijo izdajanja zbornikov od prve knjige leta 1955. Ta pomembna knjiga, ki skozi raznovrstne podatke in pričevanja o občini in občanih ohranja Kamnik in Kamničane, izhaja na dve leti.

Kot je na predstavitvi, ki je 10. aprila potekala na gradu Zaprice, povedala **dolgoletna glavna urednica Marjeta Humar,** novi kamniški zbornik prinaša 45 prispevkov uveljavljenih piscev in mladih, ki začenjajo strokovno-raziskovalno pot. V prispevkih so zajeli vsebinsko različna področja, povezana s Kamnikom - od arhitekture, etnologije, bibliotekarstva, botanike, jezikoslovja in umetnostne zgodovine do gospodarske, literarne in družbene zgodovine in naravoslovja. V zborniku se srečujemo z znanimi Kamničani v pogovorih, ob jubileju in v spominih.

Zbornik sodi med knjige, ki ne zastarajo. Namenjen je raziskovalcem kamniške preteklosti in je ena od maloštevilnih knjig, kjer so na voljo raznovrstni podatki o kamniški občini in njenih ljudeh. Zbornik je na eni strani zakladnica znanja, na drugi pa stalna spodbuda ljudem, da kaj raziščejo in potem objavijo. Da je pomembna knjiga, zakladnica znanja in kulturnega bogastva, dokazuje veliko zanimanje ljudi, ki so ob predstavitvi zbornika povsem napolnili dvorano gradu Zaprice.

Bralcem je vsebina zbornikov na voljo ne samo v knjižni obliki, ampak tudi v elektronski. Matična knjižnica Kamnik je leta 2013 vseh 21 knjig digitalizirala in objavila na portalu dLib.si: http://www.dlib.si/results/?query=%27keywords%3dkamni%C5%A1ki+zbornik%27&pageSize=25&frelation=Kamni%C5%A1ki+zbornik&sortDir=ASC&sort=date.

Kot pravi Humarjeva, je vsaka knjiga Kamniškega zbornika dokument. Namen izdajanja Kamniškega zbornika je vseskozi enak: predstaviti kraje kamniške občine z zgodovinskega in sodobnega stališča, opisati bogastvo narave, ohraniti spomin na pomembne ljudi, dogodke ter dati možnost vsem, ki se poklicno ali nepoklicno ukvarjajo z raziskovanjem preteklosti ali razmišljajo o problemih sedanjosti in prihodnosti, da rezultate raziskav tudi objavijo.

»V obdobju od izdaje Kamniškega zbornika 2012 je Kamnik za marsikaj bogatejši, za kaj tudi revnejši, nekateri pomembni načrti pa še čakajo na svojo uresničitev. K pomembnim pridobitvam moramo šteti dejstvo, da skorajda nimamo več otrok, ki se ne bi mogli vključiti v vrtec, ker je vrtcev dovolj. Marsikaj je bilo storjenega za lepše življenje starejših in bolnih. Kamnik se od leta 2014 ponaša tudi z osnovno šolo, obnovljeno tako temeljito, da lahko o njej govorimo kot o novi šoli. Po dolgih letih neuspešnih prizadevanj je bila na Šutni v rojstni hiši generala Rudolfa Maistra odprta spominska soba, posvečena temu pomembnemu Kamničanu. Imamo muzej, ki ga s ponosom lahko pokažemo vsakemu domačemu in tujemu obiskovalcu, knjižnico z raznovrstnimi prireditvami, ki približajo slovensko knjigo in narodopisno gradivo otrokom in odraslim. Novost je tudi Leksikon pomembnih Kamničanov, ki ga je Matična knjižnica lani začela objavljati na spletu. Kulturni dom je z novo notranjo ureditvijo veliko prijaznejši za obiskovalce. Imamo nov bibliobus, ki obiskuje bralce v oddaljenejših krajih. V Kamniku na več prizoriščih poteka poletni festival Kamfest, ki je vsako leto bogatejši. K še neuresničenim zamislim sodi to, da še zmeraj nismo našli ustreznega prostora za skulpturo mamuta, ki bi pričala o daljni preteklosti našega ozemlja. K slabim rešitvam pa to, da v razstavišču Veronika ni več prireditev in razstav, kar je močno osiromašilo kamniško kulturno ponudbo. Zagotovo pogrešamo tudi kvalitetne koncerte klasične glasbe. In še bi se kaj našlo, tako dobrega ali slabega«, je v uvodnih mislih letošnjega zbornika zapisala glavna urednica dr. Marjeta Humar.

Listamo Kamniški zbornik 2014

Strokovni delavci Občine z županom na čelu predstavljajo problematiko, s katero so se ukvarjali v letu 2012 in 2013. Doslej smo v zborniku pogrešali gospodarsko tematiko, zato nas je prijetno presenetila predstavitev podjetja Calcit in direktorja Matevža Kirna. Podjetje je ne samo gospodarsko uspešno, ampak tudi finančno podpira športne in kulturne dejavnosti. Prispevku iz zgodovine kmetijstva o žlahtnjenju krompirja po drugi svetovni vojni sledita naravoslovni razpravi o florističnem bogastvu Kamniškega vrha in o najdbi ostankov kita v paleontološko bogati okolici Tunjic. Naslednja razprava s prikazom dela in pomena skladatelja, organista in zborovodje Avgusta Cererja posega na področje glasbe. Etnološke razprave so raznovrstne: obravnavajo ljudsko izročilu o zmaju v neveljskem jezeru, razširjenost in živost pravljičnih motivov iz knjige Zlati hrib, ki jo je lani izdala Matična knjižnica Kamnik, ter zgodovinsko in arhitekturno vrednost t. i. logarske hiše na Starem gradu. Zgodovinske razprave so razvrščene po oddaljenosti od našega časa, tako je najprej objavljena razprava o študentih iz nekdanjega sodnega okraja Kamnik na dunajski univerzi v obdobju 1365–1917; sledi popis stavb in stavbnih elementov, ki so ostali po potresu leta 1511 in kažejo tedanjo podobo Kamnika; opis Kamnika v Maistrovem času; bogata zgodovina Planinskega društva Kamnik ob njegovi 120-letnici in izčrpen opis razvoja gorskega reševanja na Kamniškem.

V razdelku Gradivo za zgodovino so zanimivi pregled časopisnih prispevkov o izkopavanju mamuta v Nevljah, zgodovina Meščanske korporacije, izredno bogat arhiv Planinskega društva Kamnik in skupina likovnih ustvarjalcev NOVA ob 40-letnici ustanovitve. Gradivo za etnologijo prinaša dva zelo bogata članka o krajevnih imenih v gorah na južni strani Kamniških Alp in o ledinskih in hišnih imenih na Veliki planini in v njeni okolici.

Temu razdelku sledita dve bibliografiji: umetnostnozgodovinska bibliografija dr. Franceta Steleta za obdobje po letu 1966 in pregled monografij, ki so jih izdali avtorji iz Kamnika ali pa se nanašajo na Kamnik v letih 2012 in 2013.

Skozi pogovor spoznamo vodjo Kamfesta Gorana Završnika, filozofa dr. Rudija Kotnika, triatlonca Mira Kregarja, alpinista, gorskega reševalca, publicista Bojana Pollaka in kulturnika, publicista Janeza Majcenoviča ob njegovi 80-letnici. Med besednimi ustvarjalci spoznamo Darinko Slanovec, Franca Drolca in Jožeta Pavliča, kot likovne umetnike pa Marka Novaka, Matevža Sterleta in Viktorja Šesta.

V razdelku Pomembni Kamničani so predstavljeni ljudje, ki so bili rojeni ali so delovali v Kamniku. Nekaterih se še spomnimo, na druge smo morda že kar preveč pozabili, a je prav, da ostanejo v našem spominu, saj je njihovo delo del kulturne dediščine. V tokratnem Kamniškem zborniku skozi besedo in sliko spoznamo slikarja Karla Zelenka, pisateljico in kulturnico Anito Hudl, slavista, prevajalca in bibliotekarja Franca Drolca, glasbenega pedagoga, izdelovalca violin in violinista Maksimilijana Skalarja, avtorja in urednika pomembnih strojniških priročnikov in revij Bojana Krauta, gradbenika in ljubiteljskega astronoma Franca Vrhovnika, ščetarskega mojstra in ljubiteljskega fotografa Petra Nagliča, rezbarja in kiparja Maksa Berganta.

»Bogastvo življenja ustvarjajo ljudje. V času od prejšnjega zbornika smo izgubili dva pomembna Kamničana: dr. Nika Sadnikarja in akademika dr. Jožeta Trontlja. Dr. Sadnikar, zdravnik, muzealec, odličen poznavalec kamniške zgodovine, je podpiral izhajanje Kamniškega zbornika in se je vsake številke razveselil. V Kamniškem zborniku 2012 smo objavili izseke iz Zlate knjige Sadnikarjevega muzeja. Tokrat smo pripravili krajši prispevek v njegov spomin s hvaležnostjo za vse, s čimer je obogatil Kamnik«, predstavitev bogate vsebine Kamniškega zbornika 2014 zaokroži glavna urednica dr. Marjeta Humar.

SAŠA MEJAČ

Cvetoče strmine Kamniškega vrha

Nekoliko težko je pisati o hribu, ki ga pogosto obiskujem. Na njem vsrkavam lepote skozi vsa čutila. Kje začeti? S katerih zornih kotov pogledati, da ne bo vse pomešano? Mnogi Kamničani obiskujejo njegove poti predvsem zaradi rekreacije. Spada med redke vrhove, ki zaradi strmin omogočajo, da v kratkem času premagajo precejšnjo višino. Mene je najbolj očaral zaradi cvetočih in necvetočih botaničnih lepot. Zato naj mi strokovnjaki s področij geologije, gozdarstva, zoologije, kmetijstva, turizma, športa, … ne zamerijo, ker bom zanemarila njihova gledišča ali se jih le površno dotaknila. Kot ljubiteljica botanike se oproščam tudi poklicnim rastlinoslovcem, če bo moje pisanje premalo strokovno. Upam pa, da bo doseglo čim več bralcev, tako da se bodo (še) bolj zavedali, kakšno bogastvo imajo na dosegu roke, oči in srca.

Rdeča naglavka (Cephalanthera rubra) je ena manj pogostih orhidej.

Kamniški vrh mi je pri srcu že iz časov gimnazije, ki sem jo obiskovala v Kamniku. V zrelejših letih sem opazovala tudi cvetje: pogačice, orlice, klinčke, lilije in druge živobarvne lepotice. Večkrat ko sem šla tja, bolj me je hrib presenečal. Našla sem precej rastlin, ki jih tam sploh nisem pričakovala: avrikelj, kranjski volčič, turško lilijo, dišeči volčin, sinjezeleni kamnokreč in druge. Začela sem raziskovati v literaturi in na spletu, da bi spoznala čim več rastlin in jih znala predstaviti tudi drugim. Ko sem že v enem letu nabrala nekaj stotin fotografij, sem se odločila, da rastline Kamniškega vrha objavim na novi spletni strani http://kamniski-vrh.net. Zaradi stroke mi urejanje ni delalo težav. Zbirko sem uredila tako, da lahko vedoželjni obiskovalec išče rastline po različnih kriterijih. Kasneje sem dodala še gobe, nekaj praprotnic, trav in mahov.

Območje, ki sem si ga začrtala, sega od planine Osredek na zahodu do reke Kamniške Bistrice na vzhodu in od doline Korošice na severu do vasic Bistričica in Županje Njive na jugu. Po srednjeevropski metodi kartiranja rastlinstva je to severni del kvadranta 9753. Glede na razdelitev kvadranta na štiri dele poteka natanko čez vrh Kamniškega vrha meja med deloma 9753/1 in 9753/2.

Popisovanja sem izvajala skozi deset let na preko 200 pohodih. Določila sem 754 vrst rastlin in 151 vrst gob. Novosti sem sproti objavljala na spletni strani, vse pa hranim v digitalnem fotografskem arhivu, ki obsega več deset tisoč fotografij. Pomembnejše najdbe sem objavljala v reviji *Hladnikia*, glasilu Botaničnega društva Slovenije, katerega članica sem zadnjih osem let. Precej podatkov sem posredovala Centru RS za kartografijo favne in flore.

Različni habitati – raznolike združbe rastlin

Preko Kamniškega vrha in okoliških gričev se razteza veliko različnih rastišč, ki omogočajo življenje raznovrstnim združbam rastlin. Na južnem pobočju so suha ali polsuha travišča oziroma pašniki. Na strminah ob melišču srečamo borov gozd s plitvimi suhimi tlemi, medtem ko je na severni strani mešan in smrekov gozd z globljim humusom. Zaradi velike strmine so ponekod skale in melišča. Številni hudourniški potočki dovajajo vodo rastlinam predvsem na severnem pobočju. Kamnine, ki so podlaga rastju, so večinoma apnenčaste. Severno se hrib spušča v dolino Korošice, kjer najdemo zeleno vulkansko kamnino porfir, ki so jo nekoč celo lomili za gradnjo. V bližini so se dogajali tektonski prelomi. V oligocenu je hrib oblivalo morje, ki je pustilo usedline v obliki laporja in drugih mehkejših kamnin. V dolini Bistričice najdemo tudi ostanke vulkanskih kamnin, ki so posledica t. i. smrekovškega vulkanizma (vzhodne Kamniško-Savinjske Alpe).

Na rast vpliva tudi nadmorska višina. Kamniški vrh sega od približno 500 m do 1259 m visoko, kar ga uvršča v montanski pas (sredogorje). Tako nekatere rastline rastejo le ob vznožju, druge pa samo na vrhu. So pa tudi take, ki rastejo po celem pobočju, le da v višjih legah zacvetijo pozneje. Nekaj primerov: navadne mračice rastejo v spodnji tretjini južnega pobočja, v srednji je največ srčastolistnih mračic, golostebelne pa so si izbrale najbolj strmo zgornjo tretjino. Mečke najdemo v srednji in zgornji tretjini pobočja, večino šopastih zvončic in kranjskih lilij nad 900 metri. Seveda bolj kot sama višina vpliva na prisotnost vrst tip habitata.

Travišča se razprostirajo predvsem na južni strani dvojčkov Planjave in Kamniškega vrha, ki ju na južnem pobočju ločuje melišče Slevška roža. Del tega pobočja je položno (Ravne senožeti), tam kmetje deloma še kosijo travo (ekstenzivni travniki), del pa popase govedo in zadnja leta tudi konji (pašniki). Ponekod prevladujejo spomladanska resa in brin ter grmički razkrečene kozje češnje. Na nekaterih mestih so travniki precej vlažni, kadar vreme poleti ni presuho. Mokrotni travniki z modro stožko pa so pravi raj za mnogo vrst rastlin, npr. spomladanski in clusijev svišč, fritschev glavinec, močvirski meček, navadni kosmuljek, gorski jelenovec, navadni vrednik, srčno moč, grebenuše, razne zvončice, kukavičevke, krvavordečo krvomočnico, lepljivi lan, razne metuljnice (detelje, košeničice, grašice in grahorji, rdeča relika), čišljake, čistece, smetlike, panonski osat, lakote, mračice, mali talin, kadulje, škržolice, gadovec, jetičnike, glavičasti repuš, vrbovolistni primožek in srhkodlakavi oman, lepnice, škrobotce. Na zakisanih predelih na vrhu hriba rastejo: pogačica, kranjska lilija, bela čmerika, velecvetna orlica, kranjski in veliki zali kobulček, ozkočeladasta in pisana preobjeda, dišeči salomonov pečat, zlatice, lepki osat, travniški in goli grahor, ptičja grašica, klobčasta zvončica itd. Nekatere vrste uspevajo le na vrhu, taka sta na primer gorski glavinec, vetrovka in beli vratič, le tam in ob poti mimo Korošaških slapov proti planini Osredek sem opazila celo nekaj travnolistnih perunik. Na samem vrhu rastejo tudi znamenita kobulnica kranjska selivka, hribska špajka in njivski osat.

Strmo travišče z dišečim volčinom (Daphne cneorum)

Drugačni travniki so na zelo strmih višjih delih hriba (Strme senožeti, nad 900 m, srednjeevropska suha in polsuha travišča). Tu je teren dovolj odceden, da voda ne zastaja, vendar tudi presuh, da bi uspevale nekatere rastline, zato je raznolikost rastlin tu manjša. Poleg pokončnega stoklasca je tu največ trstikaste stožke, med katero ponekod najdemo divji klinček, kokoševec, šopasto zvončico, bleščečo in pravo lakoto, golostebelno mračico, zvezdasto kukavico. Strmo pobočje Planjave zaraščajo grmi šmarne hrušice, mokovca in črnega gabra. Tu in tam lahko vidimo tudi grme ruševja, za katerega je to pravzaprav zelo nizko, saj ta vrsta bora običajno raste nad gozdno mejo.

Na pašniku nad Klemenčevim sem opazila, da verjetno zaradi drugačne, mestoma neprepustne podlage uspevajo nekatere druge skupine rastlin: srčastolistna bolhača, navadni repik, navadna kompava in brezstebelna kompava (bodeča neža), precej je srhkodlakave robide, nekaj jesenske vrese, gladeža, jesenskega podleska; tu so še zgodnji sviščevec, origano, meta, regelj, lepljiva kadulja, izjevka in svečnik. Na zelo mokrem delu rastejo širokolistni munec, ločje ter močvirska preslica. Večino tega pašnika preko leta prerasejo robidovje in orlova praprot. Zgodaj spomladi je na pobočjih veliko črnega teloha. Na pašniku so redko posejana drevesa – breze in smreke, malo višje tudi macesni. Grmovje češmina in črnega trna, navadne krhlike in dobrovite, ki se naseli na pašnikih, lastniki občasno očistijo in tako vzdržujejo travnate površine pašnika. Tu najdemo plahtico, smetliko, gladež, pokalice, zlatice in navzkrižnolistni svišč. Ob robu gozda rasteta tudi pegasti kačnik in gorska rumenka, svečnik, lan predivec in še kaj.

Na južnem pobočju okoli melišča uspeva borov gozd, na jugovzhodnem pobočju ilirski bukov gozd, drugod pa mešani gozd (breza, smreka, macesen, bukev, gaber, jesen, javor, goli brest ...). V prvem je spomladi največ spomladanske rese in črnega teloha, v drugem in tretjem pa je rast bolj raznolika: navadni kopitnik, pegasti kačnik, črni teloh, gorska rumenka, lepljiva kadulja, razne praproti in preslice, šaši, jajčastolistni muhovnik, rjava gnezdovnica, pijavčnica, dobra misel, zajčja deteljica, volčja jagoda, trilistna penuša, žanjevec, vijolice, lusnec, koprivasta zvončica, mlečki, gabez, repuh so kar pogosti, marsikje se jim pridružujejo številne vrste grmovnic, npr. češmin, dobrovita, leska, kosteničevje, glog itd. Prisotne so tudi združbe orlove praproti.

Ob potokih na južni strani prevladujejo različne vrste vrb (gorska obrečna vrbovja), črna in siva jelša, na tleh pa lahko opazimo kalužnico, lopatičasto zlatico, pljučnik, šaše, bekice, penuše, podlesno vetrnico, lisasto mrtvo koprivo, na grme se marsikje vzpenja navadni srobot.

V dolini Potoka (Grohata) vzhodno od Kamniškega vrha so značilne gozdne rastline: peterolistna in zasavska konopnica, trpežna srebrenka, koprivolistni jetičnik, smrdljička, divji bezeg, kranjski volčič, česnovka, navadna in spomladanska črnobina, avstrijski divjakovec, okroglolistni kamnokreč, širokolistna grašica, rdeči in beli slizek, navadna nedotika, repinci, gozdni in fuchsov grint, lučniki, gozdni koren, zebrati, malinjak, kresničevje, tripernata špajka, na skalah ob gozdni cesti tudi mahovna popkoresa, na višje ležečih skalovjih španska homulica, vednozeleni kamnokreč ter sršaji in pozidna rutica (apnenčaste stene z vegetacijo skalnih razpok). Gozd je tam mešan.

Na severnem pobočju Kamniškega vrha, ki se začenja ob izlivu Korošice v Kamniško Bistrico, je gozd raznolik. Ponekod imamo habitatni tip smrekovja – zanimivo – na nižjih legah, proti vrhu pa pretežno bukovje in rdeči bor. Domnevam, da je tako zaradi zaprtosti doline Korošice, kjer je na dnu bolj mrzlo kot višje. Takim območjem pravijo mrazišča. Rastline, ki tu uspevajo, so volčja jagoda, turška lilija, pegasti kačnik, čemaž, velecvetni naprstec, veliki zvonček, beli in navadni repuh, fuchsova prstasta kukavica, veliki nadlišček, zlatorumena zlatica, dišeči kromač, volčja češnja, trpežni golšec, premenjalnolistni vraničnik in tevje, ženikelj in nekaj vrst konopnic, mnogocvetni in vretenčasti salomonov pečat, navadni volčin, repinci in manj znana dlakava ščetica. Spomladi v tej dolini naletimo tudi na črni teloh, podlesne in trilistne vetrnice, jetrnik, zlatične vetrnice in seveda mnoge mahove in praproti, npr. jelenov jezik, sladko koreninico in bodečo podlesnico.

Proti vrhu na severni strani sem opazila veliko deveterolistnih konopnic, mandljevolistnega mlečka in večje površine, zaraščene z dlakavim slečem (rododendronom). Tudi tu je precej spomladanske rese, rjavih gnezdovnic, uspeva tudi gozdni črnilec.

Jacquinov bodičnik (Drypis spinosa) uspeva samo na meliščih.

Skale in melišča najdemo na južni in tudi severni strani hriba. Na južni strani je skalnat oz. peščen teren predvsem ob in na melišču Slevška oz. Kamniška roža. Okoli melišča rastejo borovci in nekaj mokovcev. Tu je našlo dom kar veliko zelnatih rastlin: alpski šetrajnik, materina dušica, gozdni šebenik, lakote, frischev glavinec, šopasta zvončica, srčastolistna mračica, spomladanska resa, krvavordeča krvomočnica, divji klinček, lasasta črvinka, hribska perla, jagodnjak, slečnik, podkvica, žanjevec, sivi jajčar, temnordeča močvirnica, navadni in gorski vrednik, okroglolistna zvončica, pokončni srobot, alpska mastnica, najdejo se primerki lepega jegliča ali avriklja. Posebno lepe se mi zdijo šopaste zvončice, všeč pa so mi tudi grmi šmarne hrušice, kadar cvetijo. Danes že pokojni gospod mi je povedal, da so na skalah Kamniškega vrha nekoč opažali tudi planike. Žal jih sama še nisem videla, našla pa sem jih na sosednjem hribu – Kompoteli.

Na skalnatem območju ob cesti na severni strani, ki je na višini skoraj 1000 m, sem fotografirala tudi trebušaste zvončice, lapuh, planinski slanozor, rumeno milje, vednozeleni kamnokreč, zdravilno zlato rozgo, skalno kernerjevko, nizki in slokastoplodni repnjak, kranjske zale kobulčke, alpske mastnice, lučnike in nekatere osate in bodake ter močvirsko samoperko in marjetičastolistno nebino. Letos so me presenetili še zoisova zvončica, alpski bodak in sinjezeleni kamnokreč, ki sem ga že pred leti našla tudi na skalovjih v okolici Korošaških slapov.

Nekatere vrste rastlin se pojavljajo raztreseno ali redko na različnih delih hriba.

Pomembnice

Na območju Kamniškega vrha, ki sem ga v desetih letih obiskala preko dvestokrat in rastlinski svet vedno dokumentirala s fotografijami, sem zabeležila kar 48 vrst, ki so v našem prostoru zavarovane. Najlepše med njimi so seveda kukavičevke, na čelu katerih blesti naša najlepša orhideja, lepi čeveljc (*Cypripedium calceolus,* RS - *Rdeči seznam ogroženih vrst*). Na Kamniškem vrhu raste dobra četrtina vseh slovenskih vrst orhidej, kar 26. Najpogostejši vrsti sta navadni kukovičnik (*Gymnadenia conopsea,* RS), ki naseljuje južna travnata pobočja, in rjava gnezdovnica (*Neottia nidus-avis*), ki si je za življenjski prostor izbrala predvsem mešane gozdove. Tudi fuchsova prstasta kukavica (*Dactylorhiza fuchsii*) je v senčnih legah dokaj pogosta. Samo nekajkrat so me razveselili lepi čeveljci, gomoljasti grban in čebeljeliko mačje uho. Medtem ko so čeveljci v teh krajih pričakovani, saj je potrjenih več rastišč v območju Kamniške Bistrice, pa tega ne moremo trditi za slednji dve. Gomoljasti grban (*Herminium monorchis,* RS) je precej težko opazna kukavičevka, saj ima majhne rumenkaste cvetove na okoli 20 cm visokem steblu; navadno se skriva med visokimi travami ali šaši na vlažni podlagi. Njegovo rastišče sem našla na planini Osredek. V Sloveniji je le dobrih deset območij, kjer je bil najden. Bojim se, da bodo letošnji (ilegalni!) gradbeni posegi na področju (gozdna cesta od Ambroža pod Krvavcem do planine Osredek) usodno vplivali na teren in uničili dragoceno nahajališče. Ugotovljeno je, da na ranjenih strminah zaradi deževja že nastajajo zemeljski plazovi.

Gomoljasti grban (Herminium monorchis)

Čebeljeliko mačje uho (Ophrys apifera)

Čebeljeliko mačje uho (*Ophrys apifera,* RS) je v državi morda dvakrat pogostejše, a ne na alpskih območjih. V severnih delih države je izjemno redko, rado ima tople jugozahodne predele in osrednji del vzhodne Slovenije. Samo dva primerka sem konec maja 2008 našla na pašniku nad Klemenčevim. Med redkejšimi orhidejami toplih travišč in gozdnih robov na južnem pobočju uspevajo še dehteči kukovičnik (*Gymnadenia odoratissima,* RS), ki si je tu izbral precej nižjo lego kot navadno, rdeča naglavka (*Cephalanthera rubra,* RS), bleda kukavica (*Orchis palens,* RS), muholiko mačje uho (*Ophrys insectifera,* RS), piramidasti pilovec (*Anacamptis pyramidalis,* RS), navadna oblasta kukavica (*Traunsteinera globosa,* RS), navadna kukavica (*Orchis morio,* RS), trizoba kukavica (*Orchis tridentata,* RS) in pikastocvetna kukavica (*Orchis ustulata,* RS). Zadnja je poznocvetoči različek svoje vrste (cveti julija) in ima tukaj le eno nahajališče. V gozdni senci ali polsenci se dobro počutijo bleda naglavka (*Cephalanthera damasonii,* RS), njena redkejša sestra dolgolistna naglavka (*Cephalanthera longifolia,* RS), dvolistni vimenjak (*Platanthera bifolia*) in zelenkasti vimenjak (*Platanthera chlorantha,* RS) ter jajčastolistni muhovnik (*Listera ovata*).

Ostale kukavičevke, ki krasijo Kamniški vrh, so zvezdasta kukavica (*Orchis signifera*), müllerjeva močvirnica (*Epipactis muelleri*, RS), navadna močvirnica (*Epipactis palustris*, RS), temnordeča močvirnica (*Epipactis atrorubens*), močvirnice iz skupine širokolistne močvirnice (*Epipactis helleborine agg.*) in pegasta prstasta kukavica (*Dactylorhiza maculata*), katere določitev ni povsem zanesljiva.

Piramidasti pilovec (Anacamptis pyramidalis

Pikastocvetna kukavica (Orchis ustulata)

Druge zavarovane vrste na področju Kamniškega vrha so veliki zvonček (*Leucojum vernum*), sternbergov klinček (*Dianthus sternbergii,* RS), divji klinček (*Dianthus sylvestris*), montpellierski klinček (*Dianthus monspessulanus*), šmarnica (*Convallaria majalis*), hermelika (*Sedum maximum*), clusijev svišč (*Gentiana clusii,* RS), močvirski meček (*Gladiolus palustris,* RS), ki je kvalifikacijska vrsta za območja Natura 2000; travnolistna perunika (*Iris graminea*), kranjska lilija (*Lilium carniolicum,* RS), turška lilija (*Lilium martagon*), alpska mastnica (*Pinguicula alpina*), navadna ciklama (*Cyclamen purpurascens*), lepi jeglič (*Primula auricula,* RS), črni teloh (*Helleborus niger*), blagodišeči teloh (*Helleborus odorus*) in dišeči volčin (*Daphne cneorum,* RS). Prav letos pa sem na severni strani hriba odkrila tudi endemično zoisovo zvončico (*Campanula zoisii,* RS). Med pomembne in zavarovane vrste štejejo tudi tisa (*Taxus baccata,* RS) in necvetnice: beli mah (*Leucobryum glaucum*), brezklaso lisičje (*Huperzia selago*) ter kijasti lisičjak (*Lycopodium clavatum*).

Endemična sta škrlatni ali kamniški luk (*Allium kermesinum*), ki ga Kamniški vrh premore v izobilju, sicer pa je redka rastlina, in že omenjena zoisova zvončica.

Poleg zgoraj z RS označenih rastlin rastejo na Kamniškem vrhu še naslednje rastline, uvrščene na rdeči seznam ogroženih vrst: jacquinov bodičnik (*Drypis spinoza subsp. jacquinii*), širokolistni munec (*Eriophorum latifolium*) ter julijski ušivec (*Pedicularis elongata subsp. julica*). Le streljaj od severnega pobočja je na Debelem hribu tudi edino nahajališče rapontike (*Stemmacantha rhapontica*). Jacquinov bodičnik je blazinasta klinčnica z bodečimi listi in drobnimi rožnatimi cvetovi. Njegovo znano nahajališče je na meliščih ob kamnolomu v Stahovici, sama pa sem odkrila še eno manjše nahajališče na južnem pobočju, vzhodno od Slevške rože.

Zaradi raznolikih habitatov je Kamniški vrh botanično izredno bogat hrib. Skupno sem v desetletju 2003-2013 načrtno popisala 754 vrst rastlin in 151 vrst gob. Med rastlinami so nekoliko slabše zastopane »travnate« vrste, ki so težje za določanje, in mahovi, saj je literatura o necvetnicah težje dostopna.

Ne samo, da tu rastejo tako številne rastlinske vrste, veliko vrst je res lepih in atraktivnih, nekatere od njih so precej redke oz. rastejo na ozko omejenih območjih v Sloveniji. Da je hrib botanično resnično bogat, potrjuje prisotnost 48 zavarovanih vrst, od tega kar 26 vrst orhidej. V tem sestavku sem želela predstaviti botanično raznolikost relativno majhnega področja naših gora, številčnost različnih habitatnih tipov sem le nakazala. Vse popisane vrste so na spletni strani http:\\kamniski-vrh.net tudi fotografsko predstavljene. Skrbijo nas lahko nekatere invazivne vrste, ki se predvsem po gozdnih cestah širijo v gorski svet in ogrožajo avtohtono rastlinje.

Menim, da bi za varovanje teh pomembnih rastlin oz. njihovih habitatov lahko bolje skrbeli. Del območja je znotraj meja Regijskega parka Kamniško-Savinjske Alpe v nastajanju (strme senožeti in severni del), toda botanično bogate Ravne senožeti in Reber nad Klemenčevim in Slevom uničuje pašna živina z intenzivnim gnojenjem. Mnoge rastline ne prenašajo z dušikom bogatih tal in zato jih je vedno manj. Tako na teh traviščih kmalu ne bo več orhidej. Letos julija, ko bi moralo na tem položnejšem pobočju cveteti na stotine močvirskih mečkov, sem jih lahko štela na prste. Nisem ugotovila, ali so jih popasle živali, ali je lastnik prezgodaj pokosil travo, ali pa preprosto niso imeli pogojev za rast. Ena od možnosti je tudi ta, da je bilo to poletje zanje prevroče in presuho.

Invazivne in tujerodne vrste

Naravo Kamniškega vrha ogrožajo nekatere rastline, ki so se k nam priselile iz tujine. Nekatere so pobegnile z vrtov, na primer navadna komelina (*Commelina communis*), opažena v naselju Županje Njive, balfourova nedotika (*Impatiens balfourii*), ki je rasla v jarku nad istim naseljem, deljenolistna rudbekija (*Rudbeckia laciniata*), ki jo videvam vsako leto globoko v dolini Korošice, in volčje jabolko (*Physallis alkekengi*) v dolinah Potoka in Korošice. Te štiri vrste za sedaj avtohtonih rastlin še ne ogrožajo, saj jih je relativno malo. Med invazivne vrste pa spadajo: pelinolistna žvrklja (*Ambrozia artemisiifolia*), črnoplodni mrkač (*Bidens frondosa*), topinambur ali laška repa (*Helianthus tuberosus*), žlezava nedotika (*Impatiens glandulifera*), kanadska zlata rozga (*Solidago canadensis*), orjaška zlata rozga (*Solidago gigantea*), enoletna suholetnica (*Erigeron anuus*) in robinija (*Robinia pseudacacia*).

Razvpito žvrkljo sem opazila najprej ob cesti v naselju Županje Njive, letos pa tudi precej globoko v dolini Potoka (Grohat), kamor so jo nedvomno zanesla gospodarska vozila. Tam se je uspela zasejati tudi žlezava nedotika, ki sem jo prejšnja leta opazila le v potoku Bistričica nizvodno od zaselka Klemenčevo. Zaradi občasnih najdb mrkača in laške repe na ruderalnih rastiščih blizu naselij nisem zaskrbljena; tudi robinija, ki v nekaj primerkih raste v spodnjem delu Korošice, se v zadnjih nekaj letih ni pretirano množila. Precej bolj pa me skrbita obe zlati rozgi, ki sta prodrli že globoko v dolini Potoka in Korošice. Pričakujemo lahko, da se bosta še širili, saj ju gojijo na več vrtovih hiš ob Bistričici. Enoletna suholetnica se večinoma drži ruderalnih rastišč. Ko pa so začeli opuščati pašo v Dolgi dolini (na jugovzhodnem pobočju Hudega konca; nekateri jo imenujejo Cesarska dolina), se je ta sicer nižinska rastlina neverjetno razbohotila.

Alenka Mihorič
Foto iz arhiva A. Mihorič

Vljudno vabimo na predavanje z naslovom:

TUBERKULOZA, TIHA SPREMLJEVALKA CIVILIZACIJ,

ki bo v petek, 25. aprila 2014, ob 19.45
v dvorani Frančiškanskega samostana v Kamniku.
O aktualni problematiki bo govoril

prim. mag. LUDVIK TRAVNIK, dr. med.

DRUŠTVO SV. JAKOBA

1. MAJSKE POČITNICE V TERMAH SNOVIK

Za otroke smo v času prvomajskih počitnic od 28. 4. do 2. 5. pripravili pestro in zabavno počitniško varstvo.

Vsak dan vas čakamo z bogato animacijsko ponudbo za vso družino:
ustvarjalne delavnice s palčkom Snovičkom, družabne igre, vodne vragolije, pohodi po okoliških poteh, nordijska hoja, vodna telovadba ...

KRESOVANJE 30. 4., POHOD Z BAKLAMI 1. 5. in še in še ...

Restavracija Potočka vas vabi na kulinarična doživetja.
Svoje brbončice lahko razvajate s pestro izbiro menijev, prav posebne menije pa smo pripravili tudi za vaše najmlajše...

TERME SNOVIK ekosvet termalnih užitkov

Terme Snovik - Kamnik, Tel.: 080 81 23, www.terme-snovik.si, info@terme-snovik.si

info in rezervacije
t. 722 50 50
www.kd-domzale.si

MestniKino Domžale

Baletni koncert Glasbene šole Kamnik z gosti

Da se navdušenje nad baletno umetnostjo v Kamniku nadaljuje, dokazujejo gledalci, ki so 9. in 10. aprila zapolnili dvorano Doma kulture Kamnik kar štirikrat. V prvem delu koncerta je svoje celoletno delo v plesnih točkah predstavilo osem oddelkov plesnih pripravnic in baleta, ki jih je vestno in s prefinjenim občutkom za koreografiranje za različne starosti pripravila njihova učiteljica Ana Trojnar. Kot soloplesalke baletnih točk so se predstavile **Anita Pirc, Anastazija Štupar in Živa Šubelj**, skozi izrazni ples je svoja čustva edinstveno izrazila **Tina Habun**. Iskrene čestitke **Simoni Kočar**, ki je šolanje zaključila pred dvema letoma, še lani je nastopila kot plesalka, za koreografski debut *Dreams*! Dijakinje in dijak srednje baletne šole so odplesali oddelčne plese, nato pa se zavrteli po moderno *V uganki* koreografinje Tanje Pavlič, po odmoru pa še navdušili z baletno suito *Kdo se boji teme?* na glasbo W. A. Mozarta, prav tako v koreografiji Tanje Pavlič in Marinke Ribič.

Učenke 5. razreda baleta s *Plesom nevest* in Anastazija Štupar z baletno variacijo so 6. aprila navdušile selektorico območnega srečanja plesnih revij *Finesa plesa* Andrejo Rauch Podrzavnik, da jih je povabila na regijsko srečanje 10. maja v Prešernovo gledališče Kranj. Čestitke, zagotovo bodo navdušile tudi Kranjčane!

Anita Pirc v plesu Neveste. Foto: Simon Podgoršek.

Dijakinje srednje baletne šole z mentorji – z leve: Simona Kočar (avtorica sodobne točke Dreams), Tanja Pavlič in Matej Selan (profesorja na Srednji baletni šoli), Ana Trojnar (vodja plesnega oddelka Glasbene šole Kamnik), spredaj povezovalec Nejc Spruk. Foto: Rafaelle Veneri.

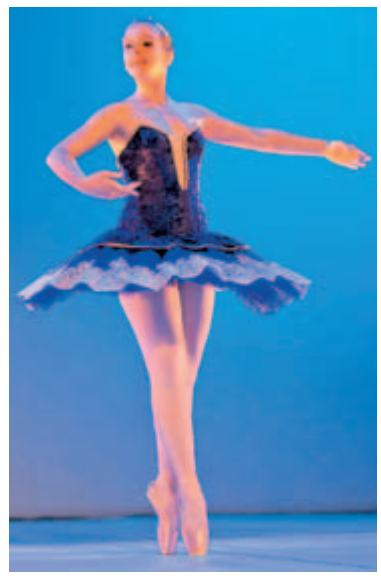

Anastazija Štupar v baletni variaciji Kje igra glasbena skrinjica? Foto: Simon Podgoršek.

FINESA PLESA

V nedeljo, 6. aprila je **kamniška izpostava Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti** organizirala **drugo območno revijo kamniških plesnih šol** z naslovom **Finesa plesa**. Na odru **Doma kulture Kamnik** se je predstavilo preko **100 plesalk in plesalcev KUOD Bayani**, **Plesnega kluba Šinšin**, **Glasbene šole Kamnik**, **Plesne šole ART** in **Studia Dansa**. Gledalci so lahko uživali v predstavitvi izjemnih plesnih točk najrazličnejših plesnih žanrov kot so balet, show dance, breakdance, hip hop, swing, čačača, indijski in orientalski ples, tribal fusion in sodobni ples.

Vodja območne izpostave Kamnik JSKD Tone Ftičar se je po končanem plesnem delu zahvalil za sodelovanje in uspešno delovanje na plesnem področju ter podelil priznanja plesnim učiteljicam in hkrati predstavnicam plesnih šol ter koreografinjam **Nataši Kočar** in **Tanji Potočnik (KUOD Bayani)**, **Ani Medveščček (Šinšin)**, **Ani Trojnar (GŠ Kamnik)** in **Klari Megušar (Plesni klub Art)**. Raznolike in pestre nastope si je ogledala tudi **selektorica JSKD za Gorenjsko Andreja Rauch Podrzavnik.** Po prireditvi je nastope ocenila in jih skupaj s plesnimi učiteljicami analizirala ter podala strokovne komentarje. Izbrani nastopi iz območne revije se bodo ponovno predstavili na **regijskem srečanju ljubiteljskih plesnih skupin**, ki bo maja v Kranju.

Besedilo: Katja Urankar

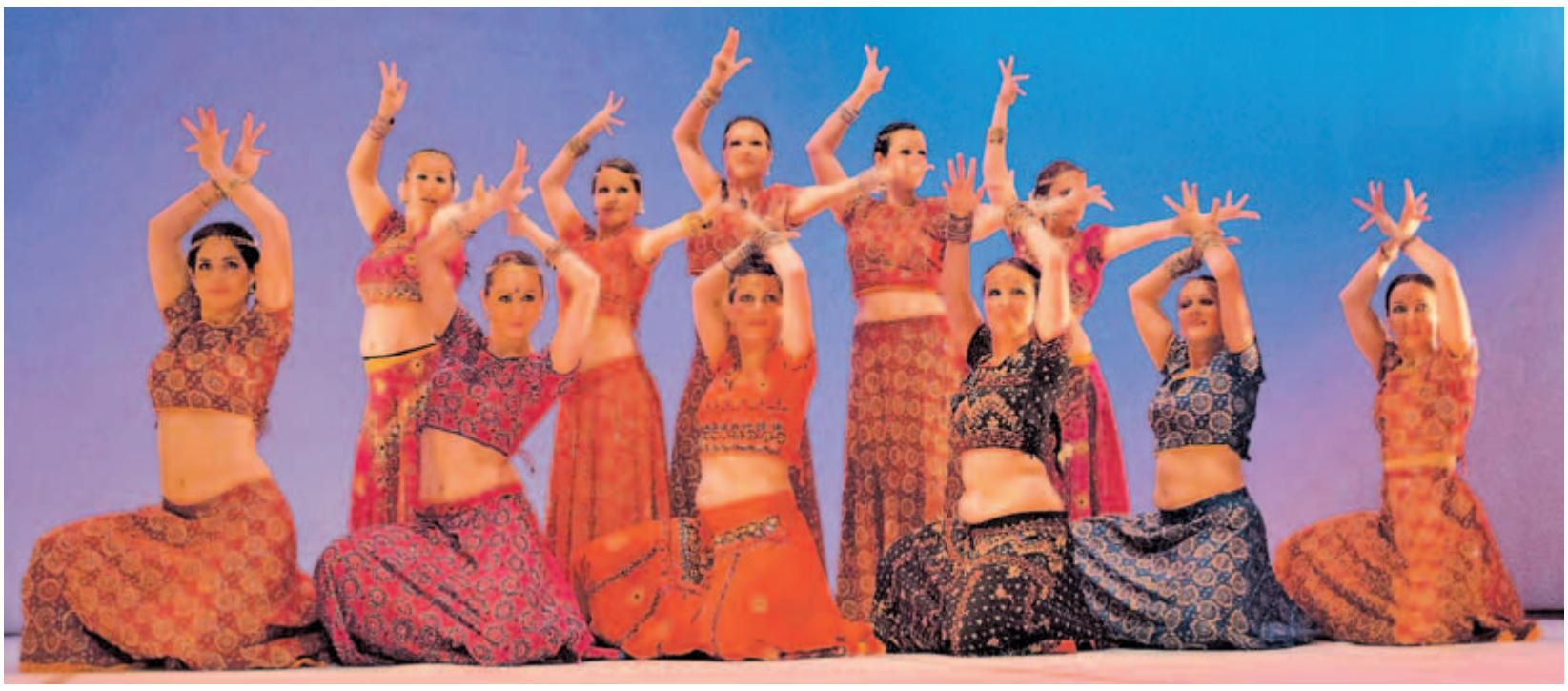

Foto: Aduro, Simon Podgoršek

OPTIKA in OČESNA AMBULANTA
Helena Dolinšek s.p.
V KAMNIKU NA NOVI LOKACIJI NA GLAVNEM TRGU 11
poleg NLB, tel.: 01/831 70 05, 031 795 960
VELIKA IZBIRA KONTAKTNIH LEČ PO IZREDNO UGODNIH CENAH
NOVI MODELI KOREKCIJSKIH IN SONČNIH OČAL - VELIKA IZBIRA TUDI ŠPORTNIH MODELOV
Zaščitite vaše oči s kvalitetnimi očali!
BREZPLAČEN OKULISTIČNI PREGLED ob nakupu korekcijskih očal
www.optika-dolinsek.si
PE V DOMŽALAH Breza center, Breznikova 15, tel.: 01/721 64 36
Popusti se med seboj ne seštevajo.

Med cvetočimi polji tulipanov se sprehajajo tudi dinozavri

Arboretum Volčji Potok je v pričakovanju največjega dogodka v letu – tradicionalne spomladanske razstave, ki bo s čudovitim cvetenjem obiskovalce privabljala od 26. aprila do 4. maja.

Cvetoči park je odlična kulisa slovenskim vrtnarjem in cvetličarjem z izvirnimi cvetličnimi dekoracijami. Na spomladanski razstavi tulipanov, cvetja, vrtnarstva, vrtne opreme in vrtnarski sejem bo razstavljena tudi vrtna oprema, pred vhodom v park pa bo potekal vrtnarski sejem, na katerem boste lahko kupili najrazličnejše sadike okrasnih rastlin in vrtnin.

Tako kot vsako pomlad, bo tudi letos kralj razstave tulipan. Obiskovalci bodo lahko občudovali vso pestrost sort, ki se kažejo skozi najrazličnejše oblike cvetov, barv, velikosti in vonjev. Sortimentne grede tulipanov so razporejene ob novi programski poti, ki je speljana od vhoda Arboretuma proti upravni zgradbi. V sortimentu tulipanov boste občudovali pestrost sort, ki se razlikujejo po obliki cvetov, barvi, velikosti in vonju.

V pričakovanju razstave pa so to sredo slovesno odprli indonezijski paviljon. Na dogodku so bili visoki predstavniki Vlade Republike Indonezije, predstavniki sultanove družine iz Džakarte, predstavniki Ambasade Republike Indonezije na Dunaju, minister za kulturo, dr. Uroš Grilc in drugi vidni predstavniki slovenske politike, predstavniki ambasad v Republiki Sloveniji ter predstavniki indonezijske skupnosti v Sloveniji. »Otvoritev paviljona predstavlja kulturno izmenjavo med državama in postavlja okvir za vrsto spremljevalnih dogodkov z indonezijskim pridihom, ki se bodo zvrstili v Arboretumu Volčji Potok. Obiskovalce želimo seznaniti ne le z indonezijsko arhitekturo, pač pa tudi z bivanjsko in cvetlično kulturo. Pripravljamo razstavo indonezijskih metuljev, indonezijskih orhidej ...«, pravi **direktor Arboretuma Volčji Potok Aleš Ocepek.**

Še do 10. junija pa je v parku na ogled razstava dinozavrov, ki so jih v Arboretum prvič pripeljali pred štirimi leti. Odziv obiskovalcev je bil odličen, zato so se letos vrnili. Gre za največjo razstavo dinozavrov v Sloveniji, saj je v park postavljenih kar 65 dinozavrov; nekateri med njimi celo premikajo glavo in rep, dihajo, obračajo oči in spuščajo zvoke. Med njimi sta tudi dinozavra, ki hodita in tečeta in dajeta vtis živih dinozavrov. Kostum tiranozavra ali velociraptorja obleče animator in na zanimivih, poučnih predstavah s pomočjo čuvaja spoznamo življenje dinozavra, njegovo starost, sorodnike, kaj najraje je, med katerimi rastlinami se najraje skriva in še marsikaj zanimivega. Poleg veličastnega premikajočega se tiranozavra si je mogoče ogledati še triceratopsa, mamenhizavra, brahiozavra, alozavra, igvanodona, stirakozavra in druge.

Predstave dinozavrov potekajo na otroškem igrišču v amfiteatru, ob sobotah, nedeljah in praznikih ter med spomladansko razstavo dopoldan ob 10. in 11. uri ter popoldan ob 15., 16. in 17. uri. Med tednom je predstava popoldan ob 17. uri.

SAŠA MEJAČ

KAMNIČAN ZA VELIKO NOČ PONOVNO OLEPŠAL VATIKANSKO BAZILIKO

Za Sabino Šegula in Kamničana Petra Ribiča so dnevi pred veliko nočjo še posebej pomembni in razburljivi. Florista iz Biotehniškega centra Naklo sta že četrtič za veliko noč krasila baziliko sv. Petra v Vatikanu. Ponovno sta imela na voljo tri dni za sestavljanje aranžmajev, ki so krasili oltarni del bazilike, Berninijeve stebre nad oltarjem in ograjo nad kripto. Skupna dolžina dekoracije je dosegla 80 metrov, nam je po prihodu iz Rima povedal Peter Ribič.

Cvetlični aranžmaji izpod rok Slovencev odlična promocija

Petra in Sabino je dan pred odhodom v Vatikan sprejel ljubljanski pomožni škof. Kot je poudaril na novinarski konferenci, gre za zanimivo promocijo Slovenije v Rimu, saj se bo slika okrašene bazilike pojavljala na svetovnih ekranih. Po Ribičevih pojasnilih se je sodelovanje z Vatikanom začelo, ko so želeli kot učitelji videti, kako poteka projekt prazničnega krašenja tako velike bazilike. Dogovorila sta se za sodelovanje in prvič bolj opazovala delo, nato pa so jima vsako leto zaupali posamezne segmente pri dekoraciji. Letos sta v Vatikan tako potovala že četrtič za veliko noč, lani pa sta prvič sodelovala tudi pri božični krasitvi bazilike, o čemer smo obširneje pisali že v začetku letošnjega leta. Kako zelo jima zaupajo, priča tudi podatek, da je končni videz dekoracije popolnoma prepuščen njuni domišljiji in improvizaciji. Pri delu jima pomaga ekipa dvaintridesetih vrtnarjev, s katerimi se že dobro poznata.

Pomembne tradicionalne smernice, ki jih narekuje arhitekturni prostor

Vatikanski vrtnarji slovenskima floristoma že puščajo povsem proste roke pri kombiniranju barv in različnih struktur v cvetličnih kompozicijah. A tradicija je po besedah Ribiča v Vatikanu precej močna, zato večjih novosti ne more biti. Kot je pojasnil, ima bazilika svojo zgodovino in svoj renesančni slog, ki mu je treba slediti. Se pa, kot pravi, vsako leto drugače »podpišeta«. Poleg obsega aranžmajev, ki ne smejo predstavljati ovire med obredi, so med drugim določene tudi barve cvetja, ki ga uporabijo v aranžmajih. Gre za barve vatikanske zastave: rumeno in belo z dodatki rdeče, ki izhaja iz ključev v grbu zastave. Aranžmaje med drugim sestavijo iz lilij, nageljnov in vrtnic, cvetje pa je donacija Vatikanu s področja italijanskega San Rema. »Tu ni prostora za napake, pomembno je, da je vse narejeno brezhibno,« pojasnjuje Peter. Ko prispeta v Vatikan, ju, poleg ustaljene ekipe sodelavcev, ki so tam stalno zaposleni, pričaka tovornjak cvetja, ki ga morata razdeliti po posameznih segmentih. »Pomembno je, da vse skupaj dobro načrtuješ, saj se ti lahko pri 15-metrskem aranžmaju zgodi, da bo na začetku vse bogato in polno cvetja, na koncu pa ga bo že zmanjkalo«.

Odzivi na njuno dekoracijo zelo pozitivni

Petru in Sabini je vsakokrat zaupana tudi okrasitev kakšnega od drugih delov v vatikanskih prostorih, kjer lahko bolj izrazita in izživita svojo ustvarjalnost. Tako sta doslej okrasila kapelo v apostolski palači, zasebno kapelo papeža v domu Svete Marte, ob lanski božični okrasitvi pa sta okrasila tudi ložo, iz katere papež tradicionalno podeli svoj blagoslov urbi et orbi.

Po dokončanem delu se Peter počuti odlično. »Bazilika izgleda povsem drugače in v vsej svoji veličini je cvetje kot čipka. Prečudovito,« so prvi Petrovi vtisi iz Vatikana.

BOJANA KLEMENC

The Immortals – večni boj med dobrim in zlim na kamniškem odru

Nekoč so svet obvladovale sile, močnejše od ljudi. Dve čarobni kraljestvi, eno dobrote in modrosti ter drugo, kjer sta bivala zlo in tema, je ločevala pradavna reka. Na prestolu belega kraljestva je sedel sam Galadon, vladar luči, oče treh ponosnih sinov; najstarejšega ter najmočnejšega Lightona, čemernega Mildiona in najmlajšega Belliona. Vir očetove moči je bila pradavna Časa Časa, zaradi katere si celo kraljica teme, Carrasta, in njene tri hčere niso drznile prečkati reke. Njeno zlobno žezlo je bilo zlato oko, po katerem je tiho hlepela Salmeena, njena najstarejša hči.

Tako se začenja z večnim bojem in strastmi prepredena pravljica, iz katere so dijaki Gimnazije in srednje šole Rudolfa Maistra pričarali muzikal, katerega premiera je bila 12. aprila v kamniškemu Domu kulture. Zgodba izhaja iz čarobnega sveta, kjer ravnotežje med dobrim in zlim vzdržuje starodaven kelih časa. Ko si temnejša stran poskuša prisvojiti kelih in njegove moči, se vse spremeni.

Muzikal je že četrti, ki ga postavlja na oder angleški gledališki krožek GSŠRM, od drugih pa se razlikuje predvsem po avtorskem besedilu, ki bolj kot prejšnji nagovarja mlajšo publiko z okusom za sodobne romane in filme s čarovniško tematiko.

Po izrednem uspehu lanskega muzikala Mamma Mia so ustvarjalci letošnjega zaradi povsem drugega žanra v negotovosti pričakovali odziv publike, a se je izkazalo, da so tokrat še boljši, še bolj spektakularni, predvsem pa izvirnejši. Avtor besedila je Milan Mandeljc, avtor aranžmajev in glasbe Matic Smolnikar, plesne koreografije Tina Habun in Neža Blažič, režija Katja Balantič in Milan Mandeljc.

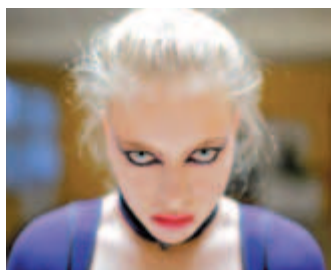

Muzikal The Immortals je prvo ponovitev doživel to sredo, 23. aprila, druga ponovitev pa bo 8. maja v Domu kulture Kamnik.

Fotografije: Aljoša Videtič

Diši pri Babci

V zelenem, naravnem okolju ob igriščih za golf in parku Arboretum Volčji Potok lahko razvajate tako svojo dušo, kot tudi brbončice ob odličnih specialitetah izpod peke in z žara.
Iz gostilnice Babca v Volčjem Potoku omamno diši po dobrotah izpod peke – po vaših željah in predhodnem naročilu Kristini na telefonsko številko 040 255 951 na tradicionalen način pripravijo od morskih rib, hobotnice, jagenčka, teletine …
Za gurmanske navdušence izpod veščih rok domačega kuharja zadišijo zorjeni steaki na žaru, piščančje specialitete, dopolnjujejo jih različne priloge, tako da niso prikrajšani niti ljubitelji brezmesnih jedi … Kreativnost kuharja bo zagotovo zadovoljila vaše želje.

Ljubitelji jedi na žlico prisegajo na Firštov divjačinski golaž, vampe, obare …

Odlično kulinarično ponudbo dopolnjuje dobra selekcija vin in odlično češko točeno pivo Bernard, tako svetlo kot temno. Veliko pivo točijo po neverjetni ceni 2,30 evra.

Prostran letni vrt, na katerem prijazno osebje pogosti do 150 gostov, je prijeten ambient za druženja, praznovanja rojstnih dni, jubilejev, porok in drugih priložnosti. Organizirajo tudi prevoze s kočijo po bližnji okolici.
Pri Babci vas razvajajo vse dni v tednu od 9. do 22. ure.

Tudi na Perovem izmenjava semen in rastlin

Vrtovi so skoraj ob vsaki hiši in v tem času vse brsti, cveti, se okopava, sadi... Mogoče je potrebno kakšne trajnice že razredčiti ali pa so sadike pregoste … Kaj naj z njimi?

Lahko povprašamo okoli ali komu prav pridejo, sicer pa jih kompostiramo.

In tako se je tudi nam porodila ideja, da bi si lahko izmenjali sadike in semena. Zelo bo dobrodošlo, če jih prinesemo na srečanje »Naš vrt in rože« v soboto, 10. maja, od 9. do 13. ure, na travniku na Zg. Perovem, v križišču ulic Pot v Rudnik in Na jasi.

Ja, prav ste slišali, tam bo pravo perovsko srečanje, kjer si bomo lahko izmenjali sadike in rastline, kaj dali ali dobili. Zagotovo pa bomo izmenjavali izkušnje in poklepetali. Prav bodo prišla tudi semena in še kaj, če se česa domislite. Skratka, govora bo o vrtu, rožah, semenih, izkušnjah. Če pa se bo znašlo tudi kakšno pecivo in napitek, bo pogovor lažje stekel.

Vsi dobrodošli na prvem perovskem vrtičkanju!

Pa še to, povabili smo kar nekaj zanimivih gostov.

T. H.

Dobrodelno na sv. Primožu

Dobrodelnost domuje tudi na Sv. Primožu nad Kamnikom, priljubljeni pohodniški točki.

Februarski žled je močno poškodoval pot, predvsem pa podrl drevesa in povzročil ogromno škode v gozdu, po katerem vodi tudi pot do vrha. Na prošnjo Petra Uršiča in mnogih pohodnikov, ki se niso več mogli prebiti do vrha Sv. Primoža, so **pridni in požrtvovalni sekači Franc Šimenc iz Stranj, Franc Potočnik iz Praprotnega in Stane Kregar iz Stahovice** že v tednu dni po žledolomu odstranili podrto drevje in posekali poškodovano drevje od začetka gozdne poti do vrha Sv. Primoža, s tem pa je bila pot do vrha spet prehodna. Na pomoč je priskočil tudi **Marko Balantič** s traktorjem, a je zaradi prevelike količine in teže podrtih dreves še kako prav prišel bager **Janka Potočnika**.

Ena izmed številnih zadovoljnih pohodnikov in pohodnic, ki so se spet lahko podali po svoji priljubljeni poti, Inka Žvikart je pustila na vratih okrep-

čevalnice kuverto s 15 evri in pripisom: *»Moj skromni prispevek za tiste, ki so očistili pot. Vem, da ni veliko, ampak če bi vsak od nas prispeval vsaj toliko, bi fantje morda dobili vsaj za naftolbencin povrnjeno. Njihovega truda in dobre volje pa itak ne moremo poplačati. Hvala vam. Zvikica «*

Oskrbnik okrepčevalnice Peter Uršič je bil prijetno presenečen, obenem pa se mu je takoj porodila ideja, da bi se sekačem na ta način zahvalili za požrtvovalno delo, saj so delo opravili povsem brezplačno, prostovoljno, kot so povedali – za dober namen in z dobro voljo. Akcijo, ki jo je sprožilo pismo s petnajstimi evri Zvikice in so se ji v naslednjih dneh pridružili mnogi ljubitelji Sv. Primoža, so sekači pozdravili, a se ponovno odpovedali kakršnemukoli plačilu, tudi povračilu stroškov za bencin, ob tem pa predlagali, da bi zbrani denar namenili za pomoč družini v stiski.

Ob dveh koncih tedna so tako pohodniki zbrali v »dobrodelno malho« 520 evrov, h katerim je Janez Uršič z Gostišča pri planinskem orlu dodal 200 evrov, to pa je bila dobrodošla pomoč mladi študentski družini iz Kamnika. Fant in dekle sta še študenta v pričakovanju prvorojenca, živita pa skupaj z dekletovo mamo in zgolj z njenimi 400 evri mesečno. Veliko veselje je bilo v njihovem domu 24. marca, ko jim je Peter Uršič osebno izročil »dobrodelno pomoč«. Ob tem je Peter dodal, da je izredno hvaležen pohodnikom, ki so se odzvali akciji, pomagali družini in darovali nagrade za žrebanje, kajti ob zaključku akcije je izmed 60 darovalcev kar 20 prejelo praktične nagrad.

SAŠA MEJAČ

Marec je bil dober mesec

Študentski klub Kamnik - ŠKK je v mesecu marcu skupaj s sponzorji in dobrimi ljudmi že drugo leto zapored zbral za več kot pet tisoč evrov dobrodelne pomoči za ljudi v stiski.

Dobrodelni mesec se je začel na poti na Sv. Primož nad Kamnikom. Skupaj z gostilničarjem Petrom je ŠKK v lepem pomladnem vikendu za vsakega pohodnika, ki se je pri cerkvici vpisal v knjigo, obljubil 50 centov za plačilo položnic. »Želimo pomagati in obenem zbuditi ljudi iz zimskega spanja. Pomladno gibanje ima dvojni namen, pohodniki bodo pomagali družini na zeleno vejo, sebi pa do boljše kondicije in zdravja«, je med občudovanjem razgleda z vrha povedala Nina Steklasa, glavna organizatorka akcije. Krasno pomladno vreme je pripomoglo, da se je v knjigo vpisalo kar 1651 pohodnikov, ki so s prostovoljnimi prispevki zvišali skupno bero na 1164 evrov. Za toliko smo družini iz Kamnika zmanjšali breme položnic, ki so grozile z odklopi in odvzemi.

Utrujenost od pohodov so aktivisti ŠKK pod vodstvom Žive Matičič pregnali v nekdanjem »Domu počitka«, ki so s pomočjo malčkov iz vrtca in dveh harmonikaric v dom vnesli prijetno in veselo vzdušje, ki nam ga velikokrat manjka v vsakdanjem življenju. Na harmoniki sta blesteli Petra in Sonja, otroške pesmice pa so zapeli Zeleni kamenčki iz VVZ Antona Medveda, enota Kamenček (vzgojiteljici Anita in Klara). K veselju so pripomogla tudi ročno izdelana darilca, ki so jih na delavnicah ročnih spretnosti izdelale pridne študentske roke. Po Živinih besedah je smisel dogodka v medgeneracijskem povezovanju in razumevanju. Stari in mladi imamo veliko skupnega, kljub temu pa se lahko eni od drugih ogromno naučimo, četudi se srečamo le za kratek čas. Življenje je učenje, ki se nikoli ne neha.

Dobrodelnega meseca ni brez zbiranja hrane in pripomočkov za osebno higieno. S pomočjo Anine zvezdice smo pridobili sezname potrebnih dobrin za pet socialno ogroženih družin iz Kamnika in pripravili zbirno mesto zanje. Zbiranje se je osredotočalo predvsem na hrano z daljšim rokom uporabe, higienske pripomočke ter stvari za nego otroka. Med razporejanjem izdelkov, pregledovanjem embalaž in rokov uporabnosti je Eva Pečevnik, ki je koordinirala zbiranje, pohvalila študente in ostale občane, ki so zavzeto zbirali stvari in pridno polnili škatle. Zbrali smo lepo količino hrane in pijač, zahvala gre tudi sponzorjem Lidl za plenice, Nektar Natura in Coca Cola za napitke in Blues Baru za darilne bone. Darovalcem ne vzame veliko, za pet družin iz Kamnika pa bo darilni paket pomenil olajšanje bremen. Tri študentske družine bodo prejele paket za nego otroka. Omeniti velja tudi zbiranje hrane in pripomočkov za živali v Zavetišču Ljubljana, z zbiranjem zamaškov smo pomagali tudi Aljažu Kernu iz Komende, prav v teh dneh so pričeli z izgradnjo dvigala zanj, kar nas izjemno veseli. Pri zbiranju humanitarne pomoči so se izkazala tudi domača podjetja: KamBus, izvršitelj Marijan Hojs, Microsoft, picerija Skok, Gostilna in kavarna Majolka pa s kar 25 picami. Za vsakega člana družine pico po izbiri!

Kvatropirci so ogreli dvorano Doma kulture z dalmatinskimi napevi, ki so dišali po poletju in morju, Ognjeni pa z domačimi vižami »na poskok«.

Ker na koncu pride najboljše, smo za zadnjo marčevsko nedeljo prihranili dobrodelni koncert Kvatropircev in Ognjenih muzikantov. Kvatropirci so ogreli dvorano Doma kulture z dalmatinskimi napevi, ki so dišali po poletju in morju, Ognjeni pa z domačimi vižami »na poskok«. Po besedah predsednika ŠKK in vodje projekta Dobrodelni mesec Žige Zoreta se je od vstopnic in prostovoljnih prispevkov nabralo 1027 evrov, ki bodo družini pomagali ublažiti finančno stisko. »S projektom Dobrodelni marec smo zelo zadovoljni, poleg pomoči drugim smo zgradili tudi delček sebe, saj na koncu zares šteje le tisto, kar storimo za druge.«

Za Študentski klub Kamnik
ŠPELA NOVAK

Pozdrav Vesni z Vesninimi igrarijami na OŠ Frana Albrehta

Svet je lep, če nekoga rad imaš,
svet je lep, če nekomu nekaj daš,
če stisneš roko komu, ki ga kaj boli,
ta svet je lep, če si človek do ljudi.

Upravni odbor šolskega sklada OŠ Frana Albrehta že nekaj let v marcu pripravlja Vesnine igrarije z namenom druženja, pridobivanja denarnih sredstev za pomoč učencem iz socialno šibkih družin in za omogočanje nadstandarda pri pouku za vse učence.

Letos se je datum četrtih Vesninih igrarij pokrival z delovno soboto, saj nam je ponagajala narava z naravno katastrofo. Zato so bile igre tokrat drugačne in učitelji so prisluhnili ideji članov UOŠS.

Po dveh urah pouka smo se učenci, učitelji in starši zbrali v telovadnici, kjer sta nas pozdravila predsednik UOŠS in ravnatelj. S kratkim kulturnim programom so se predstavili pevski zbor in učenci, ki obiskujejo interesno dejavnost Ljudski plesi in igre. Učenci so nastopili v oblačilih, ki jih je pomagal kupiti šolski sklad. Sledile so delavnice in igralnice, ki so jih vodili učitelji šole. Ti so pokazali velik interes in

z dobro voljo pripomogli k izvedbi čudovitega in aktivnega dne. Vesnine igrarije so se v različnih oblikah odvijale tudi na podružničnih šolah v Nevljah, Mekinjah, Tunjicah in na Vranji Peči. Igre z žogo, gumitvist, Človek ne jezi se, šah, ustvarjanje na mnoge načine, oviratlon, socialne igre, risanje s kredo po asfaltu,…, skupaj mali in veliki.

Upravni odbor šolskega sklada se vsem najlepše zahvaljuje za darovane prostovoljne prispevke in obljublja 5. Vesnine igrarije v letu 2015.

Kamniški metulji navdušili

V prepolni dvorani Frančiškanskega samostana v Kamniku so v petek, 11. aprila, skupina starejših za samopomoč **Kamniški metulji** in njeni gostje pripravili uro in pol prijetnega druženja z naslovom **Kamniški metulji to pomlad**.

Skupina, ki jo vodi **Jože Gajšek**, deluje že 4. leto kot članica medgeneracijskega društva Jesenski cvet iz Domžal. V okviru prireditev, ki jih v dvorani Frančiškanskega samostana pripravlja Društvo sv. Jakoba, se je predstavila tretjič. Prireditev sestavljajo petje, recitacije in skeči. Metulji vsako leto povabijo medse goste. Letos so bili to harmonikar **Franc Plahuta** in **Vokalno-instrumentalna skupina OŠ Stranje** pod

vodstvom **Karle Urh**. Posebna gostja je bila režiserka **Andreja Humar Gruden**, ki je s Kamniškimi metulji pripravila skeč Generalno čiščenje. Za organizacijo celotne prireditve je skrbel Jože Gajšek.

Kot recitatorji so nastopili **Tončka Radež**, **Stane Benkovič** in **Marija Mrak**. Harmonikar Franc Plahuta je igral samostojno in kot spremljevalec Jožeta Gajška in Metuljev. Skeč Generalno čiščenje je nasmejal poslušalce. Nastopili so vsi člani skupine za samopomoč (**Jelica Slavič, Jože Gajšek, Marjeta Bukovšek**, **Slavka Korošec**, **Marija Plahuta**, **Miha Šorn**, **Tončka Radež**, **Stane Benkovič** in **Marija Mrak**). Izkazali so se z igro in govorom v različnih narečjih – posebej Jelica Slavič s prleškim narečjem.

Posebno sporočilo so prinesli mladi glasbeniki iz Stranj, ki so s peto in instrumentalno glasbo ter izbrano besedo zborovodkinje Karle Urh povedali, da glasba in slovenska pesem povezujeta vse generacije ne glede na leta.

V zaključnem nagovoru se je Jože Gajšek nastopajočim zahvalil z besedami: »Čeprav v postnem času, je bilo ves čas prireditve prisotno veselo oznanilo največjega krščanskega praznika velike noči. Bodimo sonce, prijatelji drug drugemu, prinašajmo življenje.«

V imenu medgeneracijskega društva Jesenski cvet iz Domžal se je za lepo prireditev Kamniškim metuljem in Društvu sv. Jakoba zahvalila **Marija Radkovič**.

MARJETA HUMAR

Zbiranje in uporaba deževnice Biološke čistilne naprave

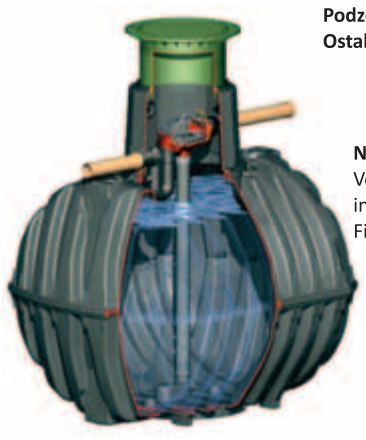

Podzemni rezervoarji od 1000 L do 46000 L
Ostala oprema: filtri za deževnico, črpalke...

Biološke čistilne naprave,
ki delujejo s pomočjo elektrike
Učinek čiščenja do 99 %. Že danes pripravljeni na prihodnost.

Biološke čistilne naprave,
ki delujejo BREZ elektrike

ARMEX

Nadzemni rezervoarji od 250 L do 2000 L
Več kot 60 kombinacij različnih modelov in velikosti. Ostala dodatna oprema. Filtri, pipe....

Zbirajte in uporabljajte deževnico ter prihranite do 50% pitne vode.

Kompostniki
Kako pravilno kompostirati ?
Poglejte na naši internet strani.

ARMEX ARMATURE d.o.o., Ivančna Gorica
Ljubljanska cesta 2A, info@armex-armature.si , 01/78 69 270 www.cistilnenaprave-dezevnica.si

Novičke iz GSŠRM Kamnik

Pestro aprilsko dogajanje okronala bronasta olimpijska medalja naše dijakinje

Muhasti mesec smo začeli v skrbi za okolje, tako smo 4. 4. izvedli že tradicionalni **EKO DAN**. Potekale so različne dejavnosti, od čistilnih akcij, urejanja okolice in tekaške proge do pestrih predavanj, ogledov filmov, eko delavnic ter zbiranja odpadnega materiala in papirja. S svojim obiskom nas je razveselila nemška veleposlanica Anna Elizabeth Prinz, ki je pomagala zasaditi jablano, mlade dijaške roke pa so s pomočjo mentorice Majde Zabrič postavile in uredile šolski eko vrtiček.

Isti dan je pri nas potekalo 11. srečanje mladih raziskovalcev obljubljanske regije, kjer so predstavili raziskovalne naloge, ki so se uvrstile na državno tekmovanje **»Znanost mladini«.** Naši dijaki so pod skrbnim mentorstvom profesorjev filozofije, geografije, zgodovine, sociologije in biologije ter fizike pripravili tako dobre raziskovalne naloge, da so se prav vse uvrstile na državno tekmovanje. Več o tem lahko preberete v izčrpnem **Zborniku**, ki ga je ob tej priložnosti zbral in uredil naš profesor sociologije, mag. Bojan Čas.

4. april je bil uspešen tudi za našo mlado ekonomistko Leo Drčar iz 4. letnika, ki je v Murski Soboti tekmovala v **poslovnem računstvu**. Po dobrih pripravah z mentorico prof. Viktorijo Pirš je Lea zbrala vse točke in seveda – zmagala.

Na **državnem tekmovanju iz biologije za Proteusovo priznanje**, ki je potekalo na Fakulteti za naravoslovje in matematiko v Mariboru, je naš dijak Mihael Boštjan Končar dosegel zlato priznanje, Andraž Anton Rojc pa srebrnega. **Bronasta priznanja** za dosežene rezultate na **šolskem tekmovanju iz biologije za Proteusovo priznanje** pa je dobilo kar 24 dijakov naše šole.

Vseskozi uspešni so naši **matematiki.** Medtem ko čakamo na rezultate z državnega tekmovanja, se lahko pohvalimo z našo dijakinjo Laro Jerman, ki je je na **evropski dekliški matematični olimpijadi** zasedla tretje mesto. V Istanbulu se je spopadla z najtežjimi matematičnimi nalogami ta hip in dosegla svojo najboljšo uvrstitev, ki je hkrati tudi najboljša med slovenskimi udeleženkami, ter domov prinesla bronasto medaljo.

GSŠRM-jevke poskušajo preskočiti ostanke berlinskega zidu

Prešernovo gledališče Kranj že tretje leto podeljuje **nagrado za mladega dramatika**, za katero lahko konkurirajo nova slovenska dramska besedila avtorjev, starih do trideset let. Za omenjeno nagrado je letos na natečaj prispelo sedem besedil. Žirija je soglasno sklenila, da nagrado za mladega dramatika prejme naša profesorica filozofije **Tjaša Mislej** za dramsko besedilo *Panj*.

Naši dijaki so se preizkušali v tujih jezikih. Prav vsi prijavljeni kandidati so pod vodstvom prof. Marte Janežič po pripravah, ki so jim od jeseni zasedale vse sobotne dopoldneve, uspešno opravili **izpit FCE (First Certificate in English).** Prav tako so se izkazali dijaki, ki so se preizkusili v nemščini in kar 28 jih je blestelo na izpitu za **nemško jezikovno diplomo DSD (Deutsches Sprachdiplom).** Mentorica Gaby Drewes je poleg njihove jezikovne nadarjenosti pohvalila predvsem izvirnost prezentacij na ustnem delu izpita, ki so tematsko segale od različnih športov in popotovanj do jezikovnih tem in religije.

Skoraj teden dni smo gostili 22 dijakov, ki so prišli na **izmenjavo iz Nemčije.** Poleg ogleda Kamnika in dela Slovenije smo jim pripravili kratek tečaj slovenščine, se skupaj preizkusili na številnih delavnicah v Kotlovnici, ob zaključku pa pripravili izvirno inscenacijo v povezavi s šolskim radiom v avli GSŠRM.

Drugi letnik programa **predšolska vzgoja** je v vrtcu Gorenjska hiša otrok nastopil z avtorsko predstavo Glasba združi prijatelje. Ob koncu so skupaj z otroki še zapeli in priredili delavnico, kjer so si malčki lahko sami izdelali glasbilo – ropotuljico.

Lara Jerman, dijakinja 4. letnika gimnazije, je z evropske dekliške matematične olimpijade prinesla bronasto medaljo.

Skupina dijakov programov PREDŠOSLKA VZGOJA in EKONOMSKI TEHNIK se je napotila na zanimivo in poučno **ekskurzijo v Berlin**. Ogledali so si kulturne, zgodovinske in aktualne posebnosti nemške prestolnice in o vsem pripravili tudi kviz.

7. april je bil naravnost idealen za opazovanje nebesnih teles, zato je ta dan naš profesor fizike Lojze Vrankar s svojimi dijaki, ki obiskujejo astronomski krožek, na Zapricah organiziral **javno opazovanje Sonca in Lune**, v večernih urah pa Jupitra ter Marsa.

Društvo SILA, zelo aktivno na družbenem področju, je GSŠRM finančno pomagalo pri sanaciji strehe nad delom šole. V torek, 15. 4. 2014, so nas obiskale članice tega društva ter si ogledale šolo in mesto Kamnik. Pripravili smo jim kratek program ter jih pospremili na ogled Maistrove sobe, Šutne in Malega gradu.

SREČANJE MLADIH RAZISKOVALCEV OBLJUBLJANSKE REGIJE

ZNANOST MLADINI

V začetku aprila so se v prostorih Gimnazije in srednje šole Rudolfa Maistra zbrali mladi raziskovalci in predstavili naloge, v katere so vložili ogromno truda in znanja. Ozračje je bilo tako napeto, da je bilo skoraj videti iskrice okrog tekmovalcev in njihovih mentorjev. Natanko ob 10. uri je koordinator srečanja profesor Bojan Čas predstavil komisijo in potek ocenjevanja. Dijaki so dobili 70 točk za nalogo, 30 pa za predstavitev naloge, ki jo je ocenila komisija.

V naravoslovni skupini so bile predstavljene štiri raziskovalne naloge: s področja biologije in fizike Sove, sloni in satelitski krožniki Neže Vavpetič in Lučke Majcenovič (GSŠRM Kamnik), s področja biologije Onesnaževalci v zraku povečajo občutljivost na mikrobne okužbe Roka Medveša in Selme Salihović (Gimnazija Trbovlje), s področja kemije in kemijske tehnologije Določitev alkaloidov v makovih semenih in glavicah Ajde Herman in Tese Klenovšek (Gimnazija Trbovlje) in s področja fizike in zgodovine naloga z naslovom Vpliv kometov na dogodke v letih 1600-1700 Neje Breskvar, Sare Kostanjevec in Anje Povše (Gimnazija Litija). V družboslovni skupini je tekmovalo kar sedem nalog: Neža Leben in Patricija Tome (Srednja šola Domžale) sta pripravili etnološko raziskovalno nalogo z naslovom Slamnikarstvo skozi oči delavcev, pogovori z nekdanjimi delavci tovarne Univerzale. Smo politični po naravi in ali je država zgolj umetna tvorba? je bila tema, ki sta si jo izbrala dijaka GSŠRM Urban Braune in Larisa Vrtačnik s področja filozofije, področje geografije je predstavljala naloga Center na begu Zale Metelko, Matevža Komočarja in Jureta Kosmača, prav tako kamniških dijakov. Največ je bilo zgodovinskih nalog, in sicer Neveljska pošast, kako je časopisje pisalo o odkritju v Nevljah kamniške gimnazijke Lize Uršič in Poslovna korespondenca slamnikarja Karla Koširja (1936-1943) avtoric Maše Bahovec in Tajde Jeras iz Srednje šole Domžale, domžalska dijakinja Ajda Sokler je v nalogo Računi slamnikarske delavnice Karla Koširja (1934-1943) zajela področja zgodovine, etnologije in ekonomije, dijakinji kamniške gimnazije Petra Pirc in Katarina Kumer pa sta predstavili sociološko raziskovalno nalogo z naslovom Partnerski odnosi med srednješolci.

Po koncu predstavitve so tekmovalci odšli na kosilo, komisiji pa sta odločili, kdo se bo uvrstil na državno tekmovanje. Tekmovalci in mentorji iz Trbovelj in Litije so si vzeli čas tudi za ogled Kamnika.

Podelitev priznanj se je pričela z uvodnim nagovorom ravnatelja gimnazije gostiteljice mag. Šemsa Mujanoviča, ki je s svojim večnim optimizmom mladim raziskovalcem izrekel prisrčne želje za nadaljnje raziskovanje, v katerem vidi prihodnost naše družbe. Sledil je še kratek govor profesorja Časa in podelitev priznanj. **Na državno tekmovanje so se uvrstili Neža Vavpetič in Lučka Majcenovič, Selma Salihović in Rok Medveš, Neža Leben in Patricija Tome, Urban Braune in Larisa Vrtačnik, Zala Metelko, Matevž Komočar in Jure Kosmač, Liza Uršič, Ajda Sokler ter Petra Pirc in Katarina Kumer.** Drugi tekmovalci in mentorji so dobili priznanja, posebna pohvala pa je bila namenjena Bojanu Času, ki je poskrbel, da je vse gladko teklo.

ANA MEDVED
in TJAŠA GADŽA

Otroški parlament na temo razmer v družbi

V četrtek, 17. aprila, dopoldan se je v občini Kamnik odvijal občinski otroški parlament. Tematika letošnjega parlamenta je bila usmerjena na področje razmer v družbi. Predstavnike mladih iz kamniških osnovnih šol je pozdravil župan Marjan Šarec v Sejni dvorani Občine Kamnik, kjer so učenci nastopali v vlogi občinskih svetnikov.

Otroški parlament je javna tribuna na temo, ki jo izberejo osnovnošolci na državnem otroškem parlamentu. Pomeni obliko sodelovanja otrok v družbenem dogajanju ter pridobivanja vedenj o človekovih in državljanskih pravicah. V otroškem parlamentu sodelujejo osnovnošolci, ob pomoči ravnateljev, mentorjev, učiteljev, svetovalnih delavcev in sodelavcev Zveze prijateljev mladine. Osnovnošolci zaključujejo svoje razprave na državnem otroškem parlamentu.

Organizator nacionalnega programa otroškega parlamenta je Zveza prijateljev mladine Slovenije. Nastal je na pobudo učencev, da bi javno spregovorili, predstavili svoja mnenja, ideje, dileme o vprašanjih, ki so pomembna v obdobju odraščanja v okolju, kjer živijo, se šolajo ali preživljajo prosti čas. Ob tem pričakujejo pozornost tako šolskih kot lokalnih oblasti ter vladnih in nevladnih organizacij, ki morajo prisluhniti pobudam mladih. Otroški parlament deluje v obliki zasedanj, ki potekajo v razrednih skupnostih in na šolskem parlamentu. V vsaki šoli učenci izberejo delegacijo za občinski otroški parlament, tam izberejo delegacijo za regijski otroški parlament, kjer izberejo predstavnike, ki zastopajo interese vrstnikov na državnem otroškem parlamentu v dvorani Državnega zbora Republike Slovenije.

Srečanje predstavnikov mladih iz kamniških osnovnih šol Marije Vere, Toma Brejca, Frana Albrehta Kamnik, Šmartno v Tuhinju, Stranje, 27. julij Kamnik in CIRIUS Kamnik je potekalo pod organizacijskim vodstvom Mladinskega centra Kotlovnica. Pričelo se je v Domu kulture Kamnik, kjer so mladi prisluhnili predavanju o rabi javnega prostora in o primerih dobre prakse (od ideje do izvedbe). Sledil je ogled Keršmančevega parka in skate parka ter izpolnjevanje ankete o tem, kaj mladi v Kamniku pogrešajo, kaj lahko naredijo sami, kaj pa s pomočjo odraslih.

Razmišljanju mladih Kamničanov, polnih zanimivih idej in pobud, je prisluhnil tudi župan Marjan Šarec in povedal: *»Če si zadate nek cilj, sem prepričan, da ga boste tudi izpolnili. Ni se potrebno obremenjevati z morebitnimi težavami in ovirami, ki vam bodo križale pot po začrtanem cilju, temveč po tej poti hodite z veliko mero vztrajnosti, bodite aktivni in ne čakajte na pobude drugih. Ne obremenjujete se z mnenjem ljudi okoli vas, temveč delujte po lastni presoji, kajti na mladih svet stoji. Ne bojte se ovir in med seboj sodelujte.«*

JANJA ZORMAN MACURA

Iz kotlovnice

Rockerski podmladek z vizijo

V Kotlovnici se je v sredo, 16. aprila, odvil festival Rock Vizije 2014, na katerem so svoje ustvarjanje predstavilemlade ljubiteljske glasbene skupine. Festival je organiziral Javni sklad RS za kulturne dejavnosti (JSKD), območna izpostava Kamnik, mladinski center Kotlovnica pa je sodeloval kot soproducent.

Na odru Kotlovnice so se zvrstile štiri mlade skupine: **Scarecrow, Jonas, Slavic Invasion in Dark Heart.**Po odigranih nekaj skladbah pred dobro razpoloženo kotlovniško publiko so sodelujoči dobili strokovno oceno in napotke glede nastopa, prejeli pa bodo tudi posnetek, s katerim se bodo prihodnje leto lahko prijavili na vseslovenski festival Vizije 2015 in se potegovali za naziv rock vizionarja.

Skupina Scarecrow.

V Javnem skladu za kulturne dejavnosti (JSKD) so zadovoljni z odzivom skupin in pestrim naborom predstavljenih glasbenih žanrov – Kotlovnico so napolnili rock in metal ritmi v različnih izvedbah, pa tudi melodije s pridihom šansona in svetovne glasbe. Mladi rockerji so pokazali precej visoko raven in potencial, v JSKD pa upajo, da jim je nastop pomenil spodbudo pri delu in nadaljnjem ustvarjanju. Tone Ftičar, vodja območne izpostave JSKD v Kamniku, je še poudaril, da je že skrajni čas, da se javna pozornost tudi financiranje poleg tradicionalnih nameni tudi novim oblikam ustvarjanja in izražanja.

Sodelovanje na festivalu Rock vizije 2014 je mladim skupinam omogočilo, da se predstavijo širši publiki, je dejal Žiga, bobnar skupine Dark Heart, Jonas, ki se je na odru predstavil s harmoniko, pa je ob tem dodal, da so takšni dogodki zanimiva izkušnja tudi zato, ker omogočajo medsebojno spoznavanje glasbenikov različnih žanrov.

V mladinskem centru Kotlovnica smo že ves čas delovanja zelo naklonjeni razvijanju kakovostne lokalne glasbene in umetniške scene, zato tovrstne festivale radi uvrščamo v naš program. Koncerti in drugi glasbeni dogodki so pri nas običajno na sporedu ob petkih, kaj vse se še dogaja v kleti Doma kulture Kamnik, pa lahko preverite na www.kotlovnica.si.

Tjaša Petročnik

April v znamenju odličnih rezultatov tekačev KGT Papež

Na DP v gorskih štafetah v Socki tekmovalo 11 štafet, od tega štiri ekipe KGT Papež na zmagovalnih stopničkah

Med člani je zmagala štafeta v postavi Bregar, Zarnik, Erjavšek, četrta je bila ekipa mladincev v postavi Božič, Lapajne, Božič A., šesta pa ekipa Ambrožič, Kožuh, Razpotnik.

Pri članicah je ekipa v postavi Kršinar, Mikloša, Šerkezi osvojila 3. mesto, četrta je bila ekipa mladink v postavi Karmen in Suzana Orehek ter Lucija Pevec, peta pa ekipa Trobec, Klančnik, Oražem.

Med deklicami je zmagala ekipa KGT Papež v postavi Čirović, Milović, Viriant, prav tako je zmagala prva ekipa dečkov v postavi Podbregar M., Uršič, Sušnik. Ekipa deklic (Škrtič, Vodlan, Dobovšek) je bila peta, ekipa dečkov (Podbregar R., Oražem, Prelovšek) četrta in ekipa dečkov (Zagorc, Uršič, Grčar) šesta.

Na prvenstvu Slovenije v dolgih tekih šest tekačev KGT Papež na zmagovalnih stopničkah

Med pionirkami U14 je na 2000 m zmagala Ana Milović s časom 6:58.49, Tjaša Čirović je bila četrta. Med pionirji U14 je Rok Sušnik pretekel 3000 m v času 10:57.96 in dosegel 2. mesto, Rok Podbregar pa je bil tretji.

Pri ml. mladinkah je na 5000 m Lucija Pevec dosegla 2. mesto s časom 20:52.36, Karmen Orehek je bila tretja.

Na 10.000 m je Jošt Lapajne med ml. člani pritekel 2. mesto s časom 34:18.28.

Vabljeni na 2. tekmo Tekaškega pokala Občine kamnik, na 26. mekinjski kros 27. aprila.

Mira Papež

Z državnim prvenstvom v duatlonu se je začela tekmovalna sezona članov TK Trisport Kamnik

Z državnim prvenstvom v duatlonu se je začela tudi tekmovalna sezona članov TK Trisport Kamnik, ki so že na prvi tekmi pokazali, da so pozimi trdo delali. Najprej so v hladnem vremenu nastopili najmlajši cici triatlonci, ki so se pomerili na najkrajši razdalji (500m teka, 2km kolesarjenje in 250m teka). Najbolje sta se z zmago odrezala Žiga Podgoršek in Vita Škrjanc, zelo dobro so nastopili tudi drugi mladi upi.

Za naslove državnih prvakov pa so se prvič v letošnji sezoni pomerili kadeti in starejši dečki/deklice. V štirih kategorijah so Kamničani

osvojili kar tri državne naslove. Državni prvaki v duatlonu so postali Tjaša Vrtačič, Urška Bernot in Jan Škrjanc, osvojili pa so še tri druga mesta in tri tretja in tako potrdili primat v mlajših kategorijah.

Na sprint razdalji smo nastopili z mlado ekipo fantov, dekleta tokrat niso tekmovala. Najbolje se je odrezal Matija Kovačič Ivanjko z 9. mestom absolutno in postal hkrati državni prvak med mladinci. Velja izpostaviti tudi odličen nastop Marka Mandiča, ki je napravil največji napredek od lanske sezone in svoje prvo tekmovanje na sprint razdalji končal na 17. mestu absolutno in na 2. mestu med mladinci. Skupaj so Kamničani osvojili šest odličij za državno prvenstvo.

Na mladinskem evropskem pokalu na Portugalskem je v sklopu priprav na olimpijske igre mladih nastopila Kristina Uršič, ki je bila s 37. mestom najuspešnejša med Slovenci. Nastopila sta tudi Klemen Bojanc in Matevž Planko, ki sta si nabirala dragocene izkušnje na tekmovanjih najvišjega ranga.

Tekst: GREGA ZORE
Foto: Tomaž Vrtačič

Rožle Repič postal vice prvak na državnem prvenstvu

Kamniški strelec z zračno pištolo Rožle Repič je na državnem prvenstvu v Laškem postal viceprvak v članski kategoriji. Po rednem delu se je s 569 krogi kot tretji suvereno uvrstil med osem najboljših tekmovalcev. Odlično je začel v finalnem nastopu, ko je po šestih od skupno 20 strelov trdno stal na drugem mestu, nato pa z najslabšim zadetkom finala 6,0 kroga poskrbel za dramatično končnico. Po padcu na šesto mesto se je zbral, nanizal nekaj močnih centrov in začel izločevati tekmece enega za drugim. Na koncu je zaostal le za tekmovalcem strelskega društva Grosuplje Damirjem Mikcem, reprezentantom Srbije, ki si je na svetovnih pokalih priboril že nekaj odličij.

Kamniški strelec z zračno pištolo Rožle Repič (na levi) je na državnem prvenstvu v Laškem postal vice prvak v članski kategoriji.

Uspešno je dobro sezono v Laškem kronal tudi Maks Šorn, ki je med kadeti s puško s 398,6 kroga prav tako zasedel drugo mesto in le za 1,4 kroga zgrešil zlato, za kar je bilo potrebno ustreliti državni rekord. Njegova sestra Sabina se je v kategoriji deklic do 15 let s 180 zadetimi krogi uvrstila na dobro četrto mesto med 30 tekmovalkami. Med natančnejšimi v kategoriji dečkov je bil Gregor Kukovič, ki je s 178 krogi, podobno kot Sabina, le za dva kroga zgrešil odličje. Žiga Mikeli je s 169 krogi zasedel 29. mesto med 82 tekmovalci.

Da se za prihodnost kamniškega strelstva ni bati, sta z uspešnimi nastopi dokazala Blaž Bergant, ki je s 176 krogi med 105 tekmovalci zasedel lepo 16. mesto in Jaka Udovič, ki je s 131 krogi na prvem državnem prvenstvu nabiral izkušnje za prihodnja tekmovanja.

Pri članih s puško je bil na 15. mestu najuspešnejši Kamničan Boštjan Fabjan s 609,9 kroga, kar je bilo le za 1,9 kroga premalo za nastop med finalnih osem tekmovalcev.

JURE UGOVŠEK

Največji tekaški dogodek na svetu tudi skozi Kamnik

V nedeljo, 4. maja, bo potekalo eno največjih tekaških tekmovanj. Prizorišče dogodka Wings for Life World Run bo ves svet, trasa teka pa bo šla tudi skozi Kamnik. Tekmovanje je nekaj popolnoma novega. To bo prvo simultano tekaško tekmovanje, ki bo slehernemu tekaču ponudilo možnost, da se pomeri s prijatelji, profesionalnimi športniki in olimpijci po vsem svetu.

Tek brez ciljne črte in za dober namen

Na tisoče tekačev bo 4. maja ob 12. uri po našem času startalo s petintrideset različnih lokacij na šestih kontinentih, pri različni svetlobi in v različnih vremenskih pogojih. V Kaliforniji bodo pričeli ob 3. uri zjutraj, v Sloveniji opoldne in na Tajvanu ob 18. uri. Tekmovanje nima vnaprej določene razdalje. V Sloveniji se bo tek začel na Kongresnem trgu v Ljubljani, nadaljeval v smeri Domžal, Kamnika, Kranja, Škofje Loke, Medvod do Ljubljane.

Skupina Red Bull kot uradni mednarodni gostitelj tekmovanja Wings for Life World Run zagotavlja, da bo zbran denar na tekmovanju in preko evropskega monetarnega sistema v celoti doniran fundaciji Wings for Life. Za razliko od drugih tekaških tekmovanj ni vnaprej določene razdalje, zato si jo bodo posamezniki določili sami glede na lastne sposobnosti. Ciljna črta prireditve ni statična, temveč bo njihov cilj določilo zasledovalno vozilo. Tekmovalci bodo tekli pred zasledovalnim vozilom, ki bo pospeševalo v skladu z enotnim, globalnim razporedom tekmovanja. Pol ure po startu tekmovalcev bo startalo zasledovalno vozilo z vnaprej določeno hitrostjo. Ko zasledovalno vozilo prehiti tekača, je zanj tekmovanje končano in z avtobusom se bo lahko vrnil na izhodišče teka. S pomočjo kalkulatorja na spletni strani dogodka si lahko tekači približno izračunajo, koliko kilometrov bodo naredili, preden jih bo prehitelo zasledovalno vozilo. Zadnji tekmovalec in tekmovalka, ki bosta uspešno bežala pred vozilom, bosta postala svetovna prvaka in za nagrado ju čaka potovanje okrog sveta.

Svet teče za tiste, ki tega ne morejo

Štartnina v višini 30 evrov bo v celoti namenjena neprofitni fundaciji Wings for Life, ki je bila ustanovljena leta 2005 in poskuša najti zdravilo za poškodbe hrbtenjače. Po ocenah na svetu živi 3.000.000 ljudi s poškodbo hrbtenjače. Vsako leto 130.000 ljudi utrpi poškodbo hrbtenjače, ki ji sledi paraliza, glavni vzrok so prometne nesreče. Napredki v raziskavah so v veliki meri odvisni od zasebnih pobud. Tudi fundacija Wings for Life je neprofitna, odvisna od podpore in donacij za financiranje teh raziskav.

Projekt podpirajo mnoga eminentna imena, med drugim tudi nekdanji dirkač formule 1 David Coultard, adrenalinski odvisnik Felix Baumgartner, nekdanji alpski smučar Luc Alphand, Ironman Marc Herremans, ikona deskanja na vodi Robby Naish, v Sloveniji pa so se projektu v vlogi ambasadorjev pridružili ultramaratonec Dušan Mravlje, maratonec Roman Kejžar in nekdanji alpski smučar Jure Košir, posebno vlogo pa ima tudi paraplegik Nino Batagelj.

Wings for Life World Run bo združil športnike z vsega sveta, ki bodo tekli za tiste, ki tega ne morejo! Kamničanka Mateja Jeras (na levi), ena izmed slovenskih organizatorjev, v družbi slovenskega ambasadorja prireditve Dušana Mravljeta.

Trasa teka skozi center Kamnika

Tekači bodo pritekli iz Domžal čez Radomlje po kamniški obvoznici do Glavnega trga, kjer bodo obrnili proti Šutni in tekli naprej skozi Podgorje proti Mostam. Kot pravi Kamničanka Mateja Jeras, slovenski organizatorji pričakujejo prve tekače v Kamniku že pred 13. uro, drugi pa bodo imeli do mesta okoli dobri dve uri časa, preden jih ulovi zasledovalno vozilo. Z udeležbo na tekaškem tekmovanju ne boste le del globalnega športnega dogodka, temveč boste vključeni tudi v iskanje zdravila za poškodbe hrbtenjače, zato organizatorji vabijo, da se pridružite temu dogodku kot tekmovalec ali kot prostovoljec in z dobro voljo pomagate pri uspešni izvedbi teka. Vse o svetovnem teku lahko najdete na spletni strani www.wingsforlifeworldrun.com.

BOJANA KLEMENC

Andrej Repnik drugi in Hana Mihelčič tretja na tekmi za svetovni pokal

V soboto, 22. marca, je v športni dvorani Zagorje potekal prvi turnir za državno prvenstvo v kickboxing športu, discipline point fight in light contact in finalni turnir v musical forms.

Rezultati tekmovalk in tekmovalca Kluba borilnih veščin Domžale: 3. mesto mlajše kadetinje -42 kg Gaja Hribar disciplina point fight, 3. mesto mlajši kadeti -42 kg Jan Kresnik disciplina point fight, 1. mesto starejše kadetinje -42 kg Hana Mihelčič disciplina point fight, 1. mesto starejše kadetinje -46 kg Hana Mihelčič disciplina point fight, 1. mesto starejše kadetinje -50 kg Teja Mihelčič disciplina light contact, 1. mesto starejše kadetinje -55 kg Teja Mihelčič disciplina point fight, 2. mesto starejše kadetinje -50 kg Teja Mihelčič disciplina point fight, 3. mesto starejše kadetinje -55 kg Teja Mihelčič disciplina point fight, 1. mesto članice -60 kg Petra Žejavac disciplina light contact in 1. mesto članice -65 kg Petra Žejavac disciplina light contact.

Na tekmi za svetovni pokal je Kamničan Andrej Repnik v članski kategoriji -63 kg dosegel odlično 2. mesto.

Drugi turnir za državno prvenstvo v point fight disciplini bo 26. aprila na Ptuju, kjer bo potekal tudi 1. državni turnir v kicklight športni disciplini za mladince in člane.

V Innsbrucku je 11. aprila potekala tekma za svetovni pokal WAKO, tako imenovan Austrian Classic kickboxing. Na tekmovanju je sodelovalo 1727 tekmovalcev iz 26 držav, med njimi tudi razširjena reprezentanca Slovenije, katero je sestavljalo 74 tekmovalk in tekmovalcev iz 14 slovenskih klubov. Reprezentanco je vodil predsednik slovenske kickboxing zveze Vladimir Sitar.

V reprezentanci so bili tudi tekmovalci iz KBV Domžale: Hana Mihelčič iz Komende je v kategoriji starejše kadetinje -42 kg osvojila 3. mesto, Teja Mihelčič, starejše kadetinje -50 kg in Petra Žejavac, članice -60 kg, nista imeli sreče v kvalifikacijah. Kamničan Andrej Repnik, ki je prestopil iz mladinske kategorije v člansko kategorijo -63 kg, je osvojil odlično 2. mesto.

MARJAN BOLHAR

Nov naslov za kamniško kegljanje

Za nami je DP v članski konkurenci za posameznike in v kombinaciji. Dekleta so svoja prva nastopa opravila v Kamniku in v Litiji. Žal pa za Kamničanke ni bilo preveč uspeha. Še najboljša je bila Irena Koprivec, ki se je skupaj s 1089 podrtimi keglji uvrstila na 29. mesto. To pa je bilo premalo za nadaljevanje nastopov med posamezniki, kamor se je uvrstilo le najboljših 16 tekmovalk. Za dosego tega cilja pa je Koprivčevi zmanjkalo 33 kegljev. Največ uspeha so imele Celjanke, ki so osvojile kar prvih šest mest v kombinaciji, medtem ko jim je naslov med posameznicami izpulila Majda Verbole iz Korotana. Zato pa je bilo toliko več uspeha pri fantih. Prva dva nastopa so fantje opravili v Cerknici in Dravogradu. Tu sta bila uspešna mladi Gašper Burkeljca in reprezentant Klemen Mahkovic, sicer najboljši igralec v letošnji sezoni, ne samo Calcita ampak tudi lige. Oba sta se suvereno uvrstila v drugi krog, ki je bil najprej v Litiji in potem še v Izoli. Prvi dvoboj sta oba zanesljivo dobila, Burkeljca proti Kranjčanu Strletu in Mahkovic proti Dravograjčanu Hanžekoviču. Ta nastop pa je tudi štel v prvenstvu za kombinacijo. Burkeljca je že tu pripravil veliko presenečenje s končnim šestim mestom, za bronom pa je zaostal le 23 kegljev. Z 12. mestom pa se je moral zadovoljiti Mahkovic. Oba sta bila uspešna že čez nekaj ur na istem kegljišču v dvobojih četrtfinala. Mladi Gašper je napravil novo presenečenje, ko je presenetljivo ugnal reprezentanta Sandija Sajka. Mahkovic pa je bil zanesljiv proti Kovačiču iz Radenske. Potem pa so se najboljši štirje (enako tudi dekleta) preselili v Izolo, kjer so nastopili že naslednji dan. Mahkovic je tudi tu bil uspešen proti reprezentančnemu kolegu Mateju Lepeju iz Bresta. Za novo veliko presenečenje pa je poskrbel Gašper Burkeljca, ki je ugnal tudi prvaka iz kombinacije, legendo mariborskega in slovenskega kegljanja Franca Kirbiša. Prvi niz je Kamničan izgubil za 20 kegljev, v nadaljevanju pa je bil mladenič iz Kamnika neulovljiv in zmagal. Toda tu se ni končala njegova pot, ampak je takoj za tem nastopil in fantastično odigral tudi proti soigralcu Mahkovicu in postal novi prvak. S tem je Gašper pripravil do sedaj največje presenečenje na DP za posameznike v samostojni Sloveniji. Obenem pa je to nov izvrsten uspeh za kegljanje v Kamniku, saj je bila to celo dvojna zmaga za KK Kamnik. S tem pa bo slavnostna torta ob 60-letnici kluba prihodnji mesec še nekoliko slajša.

STANE KADUNC

Iz Calcit Bike Teama

Krajnc v super finišu mekinjskega krosa ugnal Hribovška

Prva dirka slovenskega pokala v sezoni 2014 v gorsko kolesarskem krosu je v moški elite konkurenci minila v barvah Calcita. Na 2. mekinjskem krosu v organizaciji kamniškega Calcit Bike Teama je v soboto, 12. aprila, zmagal Gregor Krajnc, ki je po napetem boju v končnici dirke le za nekaj centimetrov ugnal klubskega kolega Boštjana Hribovška.

Vrhunec 2. mekinjskega krosa je bila brez dvoma moška dirka – s starta so se skupaj pognali tekmovalci v elite, U23, U19 in U17, ki je postregla z zanimivim bojem.

Gregor Krajnc prvo leto nastopa med mlajšimi člani (U23), zato si je zmago v elite kategoriji prikolesaril Boštjan Hribovšek, za njim sta končala člana domžalske Energije Mitja Tancik in Jure Belak. V konkurenci U23 je bil drugi Gregor Dimic, tretji pa naš Urban Ferenčak. Peter Zupančič je mladinsko dirko končal na drugem mestu za Rokom Nagličem, pri mladinkah sta Eva Jagodič in Katja Kranjec priborili dvojno domačo zmago.

2. kratki mekinjski kros je bil rekorden glede udeležbe. Po lanskem, ko je bilo v vseh kategorijah na startu okoli 170 gorskih kolesarjev in kolesark, se je letos številka ustavila pri 204.

Vrhunec sobotne dirke je bila brez dvoma moška dirka – s starta so se skupaj pognali tekmovalci v elite, U23, U19 in U17, ki je postregla z zanimivim bojem. Boštjan Hribovšek je s starta potegnil na vso moč, a so mu kandidati za najvišja mesta sledili. Med njimi tudi Gregor Krajnc, ki je bil ob koncu prvega kroga že pred njim. Vmes si je že privozil nekaj metrov prednosti, večino dirke pa sta vozila skupaj. Še kako zanimiv je bil zaključek, ko sta v zadnjih nekaj sto metrih prišla drug ob drugem, z ramo ob rami sta bila tudi v ciljnem sprintu, kjer pa je bil mlajši Grega »nekaj centimetrov« hitrejši.

»Od starta sem videl, da gre Boštjan naprej. Takoj sem priključil za njim, ko pa je tempo malo spustil, sem šel naprej. Dobro sem se počutil, nisem pa vedel, kako hiter sem. Ugotovil sem, da ni najbolj pametno sedem krogov biti spredaj, zato sva se v začetku šestega kroga izmenjevala v vodstvu. Ni mi bilo lahko slediti, a sem opazil tudi dele proge, kjer sem bil hitrejši. Prav to me je rešilo, da sem dosegel tesno zmago. Zelo sem vesel,« je po tekmi z nasmeškom razlagal Grega.

»Glede na to, da je kratka dirka sem zadovoljen. Četrti krog sem ujel ritem. Z Grego sva bila skupaj, bistvene razlike ni bilo, razen tistega pol metra na koncu. S formo sem zadovoljen. Upam, da jo stopnjujem. Upam, da vajo ponovimo na čim več dirkah,« je dejal Boštjan.

Peter je po razočaranju na mladinski dirki svetovnega pokala v Nallsu, ko je pričakoval precej več kot 61. mesto, domačo dirko končal na drugem mestu, premoč je moral priznati le Roku Nagliču.

»Začel sem hitro, saj je bila proga zelo ozka in je bilo prehitevanje oteženo. Upal sem, da bo po dobrem startu razliko težje nadoknaditi, a sem se uštel, saj sem začel nekoliko prehitro, kar se je poznalo v drugem delu tekme. Rok je odpeljal odlično tekmo in v trenutku, ko je šel mimo, žal nisem mogel za njim. Zadnji krog je šlo spet bolje, a je bila razlika že prevelika, tako da sem le ohranil 2. mesto. Vožnja danes je bila boljša kot pred tednom dni v Italiji, nisem delal napak, uštel sem se le v taktiki. Sledi nekaj dni počitka. Utrujen sem od potovanj, treningov ter tudi šole, nato pa je že naslednja pokalna tekma v Vrtojbi. Pohvalil bi klub, ki je spet organiziral krasno tekmo s super progo ter prijetnim vzdušjem,« je pokomentiral Peter.

Ob odsotnosti najboljših slovenskih gorskih kolesark Tanje Žakelj in Blaže Klemenčič sta v članski konkurenci za zmago dirkali le dve – Nina Homovec v dresu Orbea Geaxa in Tina Perše v dresu Calcita. Nina je takoj po startu pobegnila in iz kroga v krog večala razliko.

»Pričakovala sem, da bo Nina od starta hitrejša, ker se pripravljala bolj na eliminatorje. Dirka je malo krajša, jaz sem bolj za krose. Tri kroge sem se mučila, ko sem slišala za zaostanek, mi je vse padlo dol. Zadnja kroga sem vozila bolj počasi. Nisem našla pravega ritma. Vzdušje pa je bilo 'fajn'. Nisem zadovoljna, v Vrtojbo grem na polno, da vrnem Nini z obrestmi,« je z nasmeškom dejala Tina.

Odlični so bili tudi najmlajši in nekoliko starejši. Med amaterji je Mohor Vrhovnik končal na drugem mestu, Bojan Kemperl je zmagal v kategoriji veterani 3, Nika Dečman je osvojila drugo mesto v kategoriji do 15 let, Matic Kranjec Žagar je bil drugi, Peter Vovk pa tretji v kategoriji pri U13. Žan Pahor je zmagal med dečki U11, Hana Kranjec Žagar med deklicami U11, pri deklicah U9 je slavil Jan Boltar pred Žanom Lopatičem, Ana Langus je bila tretja. Pri dečkih U7 so si mesta na stopničkah prikolesarili Jaka Tominšek, Nika Auer in Žiga Prelec, pri deklicah pa Ana Inkret.

PR CALCIT BIKE TEAM

Griče osvojil Boštjan Hribovšek

Po drugi dirki slovenskega gorsko kolesarskega pokala v krosu se na vrhu ni kaj dosti spremenilo, vsaj kar se tiče članov kamniškega Calcit Bike Teama. V moški elite kategoriji je na blatni in deževni dirki Griči v Vrtojbi tokrat slavil Boštjan Hribovšek pred klubskim kolegom Gregorjem Krajncem, v ženski konkurenci pa je Nina Homovec še drugič ugnala Tino Perše. Ob uspehih v obeh najmočnejših konkurencah so se več kot odlično predstavili tudi najmlajši calcitovci.

Moško dirko, na progi so bili istočasno tekmovalci elite, U23, U19 in U17, je dobil Boštjan Hribovšek pred Gregorjem Kranjcem in Mitjo Tancikom (Energija.com). Grega je drugemu mestu v absolutni konkurenci dodal zmago med mlajšimi člani, še vedno oboleli Urban Ferenčak pa je ostal tik pod odrom, na četrtem mestu. Peter Zupančič, ki ga je do drugega mesta med starejšimi mladinci ločila le sekunda, je stopil na tretjo stopničko, premagala sta ga Italijana Moreno Pellizzon in Michele Marescutti.

V točkovanju pokala Slovenije je med člani na vrhu Boštjan s 50 točkami, Mitja Tancik na drugem mestu jih ima šest manj. Med mlajšimi člani je Grega po dveh dirkah prav tako zbral vseh 50 točk. Tina je druga, s 44 točkami za Nino zaostaja šest točk.

Znova so izjemno nastopili tudi najmlajši tekmovalci Calcit Bike Teama. Tako kot v Mekinjah jih je tudi v Vrtojbi nastopilo veliko, prav vsi pa so se zelo izkazali. Pri mladinkah je drugo mesto osvojila Eva Jagodič, Katja Kranjec je bila četrta.

V kategoriji U7 je Žiga Prelec osvojil drugo mesto, Živa Babnik je bila četrta, v kategoriji U9 je bil Žan Lopatič drugi, Jan Boltar tretji, prav tako tretja je bila Ana Langus. V kategoriji U11 sta zmagala Žan Pahor, ki je pokazal izjemno vožnjo, in Hana Kranjec Žagar, v kategoriji U13 je slavil Matic Kranjec Žagar, ki je končno premagal največjega tekmeca Tea Pečnika, Jaka Starman je bil tretji, tretja je bila tudi Nika Dečman v kategoriji U15.

»To so zame pripravljalne tekme za svetovni pokal, ko si tako dober, imaš v glavi samo prvo mesto. Po prvem krogu sem imel kakih 20 sekund prednosti. Do konca je ostalo enako. Blato ni bilo lepljivo, ampak je špricalo, mokro je bilo. Vse je teklo,« je tekmo opisal Boštjan.

»Zadovoljen sem. Zdaj sva z Boštjanom 1:1 v zmagah,« se je sprva pošalil Grega in nadaljeval: »Od začetka smo šli naprej. Najprej sem se vozil kot tretji, potem sva s Tancikom vozila skupaj, predzadnji krog sem dobil nekaj prednosti. Do konca sem šel svoj ritem, nisem lovil Boštjana, sem se zadovoljil z drugim mestom.

»Že pred tekmo je močno lilo, kar za izvedbo tekme ni najbolj primerno, čeprav sem vedno dobro vozil v blatu, tako da sem se takega vremena skoraj veselil. Na štartu je bilo tudi nekaj Italijanov, zato se je obetal oster boj. Od začetka sem bil malo bolj previden, noge so bile dobre, vožnja spet tista prava, tako da sem zadovoljen. Vso tekmo sem vozil z dvema Italijanoma, proti koncu pa sva ostala skupaj le še z enim. Na koncu se žal ni dalo več prehitevati, saj prostora za šprint ni bilo. Ker sem ostal brez zavornih ploščic si na zadnjem spustu pred ciljem žal nisem upal preveč tvegati, tako da sem tekmo končal kot najboljši Slovenec pri mladincih na 3. mestu,« je razložil Peter.

Foto: Gregor Mikličč

Boštjan Hribovšek zadovoljen z začetkom sezone, ciljev mu ne manjka

Boštjan Hribovšek je med najbolj izkušenimi člani kamniškega Calcit Bike Teama, na začetku sezone 2014 kaže odlično pripravljenost, ki je plod dobrega dela od konca lanske sezone. Pravega počitka skoraj ni imel, vozil je namreč dirke za pokal Slovenije v ciklokrosu, na prvih mednarodnih dirkah je bil najboljši Slovenec, tudi na prvi domači tekmi je bil v vrhu.

»Prvi del sezone je bil cilj, da dirki Montichiari in Premanturo odpeljem čim bolje. S trenerjem Gregorjem Mikličem sva dobro načrtovala in ujela formo. To še ni nek vrhunec, ampak prvi del sezone sta bili glavni ti dve dirki. Rečeno je bilo, če se bo tu videlo, da sem konkurenčen, potem se začnem pripravljati na svetovni pokal in evropsko prvenstvo. In državno prvenstvo na koncu,« je povedal Boštjan, ki načrtuje, da bo v Novem Mestu na Češkem nastopil na dirki svetovnega pokala.

Seveda bo zmagovalec pokala Slovenije v krosu za leto 2013 tudi v letu 2014 vrtel pedala na domačih dirkah: »Načeloma bom vozil vse dirke slovenskega pokala. Tujino bom vozil, kar je v bližini. Bo kar poln urnik. Vmes bo še nekaj priprav, svetovni pokal...«

Je pri treningu v primerjavi s prejšnjimi leti kaj novega? »Niti ne. Srečo sem imel, da je bilo čez zimo dobro vreme in dirke ciklokrosa, da nismo čisto zaspali. To se kar pozna. Da prideš v tekmovalni ritem, rabiš nekaj tekem nekje do konca aprila. Ampak zdaj sem že v tekmovalnem ritmu. Poizkušal bom priti do evropskega prvenstva,« je povedal 29-letnik, ki ni pozabil na še eno domačo dirko, 17. Kamniški kros, ki bo na sporedu 14. junija, in je tudi eden od Boštjanovih ciljev: »Kamnik C1 je cilj. Potrudil se bom. Bomo videli, kakšna bo konkurenca. Naslednji dan je še dirka v Samoboru, bo pester vikend.«

PR CALCIT BIKE TEAM
Foto: Frane Kranjec

Pogovor z Gašperjem Ribičem

Calcit mora ostati v vrhu slovenske odbojke

Po zadnji finalni tekmi v končnici državnega prvenstva, v kateri so Mariborčanke ubranile lanskoletni naslov državnih prvakinj, smo se pogovarjali z Gašperjem Ribičem, trenerjem odbojkaric Calcit Volleyballa. Nekdanji odličen bloker kamniške ekipe je v prvi samostojni trenerski sezoni »pobral« dve lovoriki, v pokalu Slovenije in srednjeevropski ligi, ne pa tudi v državnem prvenstvu, a razlogov za slabo voljo zagotovo ni.

Za odbojkaricami Calcit Volleyballa je še ena nadvse uspešna sezona. Morda celo najbolj uspešna v zgodovini kamniške ženske odbojke, četudi v finalu končnice Kamničanke niso več imele tiste energije, ki jih je krasila skozi vso sezono. Nekateri menijo, da je bil prelomen poraz v drugi polfinalni tekmi končnice v Hočah, ko so si morale uvrstitev v veliki finale priigrati na tretji tekmi v Kamniku, le tri dni pred začetkom finalnih obračunov. Medtem ko so Kamničanke morale razmišljati, kako premagati Formis, so se njihove velike nasprotnice, odbojkarice Nove KBM Branika, v miru pripravljale na sklepno dejanje domačega prvenstva.

»Ko se oziramo nazaj, je bil morda to eden od dejavnikov, da smo v finalne boje prišli manj sveži in čustveno manj pripravljeni, kot smo si želeli. Tretja polfinalna tekma končnice nam je vzela nekaj energije, ampak tako je pač bilo. Seveda bi nam bolj odgovarjalo, če bi se lahko na finale končnice pripravljali brez stresa, vendar smo se sami spravili v ta položaj. Še zlasti se nam je to poznalo na prvi tekmi finala končnice, ko so Mariborčanke spoznale, da nas lahko premagajo, kar jim je dvignilo samozavest, medtem ko se mi nismo mogli več sestaviti. Ampak dekletom nimam česa očitati, dale so vse od sebe, Branik je bil pač boljši od nas,« se je Ribič še enkrat dotaknil razpleta v finalu končnice državnega prvenstva.

Toda niti ta poraz ni okrnil v marsičem zgodovinsko sezono. Kamničanke so prvič v zgodovini kluba slavile v srednjeevropski ligi, ubranile so pokalno lovoriko, ob drugem mestu v domačem prvenstvu pa so se v pokalu Challenge prebile med osem najboljših ekip. Zaustavil jih je šele Mulhouse, ekipa z izkušnjami iz lige prvakinj. Njihov uspeh je še toliko večji, če vzamemo v zakup, da so v sezono krenile v popolnoma spremenjeni zasedbi. Od lanske zasedbe je ostala le Tjaša Turnšek, ob njej pa še sestri Eva in Nika Mori ter Ana Katarina Hribar. Na srečo so v Kamniku dobro kadrovali, saj so v svoje vrste pridobili eno najbolj nadarjenih slovenskih odbojkaric Lano Ščuko, prišle so še reprezentantke Meta Jerala, Sara Valenčič, Mojca Božič, izkušena Tamara Borko, kanadska reprezentantka Lucy Charuk, v matični klub se je vrnila Petra Vrhovnik, kot zadnja pa se je ekipi pridružila Anja Kavčič. Prav vse so upravičile nakup.

»Če potegnemo črto skozi sezono, smo v določenih tekmovanjih presegli cilje. Tu mislim na pokal in srednjeevropsko ligo, pa tudi v državnem prvenstvu smo bili v finalu, tako da moramo biti resnično zadovoljni, vse igralke so napredovale v svoji igri. Skratka, za nami je dobra sezona in nimamo razloga, da bi bili slabe volje,« meni trener kamniških odbojkaric, ki je bil pred tremi leti pomočnik takratnemu prvemu trenerju Franciju Obolnarju. Zato letošnja sezona zanj ni bila prvo soočenje z žensko odbojko, vseeno pa je bil Gašper tokrat v drugačni vlogi.

»Drugače je delati z odbojkarji kot z odbojkaricami in sam pri sebi sem moral določene zadeve spremeniti. Mislim, da mi je to še kar uspelo. Kar se kakovosti domačega prvenstva tiče, je trenutno res nekoliko v padcu, kajti nekatere igralke so prenehale z igranjem, druge so šle v tujino, kar se zagotovo pozna. Toda imamo veliko število nadarjenih, mladih igralk, bo pa treba še nekaj časa, da dozorijo in potem bo tudi liga na višji ravni. Tudi v srednjeevropski ligi je bila letos kakovost malce slabša kot pred tremi leti, vendar je bilo kar nekaj tekem na visoki ravni, zlasti tekme v Evropi,« je o trenutni kakovosti slovenske klubske ženske odbojke povedal Ribič, ki bo skoraj zagotovo na klopi Calcit Volleyballa ostal tudi v prihodnji sezoni.

»Z vodstvom kluba bomo o tem govorili v prihodnjih dneh. Najverjetneje bo prišlo do nadaljnjega sodelovanja. Vsaj z moje strani interes obstaja. Potem se bo treba pogovoriti z igralkami, ko bomo videli, katere nam bo uspelo zadržati in katere ne, se bomo ozrli po morebitnih okrepitvah. Najprej bomo posegli po domačih igralkah, če med njimi ne bo prave izbire, bo treba čez mejo. V vsakem primeru bi se klub moral še naprej boriti za najvišja mesta, saj tja tudi sodi,« je ob koncu pogovora še dejal trener odbojkaric Calcit Volleyballa, ki bo od konca aprila imel obveznosti tudi v moški reprezentanci Slovenije, kjer bo še naprej pomočnik Luki Slabetu.

MIHA ŠTAMCAR

Eko reli tudi po Tuhinjski dolini

Društvo Planet Zemlja je organiziralo že četrti Eko reli, katerega osnovni namen je poučiti sodelujoče in javnost, da je varna in varčna vožnja tudi manj obremenjujoča za okolje. V tekmovalnem programu, katerega štart je bil izpred Vodnega mesta Atlantis, je nastopilo 14 posadk z različnimi vozili, ki so uporabljali vse vrste energentov, ki v tem času vozijo po slovenskih cestah. Med aktivnimi udeleženci letošnjega Eko Relija je bil tudi minister za kmetijstvo in okolje mag. Dejan Židan.

Tokratna trasa je potekala tudi po Tuhinjski dolini. Tekmovalci so se med potjo ustavili v Termah Snovik, kjer so morali opraviti zanimivo nalogo, se pri Vranskem priključiti na avtocesto, po kateri so tokrat prevozili lep kos poti, saj so jo zapustili pri Lenartu in nadaljevali po magistralni cesti do Gornje Radgone.

Vsi udeleženci Eko relija so prejeli simbolične nagrade, saj so znova dokazali, da je mogoče izbrano pot prevoziti v času, ki ga omogočajo prometna pravila, s prilagojeno tehniko pa bistveno znižati porabo goriva in s tem tudi izpuste vozil. Okolju prijaznejša vožnja se krepko pozna na denarnici, saj je bila letošnja povprečna poraba vseh tekmovalnih posadk le 3,27 litra goriva na 100 kilometrov.

Moje razmišljanje o Slovenski planinski poti

Slovenska planinska pot je najstarejša obhodnica, ki poteka od Maribora do Ankarana. Prehodijo se vsi glavni predeli slovenskega gorskega sveta. SPP dopolnjuje razširjena pot, ki vključuje tudi druge slovenske kraje in gore, ki jih obhodnica ne zajame. Slovensko planinsko pot (SPP) sestavlja 75 kontrolnih točk, od tega 14 dvatisočakov, razširjeno pot pa še dodatnih 35 kontrolnih točk, od tega se povzpnemo še na 7 dvatisočakov. V letu 2013, ko je SPP praznovala šestdeseto obletnico, je gorskemu tekaču Marjanu Zupančiču uspelo pot preteči v sedmih dneh. Istega leta sva SPP, skupaj z razširjeno potjo, 21. septembra na Skuti zaključila z devetletnim bratcem Žanom. Sem dvanajstletna osnovnošolka, uničevalka gojzarjev in ljubiteljica narave. To je bila najina druga SPP. Prvo sva prehodila v petih letih, za drugo pa sva potrebovala slabi dve leti. Oba z Žanom sva učenca OŠ Frana Albrehta iz Kamnika in člana Planinskega društva Kamnik.

Kako pa se je vse skupaj sploh začelo?

Začelo se je v rovtah, kot bi lahko poimenovala manjše hribe. V rovtah so tudi zanimive rastline in živali. Jeseni rastejo gobe, robidnice in koprive. Poleti najdemo maline, jagode in veliko živali. Spomladi pa lahko vidimo čemaž, trobentice in veliko drugih cvetlic. Rastline, ki sem jih naštela so užitne. Uporabljamo jih za juho (koprive, čemaž, gobe), solato (čemaž, trobentice,…) ali jih pa kar pojemo v gozdu med pohodom (jagode, maline, robidnice, čemaž, trobentice).

V rovtah sem nekoč na makadamski cesti videla povoženega psa. Zato so mi rovte brez cest bolj všeč. Na primer smrekov gozd na Starem gradu pri Kamniku. Ponoči tam vidimo srne. Ali pa skrivnostna dolina Suhega potoka pri Kamniku. Tam nikoli nikogar ne srečamo. Če smo čisto tiho, ne slišimo nič drugega kot potok in včasih ptičje petje. Sitnih ljudi pa tam ne boste srečali.

SPP bi lahko razdelili na nižje predele (pod 1000m), srednje visoke predele (pod 2000m) in višje predele (nad 2000m). Nižji so na primer Tinjan, Ankaran in Selo v Prekmurju. Srednje visoki so na primer Snežnik, Slavnik in Vogel. Visoki so na primer Triglav, Razor, Škrlatica, Jalovec in Prisojnik.

Kaj bi svetovala začetnikom, ki si želijo hoditi v gore?

Začnite zbirati žige SPP. Meni je SPP zelo všeč. SPP lahko prehodijo ljudje vseh starosti in izkušenj. Če smo začetniki, začnemo SPP na nižjih lokacijah in gremo čedalje višje. Pomembno je, da tur v visokogorje ne izvedemo na začetku našega planinarjenja. Izkušnje v nižjih hribih pridobivamo več let. V nižje hribe hodimo intenzivno, torej vsaj enkrat na teden na večurno turo. Dobro je tudi, da se redno povzpnemo na kak nižji hrib v bližnji okolici in s tem nabiramo kondicijo. Nekateri pa raje tečejo ali kolesarijo, kar je tudi dobro.

Začelo se je leta 2008 na Slavniku.

Hoja v gore, posebej pa v visokogorje, je nevarna aktivnost in tveganja lahko le zmanjšate, ne morete pa jih v celoti odpraviti. Zato sva se tudi midva z bratcem najprej naučila varnejše hoje v gore. Udeleževala sva se tečajev v okviru Planinskega društva Kamnik in planinskih taborov pri Planinskem društvu Rašica. Poleg tega sva športna plezalca in trenirava športno plezanje na steni v Domu kulture Kamnik, kjer tečaje športnega plezanja za otroke organizira Športno plezalni odsek Kamnik, ki deluje v okviru Planinskega društva Kamnik.

Pri hoji v gore je zelo pomembno, da se vzdržuje dobra telesna pripravljenost. Zato med tednom velikokrat zelo hitro hodimo in tečemo na bližnji Stari grad. Ta je za trening zelo primeren, ker ni predolg in je strm, čeprav je žal malo zanemarjen, kot se marsikje v Sloveniji dogaja s podobnimi lokacijami v naravi.

Zakaj sem se odločila za SPP?

Ker rada hodim v gore. Žan se je prve SPP lotil zato, da bi se bahal v šoli. Druge SPP pa zato, da bi se spet bahal v šoli. Prvo SPP sva zaključila 24. septembra 2011, ko sva se veselila na Bavškem Grintavcu. Spomnim se Žanovih besed: *»Najprej sem mislil, da je težko, potem pa mi je bilo počasi lahko. Najbolj se spominjam Via Italiane na Mangart. Zelo sem srečen, da hodim v hribe, ker je ful zanimivo.«* Za vajo in veselje bomo še tretjič prehodili SPP. Veselim se srečanja z gorskimi živalmi in rastlinami. Želim si videti brkatega sera, lepi čeveljc, alpsko cepetuljko, črnostrela, sloko, ker me zanima ta talna ptica z dolgim in tankim kljunom, skalni plezalček, ker me zanima, kako spretno pleza po skalah...

V SPP niso vse gore. V njej ni brezpotij, kot so: Kal, Goličica, Debeli vrh, Škednjovec, lep greben Kreda – Zadnji Vogel in številni drugi. Najlepša se mi zdijo ravno brezpotja. Če želite obiskati markirane poti, ki so izpostavljene in večinoma nezavarovane, obiščite gorovje Durmitor v Črni gori.

Gore nam dajo vedeti, da moramo biti previdni povsod, pa čeprav gremo le po pločniku do trgovine. Lahko se vam zgodi marsikaj: brcneš v kamen in papa prsti, lahko te povozi avto ali te napade pobegli norec, lahko padeš po pločniku, lahko te napade pes, ki boleha za steklino, ali pa navadna siva vrana, ki se ji je malce stemnilo... Vendar če si previden, možnost, da se ti zgodi kak čuden pripetljaj, bistveno zmanjšaš.

Ajda Auersperger

Danes dvanajstletna Ajda in devetletni Žan Ausperger po Via Italiana na Mangart avgusta 2012.

Ajda na vrhu Krna novembra 2012.

Zadnji žig na vrhu Skute, kjer sta Ajda in Žan 21. septembra lani že drugič zaključila Slovensko planinsko pot, tokrat skupaj z razširjeno potjo.

Ni ga večjega veselja, ko naš trud obrodi sadove

Člani Sveta krajevne skupnosti Mekinje bomo krajanom in vsem, ki jih teme utegnejo zanimati, ponudili predavanja z različnih področij, s katerimi se srečujejo v vsakdanjem življenju. Preko predavanj in delavnic bodo slušatelji lahko pridobili nova znanja, jih obnovili ali pa jih poglobili. V prihodnjih mesecih bomo namreč pripravili 3 sklope predavanj in sicer 1. sklop: samooskrba z ekološkega vrta, 2. sklop: varna vožnja, krožišča ter ostale novosti v prometni signalizaciji ter 3. sklop: prva pomoč in uporaba defibrilatorja.

V teh dneh je potekal prvi sklop predavanj – samooskrba z ekološkega vrta. Pomoč so svetu KS Mekinje prijazno ponudili v klubu Gaja, ki je največji klub ljubiteljev vrtnarjenja in že od leta 1989 združuje in izobražuje ljubitelje vrtnarjenja. V svojih predavanjih poslušalcem predstavljajo trende in preizkušene prakse s področja samooskrbe in ekološkega vrtnarjenja. Sodelujejo z različnimi strokovnjaki z vseh področij vrtnarjenja.

Prvo predavanje o samooskrbi z ekološkega vrta je potekalo v četrtek, 17. aprila, v Domu krajanov v Mekinjah. Zbranim je predaval agronom Davor Špehar. Ljudje se vedno bolj zavedamo, da je sveža domača zelenjava polnejšega okusa in vsebuje tudi bistveno več vitaminov kot zelenjava, ki jo kupimo v trgovini, zato čedalje več ljubiteljev vrtnarjenja v svojem vrtu nameni kak kotiček za vzgojo domače zelenjave, pri tem pa se trudi, da jo pridela na čim bolj naravi prijazen način. Prav vsak poslušalec tokratnega predavanja je lahko pridobil nekaj novega in zanimivega znanja. Na svoj račun so prišli tako tisti, ki že uživajo zdravo hrano s svojih vrtov, predvsem pa tisti, ki si ekološki vrt šele želijo urediti, zato kar ni zmanjkalo vprašanj, na katera je predavatelj z veseljem odgovarjal. Prisotni so pokazali veliko zanimanje za dano tematiko in si želijo še nadaljnjih predavanj. Ljudje spoznavamo kako pomembno je, da se vrnemo k naravi in poskrbimo za kvaliteto hrane. Pomembno je, da v svoj način življenja vnašamo vse tri temeljne stebre zdravega življenjskega sloga in sicer:

- uživanje zdrave, doma pridelane zelenjave in sadja,
- redno gibanje, ki nam ga omogoča tudi vrtnarjenje,
- sprostitev za vso družino, ob tem pa bodo zagotovo uživali tudi otroci ali vnuki, če jih bomo vključili v delo na vrtu.

Posebno veselje vrtičkarjev pa je pobiranje pridelkov, ki so lahko na krožniku vse leto kot rezultat vloženega dela in veselja do dela na vrtu. Drugi del sklopa predavanj o samooskrbi z ekološkega vrta bo jeseni. Vabljeni, da se nam pridružite ter veliko veselja pri delu na vrtičkih.

ZDENKA PETEK, KS Mekinje

Za bister um - SUDOKU

Vpišite številke v prazna polja tako, da bodo v vsaki vrstici in vsakem stolpcu, ter v vsakem od devetih kvadratov vse številke od 1 do 9.

				7			9	6
							5	
4		8		1		7		
1	2					3		9
			5				2	
	6							
			8				4	7
	8	2		5				
	9					6		

Kamniški OBČAN - Izdajatelj Bistrica, d.o.o., Kamnik, Ljubljanska cesta 3/a. **Odgovorna urednica Saša Mejač, univ. dipl. ekon.** Na podlagi mnenja Ministrstva za kulturo sodi časopis med proizvode informativne narave. Medij Kamniški občan je vpisan v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 333. Kamniški občan izhaja dvakrat mesečno v nakladi 20.000 izvodov. **Naslov uredništva: Kamnik, Glavni trg 25 (Seydlova hiša med občino in pošto), tel.: 01/83-91-311, 041/662-450, fax: 01/83-19-860, e-mail: sasa.mejac@siol.net** Uradne ure: ponedeljek in petek od 9. do 15. ure, sreda od 9. do 12. in od 13. do 17. ure. Nenaročenih člankov in fotografij ne honoriramo in ne vračamo. Grafična priprava in tisk Set d.d., 25. 4. 2014.

SET tiskarna

SET – Podjetje za usposabljanje invalidov, d.o.o.,
Vevška c. 52, 1260 Ljubljana–Polje

Kontakt:
T: 01/588-02-00
F: 01/528-24-74
info@set.si
www.set.si

V kulturnem domu Šmartno je prosto najemniško stanovanje v velikosti 73 m².

Zainteresirani kandidati naj vloge z opisom svojih stanovanjskih razmer pošljejo na Svet KS Šmartno, Šmartno 27, 1219 Laze v Tuhinju do 15. 5. 2014.

svet KS Šmartno

STROJNI TLAKI – ESTRIHI – OMETI

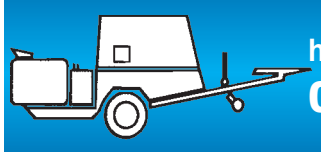

hitro, kvalitetno in ugodno

031 689 832

TLAKI KOS d.o.o., Ljubljanska 33, Kamnik

Kamniški OBČAN

sasa.mejac@siol.net
kamniskiobcan@siol.net

01/83 91 311,
041/662 450

Tudi na www.kamnik.si

POGREBNIK d.o.o.

Pogrebne storitve, Dvorje 13, 4207 Cerklje

TEL.: 04/25-21-424, GSM: 041/624-685, www.pogrebnik.com

- PREVOZI S KRAJA SMRTI (na dom, v mrliško vežico, na upepelitev - po Sloveniji in tujini)
- PRODAJA POGREBNE OPREME
- SPREJEM NAROČIL IN DOSTAVA CVETJA
- NAROČILA PEVCEV IN TROBENTE
- POVEČAVA FOTOGRAFIJE POKOJNEGA
- FOTOGRAFIRANJE IN SNEMANJE POGREBA
- OBJAVA OSMRTNIC V JAVNIH MEDIJIH
- IZKOPI ŽARNIH IN KLASIČNIH JAM
- UREJANJE POKOPALIŠČ IN GROBOV
- VZDRŽEVANJE POSLOVILNIH VEŽIC
- PREKOPI
- NAGROBNI SPOMENIKI, KLESANJE IN ZLATENJE ČRK
- OZVOČENJE PRI POGREBU, NOSAČI
- UREDITEV DOKUMENTACIJE (matični, ZZZS)

Samo najbolj dovršeni avtomobili dobijo naslov **Evropski avto leta.** Letos je to postal novi **peugeot 308.** Dobrih novic pa še ni konec: z bogato opremo in 1,6 litrskim bencinskim motorjem je lahko vaš za **13.990 evrov,** za samo en evro doplačila pa lahko evropski avto leta tudi kasko zavarujete.

* Peugeot 308 za 13.990 €. Ponudba velja za peugeot 308 ACCESS 1,6 THP z meglenkami in kljukami v barvi karoserije ob nakupu s pomočjo Peugeot Financiranja (produkt povezani). Štiri leta jamstva vključujejo dve leti pogodbene garancije in dve leti jamstva OPTIWAY oziroma do 60.000 prevoženih kilometrov.

Poraba v kombiniranem načinu vožnje: 3,6–5,8 l/100 km. Izpuh CO_2: 93 – 134 g/km. Podrobnejše informacije o porabi goriva in emisijah CO_2 novih osebnih vozil Peugeot najdete v priročniku o varčni porabi goriva in emisijah CO_2, ki ga lahko brezplačno pridobite na prodajnem mestu in na www.peugeot.si.

NOVI PEUGEOT 308

MOTION & EMOTION

PEUGEOT

RODEX d.o.o. - Rova, Rovska cesta 2, Radomlje, www. rodex.si,
servis: 01/729 92 01, prodaja: 01/729 92 00, 722 81 31, 031/669 367

PRODAJALEC LETA 2013

Odšel si tja, kjer ni solza;
tolažimo se s tem, da uživaš miren sen ...

ZAHVALA

Nepričakovano nas je zapustil

PRIMOŽ NOVAK

Iskrena hvala sodelavcem, prijateljem, sorodnikom in sosedom za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče ter številno spremstvo na njegovi zadnji poti. Hvala tudi gospodu župniku, pogrebni službi in trobentaču.

Žalujoči: vsi njegovi

April 2014

ZAHVALA

V 89. letu je odšel naš dragi mož in oče

FRANC KLADNIK

Žabarjev iz Sp. Palovč

Iskrena hvala sorodnikom in sosedom za vso pomoč in podporo v težkih trenutkih.
Zahvala gospodu župniku Štefanu Steletu in domačim cerkvenim pevcem za lepo opravljen pogrebni obred.

Žena Angela in sin Ivo

April 2014

Ni te več na vrtu, ne v hiši,
nič več glas se tvoj ne sliši.
Ni več tvojega smehljaja,
le trud in delo tvojih pridnih rok ostaja.

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 62. letu zapustila naša draga žena, mami, babi, hči, tašča, sestra in teta

ANČKA KUHAR

iz Šmarce

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečene besede sožalja, darovano cvetje in sveče, darove za svete maše in številno spremstvo na njeni zadnji poti.
Zahvaljujemo se osebju abdominalne kirurgije UKC Ljubljana, gospodu župniku Janezu Gerčarju za lepo opravljen obred, pevcem Krt in Marinki Močnik za čustvene besede v slovo.
Iskrena hvala vsem, ki ste jo imeli radi in jo boste ohranili v lepem spominu.

Vsi njeni

April 2014

Zdaj se spočij, izmučeno srce,
zdaj se spočijte, zdelane roke.
Zaprte so utrujene oči.
Le moja drobna lučka še brli.
(S. Makarovič)

ZAHVALA

V 78. letu po večletni bolezni nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari ata, brat, stric, boter, svak, tast in zet

IVAN HRIBAR

Rakovčev Ivan iz Vrhpolj

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, sodelavcem Kemostik Belinka, ki ste ga pospremili na zadnji poti, hvala za vsa izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče in svete maše.

Hvala tudi g. župniku, pevcem Krt in patronažni sestri Darji.

Vsi njegovi

April 2014

Bolezen in trpljenje si prestal,
v grobu zdaj boš mirno spal.
Odšel si tja, kjer ni gorja,
kjer upanje ti večnost da.

ZAHVALA

V 74. letu nas je po težki bolezni zapustil naš dragi mož, ata, stari ata, brat, stric in tast

FRANC SUŠNIK

Obornikov ata iz Kališ

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, za spremstvo na njegovi zadnji poti, podarjene sveče in svete maše.

Hvala g. župniku Pavlu Piberniku za lepo opravljen pogrebni obred in pevcem za sočutno zapete pesmi.

Žalujoči: vsi njegovi

April 2014

Spomin na mamo
nam v srcu spi…
Umrje mama vse prerano,
četudi sto let doživi.

ZAHVALA

V 94. letu življenja nas je zapustila naša draga mama

FRANCKA DEMŠAR

iz Mekinj, Molkova pot

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče in darove za sv. maše.

Hvala vsem, ki ste našo drago mamo pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

April 2014

Ti ne veš in jaz ne slutim, kam ta tiha pot pelja;
daleč? blizu? morda naju
noč zagrne in temà?
(T. Pavček)

ZAHVALA

V cvetu mladosti se je v 19. letu starosti nenadoma poslovil naš ljubljeni

MARTIN PIKL

iz Motnika

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili k zadnjemu počitku, nam izrekli sožalje in v njegov spomin darovali cvetje, sveče, maše… Hvala dobrim sosedom, sorodnikom in prijateljem, Martinovim in našim sodelavcem, učencem in učiteljem Srednje lesarske šole iz Ljubljane in OŠ Šmartno v Tuhinju, Športnemu društvu Motnik, članom PGD Motnik, praporščakom in številnim gasilcem od drugod, pogrebnemu podjetju Ropotar. Posebna zahvala župniku Miranu Klevišarju, kvartetu Krt ter Sonji in Robiju Zupan za petje in spremljavo na harmoniki, Marjanu Semprimožniku in Marinki Mošnik za besede slovesa.
Odšel je, a v spominu bo živel!

V žalosti: vsi njegovi, ki ga nosimo v srcu

Motnik, april 2014

Odšla si tja, kjer ni trpljenja,
nam pa je ostala bolečina in
tiha solza večnega spomina.
Dobrota tvojega srca
nikdar ne bo pozabljena.

ZAHVALA

9. aprila nas je v 92. letu starosti zapustila mama, babica, prababica, tašča in teta

LUCIJA BAJDE

rojena Jeras iz Malega Hriba 5

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom za nesebično pomoč, prijateljem in znancem, ki ste se poslovili od nje, jo pospremili k zadnjemu počitku, ji namenili cvetje, sveče in darove za svete maše, nam pa sočutno izrazili sožalje.

Hvala dr. Dragotinu Ahlinu, sestri Marjani in patronažni sestri Lojzki za zdravstveno oskrbo, g. župniku Nikolaju Štolcarju za lepo opravljen cerkveni obred, pevcem, Zvezi borcev Zg. Tuhinj, Društvu upokojencev Kamnik in Ivici Bajde za poslovilne besede.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Vsi njeni

April 2014

Kep'ca

v centru Kamnika,
na Glavnem trgu 15

preseneča s pestro
in okusno ponudbo

- **sladoled domače izdelave** (tudi za domov 1 lit 8 eur)
- sladoled z naravnim sadjem
- sladoled za diabetike
- sadne kupe, banana split
- domači zavitki
- toast samo 1 eur
- **JUTRANJA KAVICA Z ROGLJIČKOM SAMO 0,90 eur** od 6. do 9. ure
- kava in prigrizki tudi za na pot

razni sendviči, tudi vegi

Odprto: ponedeljek-sobota od 6h do 21 h, nedelja in prazniki od 8h do 20 h

---

VETERINA KAMNIK
veterinarji s posluhom

Zaradi letošnje mile zime v naravi na vaše mucke preži veliko klopov in bolh.

Zato vam od 28. aprila do 10. maja veterinarji s posluhom nudimo

40% POPUST ob nakupu kožnih kapljic FYPRYST - mačke za odpravljanje bolh in klopov

Ker vaši ljubljenčki zahtevajo najboljše!

Rok Špruk, veterinar za male živali, potrjen s strani lokalnih kužkov in muck!

Veterina Kamnik d.o.o., Perovo 20, telefon: 01 830 95 72; Ambulanta za male živali: 01 830 95 77; Dežurni telefon: 051 626 941

Delovni čas ambulante: pon. - pet.: 7h - 18h in sobota 7h - 11h; E-mail: veterina.kamnik@siol.net, http://www.veterina-kamnik.si/

ČEBELARSKI CENTER SLOVENIJE

Brdo pri Lukovici 8, tel.: 01 729 61 00, www.czs.si, info@czs.si

Čebelarski center Slovenije, kjer je sedež Čebelarske zveze Slovenije, podporo in razvoj čebelarstva in čebelarskega turizma združuje z gostinsko ponudbo s prenočišči in trgovino s čebelarskimi pridelki in čebelarsko opremo. Po predhodnem dogovoru organizirajo oglede čebelarstva za otroke in odrasle, čebelarske učne poti medovitih rastlin in multivizijske predstavitve slovenskega čebelarstva, degustacijo čebeljih pridelkov

Celovita ponudba Čebelarskega centra na Brdu zagotavlja poučen, malce drugačen in zanimiv družinski izlet, praznovanje ali strokovno srečanje v naravnem zelenem okolju, za lačne in žejne je poskrbljeno z odlično gostinsko ponudbo, za zdravje pa s cenjenimi pridelki slovenskih čebelarjev iz prijazne čebelarne.

Čebelarna KIPGO

e-mail: cebelarna.lukovica@gmail.com; www.kipgo.net

med (akacija, lipa, cvetlični, gozdni, hoja, kostanj) in druge čebelje proizvode: naravni matični mleček, propolis, cvetni prah, razne mešanice medu (s cvetnim prahom, s cimetom, s čokolado, z viljamovko,...), kozmetika s čebeljimi proizvodi, medeni liker, medeno pivo,...

V ponudbi imamo tudi sadne, bio zeliščne čaje in čokolade.

Velika ponudba čebelarske opreme in pripomočkov za čebelarje, nalepke za med in medene pijače, steklena embalaža, pokrovčki, čebelarska literatura.

Odprto: pon-pet; 9-13, 13.30-18, sobota 8-12

GOSTILNA & SOBE

pri Čebelici

HOME COOKING
OPEN EVERY DAY

od 8h do 24h, petki in sobote od 9h do 02h
tel.: 01 729 61 13, gostisce.pricebelici@gmail.com

Poskusite katero od naših specialitet: golaž divje svinje, file piščanca po »starodunajsko«, specialitete z medom,

- vsak vikend pečen odojek
- malice, kosila
- dvorana za praznovanja in srečanja do 120 ljudi
- panoramski letni vrt